รายงานการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ๔๒

วันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๔๒/๒๕๖๐
วันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐
ณ ตึกรัฐสภา

	หน้า
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	๑
๑.๑ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่นพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๒
๑.๒ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.	๒
๑.๓ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ.	๓
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี	๔
- สมาชิกขอเปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม	๔
ผู้อภิปราย	
- นายสมชาย แสวงการ	4
(หมายเหตุ ตั้งแต่หน้า ๗ ถึงหน้า ๔๓ เป็นรายงานการประชุมลับเรื่องด่วนที่ ๒)	
เรื่องด่วน	
เรื่องด่วนที่ ๑ พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	๔๕

หน้า

ผู้อภิปราย

- พลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน) ๔๗, ๗๓
- นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์ ๔๘
- พลเอก ดนัย มีชูเวท ๕๑
- นายกิตติ วะสีนนท์ ๕๒
- พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชิต ๕๕, ๘๙
- นายสุพันธุ์ มงคลสุธี ๕๙, ๘๘
- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ๖๑
- นายมณเฑียร บุญตัน ๖๔, ๗๒
- นางสาวจินตนันท์ ชญาต์ร ศุภมิตร ๖๗
- นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา ๗๐
- นายวรานนท์ ปีติวรรณ (ผู้ชี้แจง) ๗๔, ๙๐
- นายสมชาย แสวงการ ๘๔
- พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล ๘๘

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทู้ถาม ไม่มี ๙๒

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ๙๒

รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “บุคลากรในกระบวนการดูแลผู้สูงอายุ” คณะกรรมาธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส พิจารณาเสร็จแล้ว

ผู้อภิปราย

- นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) ๙๓, ๑๑๔
- พลเรือเอก พลวัฒน์ สิโรดม (กรรมาธิการ) ๙๔
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ ๑๐๕
- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ๑๐๙
- ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต ๑๑๓

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ๑๑๗

รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของ ๑๑๗
คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข พิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษามาตรฐาน
ค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาล

ผู้อภิปราย

- นายแพทย์ภาณุวัฒน์ ปานเกตุ (ผู้ชี้แจง) ๑๑๘
- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ๑๑๙
- ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต ๑๒๓

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ ๑๒๔

รายงานประจำปี ๒๕๕๙ ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
(ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
พ.ศ. ๒๕๔๔)

ผู้อภิปราย

- ดอกเตอร์สุปรีดา อดุลยานนท์ (ผู้ชี้แจง) ๑๒๖, ๑๓๔
- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ๑๓๐

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี ๑๓๖

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๔๒/๒๕๖๐
วันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด จำนวน ๒๓๑ คน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกครับ บัดนี้มีสมาชิกมาประชุมจำนวน ๒๐๙ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๔๒/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่นพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สนช. ๔๒ วันสิริ ๑/๒

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ รับทราบผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่นพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้ว

๑.๒ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ....

สนช. ๔๒ วันสิริ ๑/๓

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ รับทราบผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการควบคุมการขอทาน พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกทราบแล้วนะครับ

๑.๓ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. ....

สนช. ๔๒ วันสิริ ๑/๔

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ รับทราบผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางไว้ให้ท่านสมาชิกแล้วนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

เชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม นายสมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอเสนอท่านประธานเพื่อขอเปลี่ยนระเบียบวาระการประชุมโดยเสนอญัตติตามข้อ ๓๙ (๒) ขอยกระเบียบวาระการประชุมเรื่องด่วนที่ ๒ ขึ้นมาพิจารณาก่อน ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกครับ ท่านสมชาย แสวงการได้ขอเสนอญัตติตามข้อ ๓๙ (๒) ของระเบียบ ข้อบังคับ ขอเปลี่ยนระเบียบวาระการประชุมโดยเลื่อนเรื่องด่วนที่ ๒ ขึ้นมาพิจารณาก่อน และมีผู้รับรองถูกต้อง มีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ ผมขอดำเนินการตามนี้ครับ เชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ เนื่องจากระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๒ นี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง ผมขอเสนอญัตติตามข้อ ๓๙ (๑) ขอให้การดำเนินการตามระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๒ เป็นการประชุมลับทุกขั้นตอน ตามข้อ ๑๓ และขอผู้รับรองจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของสมาชิกทั้งหมดคือ ๖๓ คนขึ้นไป ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมชาย แสวงการ ร้องขอให้การประชุมเรื่องด่วนที่ ๒ เป็นการประชุมลับทุกขั้นตอนตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๑๓ กำหนดว่า “การประชุมย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ” นะครับ

ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด จำนวน ๒๕๐ คน ดังนั้นในการร้องขอให้ประชุมลับจะต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ หรือตั้งแต่ ๖๓ คนขึ้นไป สำหรับวิธีการร้องขอให้ประชุมลับ ผมจะขอให้สมาชิกใช้วิธีการร้องขอโดยเครื่องออกเสียงลงคะแนน แต่ก่อนที่จะขอมติดังกล่าวผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อน เป็นขั้นตอนการตรวจสอบองค์ประชุม ขอให้ท่านสมาชิกเสียบบัตรลงคะแนนและกดปุ่มแสดงตน รอสมาชิกที่เป็นคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีสมาชิกท่านใดยังไม่ได้แสดงตนหรือไม่ กรุณาเสียบบัตรลงคะแนนแล้วกดปุ่มแสดงตน ขอทราบจำนวนองค์ประชุม

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๒๐๘ คน)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขณะนี้มีผู้เข้าประชุม ๒๐๘ คน ต่อไป ผมขอถามมติที่ประชุม สมาชิกท่านใดประสงค์จะให้มีการประชุมลับกดปุ่ม เห็นด้วย สมาชิกท่านใดไม่ประสงค์จะให้มีการประชุมลับท่านไม่ต้องกดปุ่มใด ๆ นะครับ เชิญท่านลงมติได้ครับ ขอทราบผลการลงคะแนน

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๐๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๐๕ มีมติเห็นด้วย ๒๐๓ ท่าน งดออกเสียง ๒ ไม่เห็นด้วย ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นชอบให้มีการประชุมลับ ต่อไปนี้จะเป็นการประชุมลับ ขอเชิญผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องออกนอกห้องประชุม รวมทั้งขอให้งดการกระจายเสียงและแพร่ภาพทางโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณรัฐสภา และงดการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียง และโทรทัศน์เป็นการชั่วคราว รวมทั้งห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียงและเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้นการบันทึกของสภานะครับ เจ้าหน้าที่ช่วยตรวจสอบ ขอให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องออกนอกห้องประชุม รวมทั้งช่างภาพสื่อมวลชนด้วย ขอให้ดำเนินการนำกล้องบันทึกเสียง บันทึกภาพออกด้วยนะครับ ถ้าผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปแล้ว ท่านเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติช่วยรายงานให้ผมทราบด้วย

(ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมและผู้เข้าฟังการประชุม ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการประชุมได้ออกไปจากห้องประชุม)

สนช. ๔๒ ศรีอนงค์ ๔/๑ (ลับ)

สนช. ๔๒ ศรีอนงค์ ๔/๓ (ลับ)

สนช. ๔๒ ศรัญญา ๕/๑ (ลับ)

สนช. ๔๒ ศรัญญา ๕/๒ (ลับ)

สนช. ๔๒ ศรัญญา ๕/๓ (ลับ)

สนช. ๔๒ สุชาดา ๖/๒ (ลับ)

สนช. ๔๒ มิ่งขวัญ ๘/๓ (ลับ)

สนช. ๔๒ อรอุมา ๙/๑ (ลับ)

สนช. ๔๒ อรอุมา ๙/๒ (ลับ)

สนช. ๔๒ อรอุมา ๙/๓ (ลับ)

สนช. ๔๒ ละไม ๑๐/๑ (ลับ)

สนช. ๔๒ ละไม ๑๐/๒ (ลับ)

สนช. ๔๒ ละไม ๑๐/๓ (ลับ)

สนช. ๔๒ ละไม ๑๐/๔ (ลับ)

สนช. ๔๒ ละไม ๑๐/๕ (ลับ)

สนช. ๔๒ อมลวันท์ ๑๑/๑ (ลับ)

สนช. ๔๒ อมลวันท์ ๑๑/๓ (ลับ)

สนช. ๔๒ วินัย ๑๒/๓ (ลับ)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมขอให้ดำเนินการโดยเปิดเผยนะครับ ท่านสมาชิกครับ ต่อไปจะเป็นเรื่องด่วน เรื่องพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องพิจารณาเรื่องที่สำคัญนะครับ ดังนั้น ขณะนี้สมาชิกส่วนใหญ่เพิ่งเข้าประชุมโดยพร้อมเพรียงกันเมื่อสักครู่นี้ และอยู่ระหว่างเวลารับประทานอาหารกลางวันพอดี ผมขอพักการประชุม ๑๕ นาที ก่อนที่จะดำเนินการในเรื่องพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ พักการประชุม ๑๕ นาที ครับ

พักประชุมเวลา ๑๒.๑๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๒.๔๕ นาฬิกา

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมขอเปิดการประชุมต่อนะครับ

ต่อไปจะเป็นการพิจารณาเรื่องด่วน การพิจารณาพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้เสนอพระราชกำหนดการบริหารการจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ มายังสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาอนุมัติตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้แจกให้ท่านสมาชิกแล้วนะครับ

ซึ่งในการพิจารณาพระราชกำหนดฉบับนี้จะมีท่านรองนายกรัฐมนตรี คือท่านวิษณุ เครืองาม และท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน คือท่านพลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดการบริหารการจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ขอเชิญท่านรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเข้าประจำที่นะครับ

(คณะรัฐมนตรีเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : นอกจากนี้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้ขออนุญาตให้ผู้แทนจากหน่วยงานเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อมูลประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดฉบับนี้ ได้แก่

๑. นายอนุรักษ์ ทศรัตน์ รองปลัดกระทรวงแรงงาน

๒. นายวรานนท์ ปีติวรรณ อธิบดีกรมการจัดหางาน

๓. นายสุเมธ มโหสถ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๔. นายอนันต์ชัย อุทัยพัฒนาชีพ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน

เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาอนุญาต เชิญผู้ชี้แจงทั้ง ๔ ท่านเข้าประจำที่ได้ครับ (ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่เรียบร้อย ท่านรัฐมนตรีถ้าพร้อมแล้วขอเชิญท่านแถลงเหตุผลความจำเป็นในการตราพระราชกำหนดฉบับนี้ต่อที่ประชุมเชิญครับ

พลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน) : กราบเรียนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทุกท่าน รัฐบาลได้ตราพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “เมื่อได้ประกาศใช้พระราชกำหนดแล้วให้คณะรัฐมนตรีเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณา” ผมขอกราบเรียนว่า เหตุผลความจำเป็นในการตราพระราชกำหนดสืบเนื่องมาจากกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ๒ ฉบับที่มีอยู่ก่อนหน้านี้ อันได้แก่ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะการเคลื่อนย้ายแรงงานในระบบเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน อีกทั้งยังไม่ครอบคลุมการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวทั้งระบบ ทำให้ไม่สามารถที่จะป้องกันและจะแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย

โดยหลักการสำคัญของพระราชกำหนดฉบับนี้ คือการคำนึงการรักษาผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติ ควบคู่ไปกับการตระหนักถึงเหตุผลความจำเป็นทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งหลักสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปโดยเรียบร้อยและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ กระผมจึงขอเสนอพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้วต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย) รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านรัฐมนตรีได้แถลงเหตุผลความจำเป็นในการตราพระราชกำหนดฉบับนี้ คือพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอต่อที่ประชุม ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีหน้าที่ต้องพิจารณาตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการที่จะพิจารณาว่าสมควรอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดฉบับนี้ ต่อไปผมจะให้ท่านสมาชิกได้ใช้สิทธิอภิปรายท่านใดมีความประสงค์อภิปรายเชิญยกมือแสดงความจำนงเลยครับ ผมจะได้จัดลำดับให้ ๖ ท่าน มีท่านใดอีกหรือไม่ครับ ขณะนี้มีท่านที่แสดงความจำนง ๖ ท่าน ลำดับจะเป็นไปตามนี้

๑. นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์

๒. พลเอก ดนัย มีชูเวท

๓. นายกิตติ วะสีนนท์

๔. พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชิต

๕. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี

๖. นายเจตน์ ศิรธรานนท์

๗. นายมณเฑียร บุญตัน

ขณะนี้ ๗ ท่านแล้วนะครับ ท่านที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเดี๋ยวผมจะถามอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะปิดรับรายชื่อ เบื้องต้นขอท่านละ ๘ นาทีก่อน เชิญท่านพจน์ อร่ามวัฒนานนท์ ครับ

นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผม พจน์ อร่ามวัฒนานนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก่อนอื่นผมต้องขอแสดงความชื่นชมครับที่กระทรวงแรงงานได้มีการจัดออกพระราชกำหนดฉบับนี้ออกมา ในความเห็นส่วนตัว ซึ่งผมได้ทำงานเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวมาภาคเอกชนและรวมถึงภาครัฐมาเป็นเวลา ๑๐ ปี ต้องยอมรับว่าแรงงานต่างด้าวเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับประเทศไทยตั้งแต่ ๒๐ ปีที่ผ่านมา เนื่องจากการเติบโตของประเทศไทยในแง่ของทางเศรษฐกิจ สังคมทั้งหมดเราเติบโตเร็วมากโดยที่ภาคประชาชนเองอัตราการเกิดเราไม่ได้สมดุลเลย เราโตทุกด้าน ถ้าดูแผนพัฒนาทุกแผนเราโตทุกด้าน ส่งออก ลงทุน ท่องเที่ยว บริการ ฉะนั้นการใช้แรงงานมีความจำเป็นมาก คนไทยแรงงานไม่ได้ตกงาน แต่แรงงานของคนไทยได้อัพเกรด (upgrade) ขึ้นไป ไปทำงานที่เป็นลักษณะของแรงงานเชี่ยวชาญมากขึ้น

ทำให้เราขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือจำนวนมากเหลือเกิน การเข้ามาของแรงงานต่างด้าวตั้งแต่อดีต ต้องยอมรับความจริงว่า คือต้นเหตุที่ทำให้เกิดความสับสนวุ่นวายของแรงงานต่างด้าวจนมาถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งได้ผ่อนคลายไปมากแล้วโดยเฉพาะในรัฐบาลของท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา อย่าลืมว่าตั้งแต่เข้ามาสมัยก่อนสมัย ๑๐ - ๒๐ ปีที่แล้วแรงงานทุกคนเข้ามาผิดหมดเถื่อนหมด เพราะปัญหาประเทศต้นทางเอง การรับเข้ามาก็รับเข้ามาอย่างผิดหมดอีก กฎหมายเอง หน่วยงานราชการเองก็ไม่พร้อมที่จะรับ เพราะว่าเรามีแต่ส่งออกแรงงานไม่เคยนำเข้าแรงงาน เลยสร้างความสับสนวุ่นวายจนเกิดขบวนการค้ามนุษย์ขึ้นมาจากโบรกเกอร์ (broker) ทั้ง ๒ ข้าง ประเทศต้นทางกับเราหรือนายหน้า แล้วก็อาจจะมีหน่วยงานราชการบางคน บางท่านที่ไม่สุจริต ทำให้เกิดการค้ามนุษย์ครับ พระราชกำหนดปี ๒๕๕๙ แล้วก็พระราชบัญญัติ ปี ๒๕๕๑ เนื้อหามีความสำคัญเพียงพอแล้ว แต่ก็ไม่สามารถทันกับสังคมปัจจุบัน ซึ่งมีปัญหาเรื่องการค้ามนุษย์ที่เราถูกกล่าวหาอยู่ แล้วก็เรื่องไอยูยู ฟิชชิ่ง (IUU fishing) ข้อสำคัญที่สุดยิ่งวัน ๆ จำนวนแรงงานต่างด้าวมากขึ้น มีผลกระทบในหลายมิติของประเทศไทย อย่ามองแค่มิติเศรษฐกิจ เรายังมีมิติของการเมืองการปกครองและสังคมด้วย การเมืองคือการเมืองระหว่างประเทศระหว่างต้นทางกับเรา การเมืองกฎหมายของบ้านเขา การปกครอง การปกครองของบ้าน กฎหมายบ้านเราสเต็กโฮลเดอร์ (stakeholder) ของเรื่องแรงงานมี ๔ ส่วน ส่วนหนึ่งคือนายจ้าง ส่วนหนึ่งคือลูกจ้าง ส่วนหนึ่งคือรัฐของเราที่ดูแลกำกับ อีกส่วนหนึ่งก็คือรัฐของเขาที่ดูแลกำกับคนของเขา เพราะฉะนั้นการทำให้สมบูรณ์แบบได้มีความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายที่ชัดเจน แล้วก็ทันสมัยขึ้นมาควบคุมกำกับ ในแง่สังคมยังมีเรื่องความมั่นคง ทางด้านสาธารณสุข การที่คนไทยมีการต่อว่ากับเราว่าต่างชาติเข้ามาใช้สาธารณูปโภคของเราฟรี ซึ่งอันนี้ผมเชื่อว่าเป็นหลักการและเหตุผลอันหนึ่งซึ่งจะมีการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวครั้งนี้ ในพระราชกำหนดฉบับนี้สิ่งที่เกิดมาตั้งแต่วันที่มีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ต้องยอมรับความจริงว่าเกิดอาการตระหนกตกใจหรือแพนิค (panic) ของทั้งนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มของแรงงานที่ยังไม่ถูกกฎหมายหรือยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน หรือผิดกฎหมาย ตามมาตราของในพระราชกำหนดซึ่งประเด็นความผิดนี้มีทั้งนายจ้างและลูกจ้างก็เลยเกิดอาการแพนิคขึ้นมา ตื่นตระหนกขึ้นมา ----------

เนื่องจากว่า พระราชกำหนดฉบับนี้มีผลใช้บังคับทันทีวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ และบทลงโทษแรงมาก สิ่งดีคือเพราะรัฐบาลกระทรวงแรงงานรับทราบปัญหาของการตื่นตระหนก แล้วก็ทาง คสช. ได้มีมาตรา ๔๔ เมื่อฉบับที่ ๓๓ ออกมา เพื่อเป็นการยกเว้นโทษอยู่ ๔ มาตรา อันนี้เราทราบกันอยู่แล้ว มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๒ การเว้นโทษตรงนี้หยุดการแพนิค (panic) หยุดการตื่นตระหนกได้ แต่ก็ยังไม่ได้แก้ปัญหา ความชัดเจนของเรื่องแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมายอยู่ในเมืองไทย เท่าที่ทราบมาเมื่อเช้าได้อ่านจากข่าวมา คือกระทรวงแรงงานกำลังจัดทำประกาศ กรมจัดหางานออกมาอยู่หลายฉบับทยอยออกมาแล้ว ซึ่งเป็นการที่จะแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สำหรับแรงงานที่ยังอยู่ประเทศไทย ทำงานประเทศไทยอยู่ บางส่วนถูกกฎหมายแล้วแต่มีปัญหาเรื่องผิดเอกสาร ผิดนายจ้างอะไรต่าง ๆ ทางกรมก็ช่วยคลายให้ ส่วนที่ไม่ถูกกฎหมายอยู่แต่ถ้าทำงานในประเทศไทยแล้วมีนายจ้างชัดเจนเท่าที่ทราบมา ก็คือทางกรม ทางกระทรวงกำลังดำเนินการที่จะหาทางเปิดช่องทางทำให้ถูก แต่ก็ต้องระมัดระวังเพื่อไม่ให้มีการทะลักเข้ามาของแรงงานต่างด้าวเข้ามาเพิ่มเติมอีกโดยที่ไม่ได้อยู่ระบบ เราไม่กีดกั้น แต่เราต้องการจะเข้ามาในลักษณะของเอ็มโอยู (MOU) เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ก็ต้องขอชื่นชมกระทรวงแรงงานที่เทค แอคชัน (take action) ได้เร็วมาก แล้วผมเชื่อว่าถ้ากองทัพอากาศเอามาครบถ้วนหมดทุกอย่างจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ

สุดท้ายครับ อนุบัญญัติ ๓๙ ฉบับ ซึ่งอันนี้เป็นรายละเอียดสำคัญที่จะขับเคลื่อนต่อไป พระราชกำหนดฉบับนี้กับพระราชบัญญัติที่ออกมาจะเป็นเส้นทางสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายแรงงานต่างด้าวของประเทศไทย เราต้องรับความจริงว่าประเทศไทยคงจะต้องพึ่งพาอาศัยความเจริญร่วมกันกับแรงงานต่างชาติ แรงงานต่างด้าวเข้ามา เนื่องจากโครงสร้างที่เราเติบโตเร็ว แต่เราก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้หรือร่วมกับเขาอย่างเป็นธรรม อย่างถูกกฎหมาย ยุติธรรมทุกฝ่าย ทั้งนายจ้างและลูกจ้าง ประเทศต้นทาง แล้วก็ประเทศไทยเราเอง อนุบัญญัติทั้งหมดผมอยากจะเสนอแนะว่า ควรมีที่จะต้องเปิดรับฟังความคิดเห็นให้มากที่สุด ไม่ใช่แค่องค์กรนายจ้าง ไม่ใช่แค่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยคงไม่ใช่ เพราะต้องยอมรับว่าส่วนของแรงงานตอนนี้มีปัญหาที่ยังไม่ถูกต้อง จริง ๆ ไม่ได้อยู่ในองค์กรใหญ่หรือที่ใช้แรงงานเยอะ เพราะพวกนั้นการขึ้นทะเบียน ๓ – ๔ ครั้งที่ผ่านมาดำเนินการขึ้นไปเรียบร้อยหมดแล้วส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่เที่ยวนี้ที่เกิดการตื่นตระหนกมากเพราะจะเป็นแรงงานให้กับกลุ่มเล็กมากคือพวกกลุ่มเอสเอ็มอี (SMEs) เล็ก ภาคเกษตร ภาคก่อสร้าง ภาคบริการ พวกทางแม่บ้าน ร้านอาหาร ร้านค้าทั้งหลาย ตลาดสด ซึ่งอันนี้ก็ได้รับความจริงว่าเขามี

การรับรู้ตรงนี้น้อย แต่ขณะเดียวกันเขามีปัญหาของเขา ซึ่งผมว่าเราคงต้องฟัง กระทรวงแรงงานต้องฟัง ฟังเพื่อเอาข้อมูลเงื่อนไขเอามาตัดแต่ง เอามาตบแต่งให้ออกกฎกระทรวงหรืออนุบัญญัติที่เหมาะสมและขับเคลื่อนได้จริงโดยถูกกฎหมาย อันนี้คือสิ่งที่อยากจะขอฝากเอาไว้นะครับ

แล้วท้ายที่สุดค่าใช้จ่ายในการนำเข้าแรงงานต่างด้าวเอ็มโอยูถูกกฎหมายที่มีคนร้องกันมาก ต้องรับความจริงก่อนว่าผู้ใช้แรงงานมีหลายระดับ ถ้าในแง่ของอุตสาหกรรมโรงงานทั้งหลายมีต้นทุนที่ชัดเจน มีออเดอร์ (order) ที่ชัดเจน มีการสั่งซื้อชัดเจน คำนวณต้นทุนชัดเจนได้ค้าขายประจำได้ เขาสามารถใช้ได้ แต่มีส่วนหนึ่งที่เร่งด่วนของทางภาคบริการ ซึ่งภาคบริการพวกนี้ความแน่นอนของรายได้ไม่ชัดเจน แล้วรายได้กำไรที่จะมาจริงไม่ทราบว่าจะคุ้มกับทุนที่ทำหรือเปล่า เพราะฉะนั้นกระทรวงแรงงานจำเป็นที่จะต้องดูถึงเรื่องค่าใช้จ่ายว่าจะทำอย่างไร เพื่อให้กลุ่มที่ใช้แรงงานระดับล่างสามารถใช้ได้โดยไม่กระเทือน ผมว่าอันนี้สำคัญมาก กระผมขอฝากข้อคิดไว้ตามนี้ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ท่านต่อไปท่านพลเอก ดนัย มีชูเวท แล้วจะต่อด้วยท่านกิตติ วะสีนนท์ เชิญพลเอก ดนัย มีชูเวท ครับ

พลเอก ดนัย มีชูเวท : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม พลเอก ดนัย มีชูเวท สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กระผมเข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นในการตราพระราชกำหนดฉบับนี้ อย่างไรก็ตามกระผมขออนุญาตเรียนผ่านท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติไปยังท่านรัฐมนตรี เนื่องจากปัญหาแรงงานต่างด้าวนั้นเป็นปัญหาค่อนข้างจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ดังนั้น การที่มีกฎหมายออกมาแล้วก็ได้มีการชะลอในบางเรื่องโดยคำสั่ง คสช. โดยในคำสั่งนั้นมีประเด็นสำคัญก็คือให้ไปออกอนุบัญญัติภายใน ๔ เดือน เพราะฉะนั้นปัจจัยเวลาภายใน ๔ เดือน ประมาณเดือนพฤศจิกายนอนุบัญญัติต่าง ๆ ก็น่าจะจบสิ้นเดือนพฤศจิกายน เดือนธันวาคม เดือนมกราคม เวลาน้อยมากครับวันที่ ๑ มกราคม การผ่อนผันก็จะจบลง เพราะฉะนั้นกระผมเรียนเป็นข้อสังเกตไปยังท่านรัฐมนตรีว่าในการดำเนินการนั้นจะต้องมีการเร่งรัด แล้วก็พร้อมกับจะต้องประชาสัมพันธ์ให้ทุกท่านได้รับทราบ ในพระราชกำหนดฉบับนี้จริงอยู่ผลกระทบที่เราเห็นจากทางหน้าหนังสือพิมพ์

จะมุ่งประเด็นไปทางแรงงานจากพม่า ลาวและกัมพูชา แต่ในทางปฏิบัติผมเห็นว่าคงจะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่าแรงงานต่างด้าวนั้นยังรวมหมายถึงประเทศอื่น ๆ ด้วย เช่น เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินเดียหรืออาฟริกาที่ก็มีผลกระทบเหมือนกันในที่จังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับเรื่องของอุตสาหกรรมพวกพลอย ทับทิมอะไรต่าง ๆ เหล่านั้น ซึ่งทุกคนทราบดี

ดังนั้นข้อห่วงใยของกระผมก็คือว่าในมาตรา ๗ นั้นรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจจะประกาศกำหนดให้งานใดเป็นงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำในท้องที่ใดเมื่อใด โดยความเด็ดขาดหรือห้ามโดยมีเงื่อนไขอย่างใด เพียงใดก็ได้ ในมาตรา ๗ นี้มีความสำคัญบทเรียนที่ผ่านมาเราจะพบว่ากระทรวงแรงงานก็ได้แก้ไขมาเป็นลำดับ ที่ผ่านมาเคยมีการออกการผ่อนผันการจ้างแรงงานต่าง ๆ เพื่อทำงานเป็นการชั่วคราว โดยที่จะกำหนดพื้นที่ สัญชาติในอาชีพต่าง ๆ เช่น กสิกรรม ซึ่งยังมีความจำเป็นต่อประเทศชาติอยู่ ทั้งกิจการเกษตร กิจการสวนยาง ไร่อ้อย เลี้ยงหมู โรงสีข้าว แรงงานในการขนข้าวต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ขอความกรุณาให้ทางกระทรวงแรงงานได้กรุณาพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อที่จะได้ให้การใช้พระราชกำหนดนี้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ กระผมคงมีเรื่องที่เป็นข้อเสนอเพียงเท่านี้ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านที่ ๓ ท่านกิตติ วะสีนนท์ แล้วต่อไปจะเป็นท่านพงษ์ชัย วราชิต เตรียมตัวนะครับ เชิญท่านกิตติ วะสีนนท์ ครับ

นายกิตติ วะสีนนท์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม นายกิตติ วะสีนนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผมพิจารณาร่างพระราชกำหนด แล้วก็โดยคำนึงถึงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ แล้วก็ข่าวต่าง ๆ ที่ทางราชการพยายามที่จะปรับให้ลดปัญหา รวมทั้งที่ท่านพจน์ อร่ามวัฒนานนท์ ขออนุญาตเอ่ยนามได้ช่วยอัพเดท (update) เกี่ยวกับความพยายามของกระทรวงแรงงานที่จะผ่อนคลายปัญหาต่าง ๆ ผมเข้าใจดีถึงเจตนารมณ์ แล้วก็นโยบายการจัดระเบียบซึ่งผมว่าถูกต้อง เพราะว่าเกี่ยวข้องกับทั้งเรื่องความมั่นคง เรื่องภาระสังคมและอื่น ๆ อาจจะมีปัญหาที่เราคาดไม่ถึงตามมาอีกมาก แต่ก็ต้องยอมรับข้อเท็จจริงว่าการนำเข้าหรือใช้แรงงานต่างด้าวเป็นการที่ดำเนินการเพื่อตอบสนองกับความต้องการของทางภาคธุรกิจและสังคมของเราเอง เพราะว่าเดี๋ยวนี้แรงงานไทยก็ไม่ทำแล้ว ๓ ดี (3D) เดอร์ที (dirty) เดนเจอร์รัส (dangerous) ดีมีนนิง (demeaning) สกปรก อันตรายหรือว่าต่ำต้อย ก็เลยทำให้มีความจำเป็นที่ต้องใช้แรงงาน

ต่างด้าว ผมก็เห็นความชัดเจนของทางคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาลที่ดำเนินการเป็นขั้นตอนตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ที่ทำบัตรสีชมพูเป็นการชั่วคราว ----------

5 ----------

10

แล้วก็พยายามให้ทุกอย่างเข้าระบบ ก็ยังไม่เข้าระบบสักที เที่ยวนี้ก็ดูจะเป็นความพยายามครั้งสำคัญที่จะให้เข้าระบบ แน่นอน ก็มีความรู้สึกว่าเป็นยาแรง โดยเฉพาะในเรื่องบทลงโทษ ๔ – ๘ แสนบาท ซึ่งผมเข้าใจว่าก็เทียบเคียงกับเรื่องค้ามนุษย์หรือเรื่องประมง ซึ่งเกี่ยวข้องกับค้ามนุษย์ มีเรื่องไอยูยู (IUU) เรื่องอะไรต่าง ๆ นี้ เพียงแต่ว่ากรณีเหล่านั้นเหมือนไข้หวัดใหญ่ แต่กรณีแรงงานต่างด้าวทั่ว ๆ ไปเป็นแค่ไข้หวัดธรรมดา ตอนนี้ก็ไปเจอยาแรงหมดเลย ตกอกตกใจแล้วก็เกรงไปว่า ๔ แสนบาท ๘ แสนบาท จะไม่ต้องไปจ่ายตรงนั้น แต่ไปจ่ายเบี้ยใบ้รายทางต่าง ๆ ซึ่งผมก็เห็นชัดว่าทาง คสช. เองก็ตระหนักดี ได้มีการกำชับเรื่องนี้ ซึ่งหวังว่าจะมีผลอย่างเป็นที่จับต้องได้ ขออนุญาตฝากว่าในการที่จะปรับ ผมว่าส่วนหนึ่งเราปรับเองลำบาก เพราะว่าอยู่ในซัพพลาย ไซด์ (supply side) คือเรื่องการออกพาสปอร์ต (passport) การออกอะไรก็ตามของประเทศต้นทาง ซึ่งบางครั้งอย่างบางประเทศก็ไม่ใช่คนที่อยู่ในสังกัดของรัฐบาลกลางทั้งหมดอะไรอย่างนี้ ก็มีความยากง่าย ผมเห็นใจจริง ๆ แต่ว่าโดยที่ว่าเป็นดีมานด์ (demand) เป็นความต้องการของฝ่ายเรา ฉะนั้นเราเองก็คงอาจจะต้องมาดูทางฝ่ายเราเหมือนกัน ที่ผ่านมานี้ผมคิดว่าเราใช้ลักษณะที่เรียกว่าคอนโทรล โอเรียนเต็ด (control oriented) คือใช้การควบคุมเป็นหลัก ไม่ใช่ฟาซิลิเทชัน โอเรียนเต็ด (facilitation oriented) อย่างกรณีทั่วไป ผมขออนุญาตฝากไว้ เพราะว่าขั้นตอนต่าง ๆ ผมเห็นการทำงานของทางเจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงาน ผมเคยไปดูด้วยตัวเองเห็นว่างานหนักมาก แล้วก็มีความพยายามมากที่จะให้เร็ว แต่เร็วอยู่บนพื้นฐานของมาตรการที่เน้นการควบคุมนำใช่หรือไม่ครับ อันนี้อาจจะจริงในกรณีที่เป็นรายใหญ่ ๆ แต่มีรายย่อย ๆ เยอะที่บางทีเขาอาจจะต้องการการผ่อนผันในบางเรื่อง ยกตัวอย่าง กิจการที่ผมเห็นเขาบ่น ๆ กันมากตอนหลังนี้ก็คือผู้รับเหมา ซึ่งหาแรงงานไทยไม่ได้ แต่ว่าเขาเองเขาจะมีปัญหาจะไปทำให้ถูกต้อง ทุกคนอยากทำถูกต้องหมด แต่ทำถูกต้องไม่ได้ เพราะว่าทำแล้วแรงงานเดี๋ยวนี้มีทางเลือก เขาก็ไปอยู่กับคนอื่นบ้าง เสีย ๒๐,๐๐๐ บาท เดี๋ยวนี้จะไม่ใช่ ๒๐,๐๐๐ บาทแล้ว ๒๐,๐๐๐ บาทพลัส (plus) ก็ไม่คุ้มค่า ปัญหาก็เป็นงูกินหาง ทุกคนก็ไปใช้วิธีนอกระบบ คือว่าไปเสียเบี้ยบ้ายรายทางเพื่อจะให้จ้างคนต่างด้าวได้ อันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องจริง ถ้าอยากทำตรงนี้ก็คงจะต้องใช้ฟาซิลิเทชัน โอเรียนเต็ด มาร์เชอร์ (facilitation oriented marcher) ให้มากขึ้น เพื่อที่จะให้บรรเทาความยากลำบากของผู้คนเหล่านี้ ของนักธุรกิจหรืออะไรก็ตาม ขออนุญาตฝากไว้ อย่างเช่นตัวอย่างง่าย ๆ สมมุติว่าผมว่าหลายท่านก็มีแรงงานต่างด้าวที่ทำงานในบ้าน เดี๋ยวนี้ก็ต้องเรียกแรงงานหมด แต่ว่าก็ต้องไปทำ

กระบวนการเดียวกับบริษัทใหญ่ ๆ คือต้องไปขอโควตาก่อน ขอโควตาเสร็จแล้วไปทำสัญญา ทำสัญญา แล้วก็มาขออนุญาตอะไรอย่างนี้ ซึ่งขั้นตอนค่อนข้างจะยาว ตรงนี้ผมคิดว่าจะรวบขั้นตอนได้หรือไม่ ประมวลเพื่อที่จะให้ อาจจะมีข้อยกเว้น เพราะว่าอันนี้เป็นเรื่องของเราแล้ว จะเป็นเรื่องของระเบียบหรือกฎกระทรวงที่จะผ่อนคลายในบางสาขาที่จะให้เกิดความรวดเร็ว หรือเรื่องการเปลี่ยนนายจ้าง แน่นอน เรื่องใหญ่ ๆ คนที่เขาลงทุนเขามีความรู้สึกมาก แต่บางที บางครั้งอย่างเรื่องคนทำงานในบ้าน การเปลี่ยนนายจ้างแทบจะเป็นเรื่องค่อนข้างจะธรรมดาด้วยซ้ำ แต่ก็ต้องไปใช้บริษัทที่จะต้องส่งกลับไปและกลับมาใหม่ ขอโทษนะครับ ๒๐,๐๐๐ บาทน้อยไปแล้วตอนนี้ แม้แต่ค่ารถ ผมขออนุญาตเรียนผ่านท่านประธาน ค่ารถที่เราเสีย สมมุติว่าไปชายแดนเหมารถ ๒,๐๐๐ บาท แต่แรงงานต่างด้าวต้องเสียหัวละ ๒,๕๐๐ บาทต่อเที่ยว ไป - กลับ ๕,๐๐๐ บาท แล้วท่านลองคิดดูรถไป รถตู้ ๑๐ คน หรือว่ารถใหญ่กว่านั้นก็ ๒๐ คน ไปไหนก็ไม่ทราบ เงินตรงนี้ไปไหนก็ไม่ทราบ ก็มีการอ้างอิงว่าเป็นรถของหน่วยงานหนึ่ง หน่วยงานราชการหน่วยหนึ่งเพื่อความสะดวกในการที่จะไปให้ถึงที่ ผมขออนุญาตฝาก สิ่งเหล่านี้ผมคิดว่าท่านรู้ท่านได้ยิน แต่ว่ายังไม่มีการแก้ไข ถ้าสิ่งเหล่านี้ซิมพลิไฟ (simplify) หรือทำแก้ไขไปได้จะช่วยได้มาก การจัดระเบียบนี้ผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ว่าจะต้องมีวิธีการที่จะฟาซิลิเทท (facilitate) ผู้ดำเนินการโดยสุจริตอย่างจริง ๆ แล้วก็ทำให้ผู้ที่อยากจะเข้าระบบเข้าได้โดยง่าย แล้วก็ขออนุญาตฝากอีกอย่างหนึ่ง น่าจะถึงเวลาแล้วที่จะพิจารณาเอาไอที (IT) เข้ามา อย่างน้อยที่สุดเหมือน ๆ กับขอวีซ่า (VISA) หรือขอทำพาสปอร์ต การดาวน์โหลด (download) แบบฟอร์มนี้มีอยู่แล้ว แต่ว่าการที่จะไปมุงกันวันจันทร์เต็มไปหมด ก็มีการขอคิวทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น แล้วก็มีการแอพพลาย (apply) ไว้ก่อนยื่นเอกสารก่อนให้พร้อมแล้วก็จะได้สะดวกขึ้น ขออนุญาตฝาก ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเชิญ พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชิต ครับ

พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชิต : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ผม พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชิต สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ถามว่า พระราชกำหนดฉบับนี้เป็นอย่างไร ทำไมถึงเกิดปัญหา ผมจะขอกราบเรียนว่า พระราชกำหนดฉบับนี้ดี ผมเห็นด้วยกับทางรัฐบาลซึ่งเดินทางถูกทาง เพียงแต่ว่าทำอย่างไร ในเมื่อรัฐบาลเดินมาถึงขั้นนี้ ท่านลองทวนไปก่อน ปี ๒๕๕๗ ก่อนที่ คสช. จะเข้ามาบริหารประเทศ ท่านทราบหรือไม่ครับว่าต่างด้าว

ซับซ้อนอย่างไรไปพัวพันถึงสิทธิมนุษยชน ไปพัวพันเรื่องต่างด้าวที่ไม่มีใบอนุญาต แต่ปรากฏว่าพอปี ๒๕๕๗ คสช. เข้ามาบริหารประเทศ ท่านจำได้หรือไม่ครับ วัน สตอป เซอร์วิส (one stop services) เกิดขึ้น วันนั้น คสช. ได้รับคำชมว่าทำจากที่ร้ายที่กลายเป็นดี แต่มา ณ วันนี้ ซึ่งจริง ๆ เจตนารมณ์ของทางรัฐบาลต้องการที่จะปรับให้เป็นเทียร์ ๒ (Tier 2) หรือเทียร์ ๑ (Tier 1) เพราะว่าทำมาแล้วมากมายเรื่องปราบปรามค้ามนุษย์ อันนี้ไปพัวกันกันอยู่กับกฎหมายฉบับนี้ ฉะนั้นถามว่าผู้ที่ค้ามนุษย์คือใคร คือใครครับ คือนายหน้าของพวกเขาเอง วันนี้ท่านอย่าหลงทาง วันนี้ท่านเดินมาถูก เพียงแต่มีอันหนึ่งที่ทางรัฐบาล ไม่ว่าผู้ประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่เกิดช่องว่างตรงไหน วันนี้ผมดีใจว่าท่านรองนายกรัฐมนตรี ท่านรองนายกรัฐมนตรีวิษณุ เครืองาม และท่านรัฐมนตรีได้นั่งฟังสักทีว่าวันนี้ช่องว่างอยู่ตรงไหน ท่านทราบหรือไม่ครับ ผู้ประกอบการ ไม่ว่าขนาดกลาง ขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ อย่างนี้ครับ นายหน้าพวกเขาเองเป็นคนนำเข้ามา เช่น พาพวกชาวบ้าน ชาวหมู่บ้านเขาที่เขาอยู่อาศัย ที่รู้ลู่ทางในประเทศไทยดีเอามา พอเอามาเสร็จไปไว้ตรงโน้นตรงนี้ ปรากฏว่าอะไรครับ นี่คือช่องว่าง เกิดจากต้นทาง ถ้าต้นทางเราเข้มงวดตั้งแต่ต้นและอำนวยความสะดวกให้เขาตั้งแต่ต้น จะไม่มีการตั้งด่านอย่างที่ท่านพูด ที่โวยวายกัน ณ วันนี้เห็นหรือไม่ครับว่าด่านโน้นด่านนี้ รัฐบาลก็แย่เลยอย่างนี้เสียหมด ทั้ง ๆ พระราชกำหนดฉบับนี้ นายทุนที่ดีก็มี นายทุนที่ชั่วก็มี ไม่ใช่จะดีหมดทุกคน แล้วท่านทราบหรือไม่ครับ ผู้ประกอบการที่ดีจริง ๆ เกิดช่องโหว่ตรงที่ว่าเวลาคนมา โรงงานหยุดไม่ได้ แต่คนนี้ท่านไม่สามารถรู้ว่าคนงานวันนี้ขาดกี่คน อะไรกี่คน มาบ้างกี่คน ไม่มากี่คน ปรากฏว่าช่องว่างตรงนี้เกิดปั๊บก็มีคนมาสวมบอกว่ารู้จักกัน พวกค้ามนุษย์นี่แหละเอาเข้ามา พอเอาเข้ามาคนที่โรงงานผู้ประกอบการนี้ ปรากฏเขาเดือดร้อน เขาก็ต้องการที่จะมีผลผลิต ซึ่งเป็นเรื่องของการทำธุรกิจ ปรากฏว่ามาบางคนมีใบอนุญาต บางคนไม่มีใบอนุญาต ท่านรู้หรือไม่ครับว่าเจ้าหน้าที่ไปขอตั้งส่วย นี่คือช่องว่าง เพราะบางโรงงานขนาดเล็กหรือขนาดกลางอะไร ----------

---

มีอยู่ว่าคนที่มาทำงานทดแทนนี้บางคนไม่มีใบอนุญาต แต่พอไม่มีใบอนุญาต โรงงานเขาอยากทำให้ถูกต้อง เขาไปขอความสะดวกจากกรมแรงงาน แล้วกี่วันจะได้ใบอนุญาต พอเราเปิดช่องโหว่ตรงนี้ ท่านทราบไหมครับ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเอาเลย เดือนหนึ่งต้องส่งส่วยเท่าไร เล่นเป็นรายเดือนนะครับ ไม่ใช่ว่าเล่นรายวัน นี่คือช่องว่างตรงนี้ ส่วนที่ ๒ ช่องว่างตรงไหน คำนิยามของอาชีพของผู้ประกอบการ ท่านต้องให้ชัดเจน ผู้ประกอบการคืออะไร แรงงานคืออะไร แล้วการเปลี่ยนนายจ้างคืออะไร ท่านตั้งตรงนี้แล้วก็มากำหนดให้ชัดเจน เหมือนแม่บ้าน ท่านให้ชัดเจนว่าเขาทำอะไร แต่ถ้าเพื่อจ้างมาล้างจานอย่างเดียวไม่มีใครเขาทำหรอกครับ ไม่มีใครไปจ้าง ตรงนี้ถึงบอกว่าต้องให้ชัดเจน หรือร้านก๋วยเตี๋ยวหรือร้านข้าวแกง ไม่ใช่พอไปลวกเส้นหน่อยก็บอกคุณผิด นี่คือช่องว่างของกฎหมาย เหมือนแรงงานก่อสร้าง ท่านทราบไหมว่ามีปัญหาอย่างไร การจะออกพื้นที่กลายเป็นปัญหา แรงงานพูดแล้วพูดให้ชัดเจนว่าแรงงานก่อสร้างคืออะไร รวมถึงว่าก่ออิฐ ผสมปูนอะไรเขียนให้ชัด ถ้าท่านมาเขียนว่าแรงงานอย่างนี้ วันนี้นี่คือช่องว่างของผู้ที่ไม่หวังดีกับประเทศ ทุจริต เรียกร้องเลยเจ้าหน้าที่บางคน ขอประทานโทษ ผมไม่อยากพูดหน่วยไหนเอาเลย มาทำฉาบปูนผิดกฎหมายนะ ทั้ง ๆ ไม่ผิด แต่ท่านต้องเขียนให้ชัดเจน เหมือนเส้นก๋วยเตี๋ยว เจ้าของจะประกอบการจะทำคนเดียวได้ไหม ต้องมีลูกมือ พอมีลูกมือบอกคุณปรุงก๋วยเตี๋ยวตรงนี้ผิด เหมือนขายข้าวแกง เขาขายข้าวแกงอยู่ ปรากฏว่าพอไปตักแกงให้ผู้บริโภค ก็ปรากฏว่าบอกว่าผิด เพราะนี่คือคำนิยามที่ไม่ชัดเจน ถ้าท่านแก้ได้เหล่านี้แล้วอำนวยความสะดวกว่าคนไหนไม่มีใบท่านต้องทำตั้งแต่ต้นทาง ไม่ใช่มาทำปลายทาง วันนี้ท่านรู้ไหมครับ ถ้าต้นทางตอนที่อำนวยความสะดวกเขาตั้งแต่ตอนเขาเข้าเมืองแต่ต้น ท่านเชื่อไหมครับ การค้ามนุษย์จะหายไป แต่ถ้าท่านไม่ทำ ท่านยังเป็นอยู่อย่างนี้ ท่านตั้ง ๑๐ ด่าน ก็ไถทั้ง ๑๐ ด่าน ผมต้องพูดอย่างนั้น เรียกร้องผลประโยชน์ ๑๐ ด่าน ไม่มีด่านไหนที่จะไม่เรียก เพราะของเคยได้ ฉะนั้นถามว่า พระราชกำหนดฉบับนี้ดีไหม ดีมาก เพียงแต่ว่าทำอย่างไร จะเปิดช่องว่างของเจ้าหน้าที่ได้ ผมเลยอยากจะขอฝาก ผมขอกราบเรียนไปทางรัฐบาลว่า วันนี้เรื่องนี้เรื่องที่คนกำลังตกใจกันทั้งประเทศ ถ้าท่านเวลาประชาสัมพันธ์อะไร หรือจะแก้ไขอย่างไร ๑๒๐ วัน ในข้อ ๔ ของมาตรา ๔๔ ที่เพิ่งออกมานี้ที่ให้ท่านปรับปรุงแก้ไขได้ ผมก็อยากจะขอฝากท่านไว้ว่า วันนี้ท่านแก้ไขเสียรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้วท่านตั้งหน่วยอำนวยความสะดวกให้เขา ผมเชื่อว่าผู้ประกอบการทุกคนยินดีปฏิบัติตาม ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ท่านพลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ขออนุญาตนำผู้ร่วมชี้แจงเข้าร่วมประชุมเพิ่มเติมอีก ๑ ท่าน คือ นายประเวศ อรรถศุภผล กรรมการร่างกฎหมายประจำสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมอนุญาตนะครับ เชิญนายประเวศ อรรถศุภผล เข้าประจำที่ได้ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกท่านต่อไป ท่านสุพันธุ์ มงคลสุธี แล้วจะตามด้วย นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ เชิญท่านสุพันธุ์ ๘ นาที เชิญครับ

นายสุพันธุ์ มงคลสุธี : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผม นายสุพันธุ์ มงคลสุธี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณท่านนายกรัฐมนตรีที่เห็นความสำคัญของ พระราชกำหนดฉบับนี้ ในเรื่องของปัญหา ในเรื่องของบทบาทของพระราชกำหนดฉบับนี้ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องของ ทอล์ค ออฟ เดอะ ทาวน์ (talk of the town) ณ วันนี้เอง ผมอยากจะทำความเข้าใจอย่างนี้ว่า พระราชกำหนดฉบับนี้ ผมเชื่อมั่นว่าประชาชนหรือภาคเอกชนโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในการที่จะจัดการแรงงานต่างด้าวให้เข้ารูปเข้ารอย ให้มีความชัดเจน สิ่งเหล่านี้ทุกท่านคงเข้าใจดี เรามาดูถึงเรื่องปัญหาแรงงาน วันนี้เองปัญหาแรงงานที่คุยไว้ก็ถูกต้องตามกฎหมายประมาณ ๑.๓ ล้านคน ซึ่งโดยโอเวอร์ออล (overall) ส่วนใหญ่ก็อย่างที่หลายท่านได้อภิปรายไปว่าอยู่ในภาคอุตสาหกรรมขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยส่วนใหญ่ ยังมีอีกจำนวนมากที่อยู่ในอุตสาหกรรมขนาดเล็กและเอสเอ็มอี (SMEs) และอยู่ตามบ้าน รวมกันแล้วประมาณเกือบ ๓ ล้านคน ท่านคิดดูว่าทำไมประเทศไทยเราต้องจ้างคนงานถึง ๓ ล้านคน ประเทศเราเองเป็นประเทศที่มีคนว่างงานน้อยติดอันดับของโลก ๑ ใน ๓ ของโลก นั่นคือเราเองหาคนงานมาในทุกภาคส่วนแทบไม่ได้ หลาย ๆ ภาคส่วนที่แรงงานต่างด้าวมาทำกัน ก็คือแรงงานที่ไม่สามารถหาได้ในแรงงานไทย คนจำนวนประมาณ ๓ ล้านคน ท่านคิดดูว่ามากแค่ไหน มากกว่าประชากรบางประเทศด้วยซ้ำไป เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญก็คือเรากำลังจะจัดคน ๓ ล้านคนให้เข้าสู่ระบบ สิ่งที่สำคัญก็คือว่าการอำนวยความสะดวก การทำอย่างไรที่จะทำให้คน ๓ ล้านคนขึ้นทะเบียนแล้ว

จดทะเบียนด้วยความสะดวก อย่างที่ผมบอกว่าล้านกว่าคนอยู่ในภาคแรงงานขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ไม่มีปัญหา เขามีฝ่ายบุคคล มีเฮชอาร์ (HR) มีระบบการจัดการที่สามารถที่จะพาคนเหล่านี้ไปขึ้นทะเบียนได้ แต่เอสเอ็มอีที่มีอยู่แค่ ๕ - ๑๐ คน ๑๐ - ๒๐ คน ลองดูซิครับ ท่านพาคนใช้ไปขึ้นทะเบียนดู นี่คือประสบการณ์จริง ๑ วันเต็ม ๆ ที่ท่านได้แค่บัตรคิว นั่นคือปัญหา เพราะฉะนั้นการที่จะให้จดแล้วโดยส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจเรื่องขั้นตอนของกฎหมาย เพราะมีหลายขั้นตอนมาก แล้วต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ เพราะเขาไม่ได้มีอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมโดยตรง เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ก็คือปัญหา ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายด้วย แล้วคนงานเองโดยส่วนใหญ่ก็ไม่อยากจะอยู่กับเอสเอ็มอีอยู่แล้ว ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นวันนี้ไม่ต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท ถ้าท่านต้องการได้รับความสะดวกในการขึ้นทะเบียน ท่านต้องไปหาบริษัทที่ขึ้นทะเบียนกับกรมจัดหางาน มี ๙๐ บริษัท อันนั้นจะได้รับความสะดวกครับ แต่ต้องมีค่าใช้จ่ายไม่ต่ำกว่าวันนี้ ๒๕,๐๐๐ บาทต่อคนต่อราย แล้วผมเชื่อมั่นว่าวันนี้เอสเอ็มอีทั้งหมดกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ จ้างแรงงานต่างด้าวโดยถูกต้องหมายถึงถูกต้องเรื่องตามค่าแรงขั้นต่ำ ไม่มีใครจ้างต่ำกว่า ๓๐๐ บาทหรอก พม่าก็ไม่อยู่ ใครก็ไม่อยู่ทุกคนดูแลแรงงานต่างด้าวด้วยดี ปัญหาที่นายจ้างกับแรงงานต่างด้าวมีไม่มากที่แรงงานต่างด้าวถูกกดขี่ เพราะวันนี้เองแรงงานหายากจริง ๆ เพราะฉะนั้นเรากำลังกำหนด พระราชกำหนดฉบับนี้คือการกำหนดโทษที่เป็นอุปสรรคอย่างใหญ่หลวง เราอย่าคิดว่าการกำหนดโทษมาก ๆ เป็นการดี เป็นการทำให้เข้าสู่ระบบ ปรับ ๔ แสนบาท ๘ แสนบาทมาจากไหน ปรับ ๔ แสนบาท ๘ แสนบาทมาจากว่า ท่านอธิบดีเองให้สัมภาษณ์ว่า ๔ แสนบาทนี้ ๘ แสนบาทนี้คือการเคยผิดเรื่องของค้ามนุษย์ เรื่องแรงงานเด็ก แต่นี่เป็นการจ้างคนงานต่างด้าวโดยภาคเอกชน เรากำลังเปรียบเทียบการจอดรถในที่ห้ามจอด ความผิดในการจดรถในที่ห้ามจอดกับการขับรถชนคนตายควรจะผิดเท่ากันหรือเปล่า ----------

ล่าสุดนี้เรากำลังแก้ พระราชบัญญัติ ศุลกากร ในบทปรับ บทลงโทษที่หนักในความผิดคนละมูลฐาน วันนี้ปัญหาศุลกากรเกิดขึ้นมากมายจนเราแก้กฎหมาย ในความผิดคนละมูลฐานควรจะให้โทษคนละมูลฐาน ซึ่งเราแก้แล้วเรียบร้อยเป็นที่น่ายินดีของภาคเอกชนและภาคสังคมโดยทั่วไป นั่นคือการช่วยเหลือของภาครัฐ จริง ๆ ในสิ่งเหล่านี้ก็คงต้องฝากประเด็นไว้ ในเรื่องของการค้ามนุษย์ จริง ๆ แล้วโทษค้ามนุษย์ เราต้องมาดูว่าทำไมแรงงานต่างด้าว หลายท่านอภิปรายไป เข้ามาทะลักในบ้านเราโดยผิดกฎหมายได้ ผู้ประกอบการเป็นผู้นำเข้ามาหรือเปล่า ใครเป็นผู้นำเข้ามา แต่ท่านกำลังลงโทษคนที่รับงานเพื่อมาสร้างเสริมอุตสาหกรรมให้แข็งแรง สร้างเสริมในส่วนที่คนไทยขาดไป เพื่อทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเราแข็งแรง เราพูดอยู่แล้วว่ากฎหมายฉบับนี้เราต้องการให้สังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคงอยู่ได้ การอำนวยความสะดวกมีมากมาย ทำไมเราไม่เอาเทคโนโลยีมาใช้ หรือผมเชื่อมั่นว่าวันนี้เราเอาท์ซอร์ส (outsource) ให้ภาคเอกชนทำ ภาคเอกชนยินดีทำได้ แล้วก็ทำได้ดีด้วย เราควรจะมองสถานประกอบการหรือทุกอย่างเป็นลูกค้า การบริการจะดีขึ้นอีกมากเลย เราอย่ามองเขาเป็นผู้สร้างปัญหา หรือภาคเอกชนเป็นผู้เอาเปรียบ ผมเชื่อมั่นว่าวันนี้ผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ตั้งใจและไม่ต้องการเอาเปรียบสังคมแน่นอน แต่สิ่งหนึ่งคือความสะดวกความคล่องตัวของเขาที่เขาจะขึ้นทะเบียน ณ วันนี้เราสามารถขึ้นทะเบียนที่บ้านเขา ผมเชื่อได้เลยว่าเขายินดีจ่ายทันที ถ้าให้ความสะดวกให้ไปในสิ่งที่ใกล้ สามารถลงทะเบียนผ่านเทคโนโลยีได้อย่างที่ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติท่านกิตติได้เสนอไว้ มีหลาย ๆ กลวิธีเราสามารถให้ความสะดวก แล้วความสะดวกเหล่านี้ ผมเชื่อมั่นว่าถ้าทำเกิดขึ้นก็ได้รับการยอมรับได้รับความร่วมมืออย่างแน่นอน แต่วันนี้หน่วยงานต่าง ๆ รู้ว่าใครที่ทำผิดกฎหมายอยู่ตรงไหนบ้าง ท่านไปได้ถึงที่ แต่การอำนวยความสะดวกให้ถึงที่กลับไม่มี นี่คือข้อแตกต่างอย่างชัดเจน ในเรื่องของกฎหมาย ตลอดเวลาที่ผ่านมาที่ผมอยู่ใน สนช. จะเห็นได้ว่าพักหลังนี้เราจะเน้นเรื่องของควบคุม กำกับ ดูแล และลงโทษ เราทำไมไม่เน้นเรื่องส่งเสริม ผลักดัน ช่วยเหลือ ให้กับผู้ประกอบการ ให้กับสังคม ให้กับประชาชนให้เกิดความเข้มแข็ง อันนี้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ผมฝากไว้โดยเฉพาะเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภาคเอกชน กฎหมายที่ออกมาเกี่ยวกับภาคเอกชนหรือภาคอื่น ๆ ควรจะให้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้ภาคเอกชนมีส่วนเกี่ยวข้องตั้งแต่คณะทำงาน ผมเชื่อมั่นว่าอันนั้นจะเกิดประโยชน์มากที่สุด โดยเฉพาะอนุบัญญัติที่จะเกิดขึ้นอีก ๓๙ ฉบับนี้ หวังว่าจะมีภาคเอกชนอยู่ข้างในเราช่วยกันสะท้อนความคิดเห็น ผมเชื่อมั่นว่าทุกคนเห็นผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก

วันนี้เองทุกคนอยากจะเป็นพลเมืองดี ทุกคนเองอยากจะช่วยเหลือ แต่สิ่งสำคัญก็คือความยุติธรรม เรามีผู้ประกอบการรายใหญ่ รายกลาง รายเล็ก แล้วก็รายจิ๋ว โอทอป (OTOP) ทั้งหลาย เราจำเป็นจะต้องช่วยเหลือ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้รายชื่อผู้แจ้งความจำนงอภิปรายเหลือ ๒ ท่าน คือ นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ กับท่านมณเฑียร บุญตัน จะมีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายไหมครับ หลังจากที่ฟังเพื่อนสมาชิกอภิปรายไปแล้ว ๕ ท่าน มีใครประสงค์อภิปรายอีก แสดงความจำนงเลยนะครับ ท่านจินตนันท์เพิ่มมาอีก ๑ ท่าน มีท่านใดอีกไหมครับ มีท่านสมชาย แสวงการ อีกท่านนะครับ เพิ่มท่านนิพัทธามาอีก ๑ เพิ่มท่านสมชาย แสวงการ มาอีกเป็น ๓ ท่าน มีอีกไหมครับ รีบตัดสินใจนะครับ ผมจะปิดไม่รับรายชื่อแล้ว ถ้าไม่มีแล้ว ผมขออนุญาตปิดไม่รับรายชื่อแล้ว เพราะฉะนั้นจากนี้ไปจะเป็น ๕ ท่าน เริ่มที่ นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ ท่านมณเฑียร บุญตัน ท่านจินตนันท์ ชญาต์ร ศุภมิตร ท่านนิพัทธา อมรรัตนเมธา แล้วก็ ท่านสมชาย แสวงการ เชิญนายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ ครับ

นายเจตน์ ศิรธรานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานครับ ก่อนอื่นเราคงต้องยอมรับว่าพระราชกำหนดฉบับนี้มีปัญหา เพราะว่าก็ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบกิจการ แล้วก็ภาคประชาชนทั่วประเทศ ทีนี้การที่มีปัญหาแล้วรัฐบาลเร่งออกมาตรา ๔๔ มา ผมก็คิดว่ารัฐบาลนี้ก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ ก็ต้องขอขอบคุณทางรัฐบาลผ่านทางท่านประธานในที่นี้ เพราะว่าผมคิดว่าปัญหาต่าง ๆ เรื่องของแรงงานที่ผมประมวลได้มีอยู่ ๒ ประเด็นในพระราชกำหนดฉบับนี้

ประเด็นแรก ก็คือว่าบทลงโทษที่หนักหน่วงรุนแรงจนเกินไปในมาตรา ๑๐๒ ที่ใครที่รับแรงงานต่างด้าวมาทำงานที่ไม่มีใบอนุญาต โทษหนักปรับหนักถึง ๔ แสนบาท ถึง ๘ แสนบาท เป็นโทษที่หนัก แล้วก็ทางเจ้าหน้าที่ที่มาชี้แจงต่อคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (วิป สนช.) ก็บอกว่าเพราะต้องการใช้ยาแรง

ในประเด็นที่ ๒ ที่เกี่ยวโยงกันที่เป็นปัญหาก็คือว่า บ้านเมืองเราทำผิดกฎหมายมานาน เรามีการใช้แรงงานที่ผิดกฎหมายมาก แล้วปัญหานี้สะสมมาหลาย ๑๐ ปี การที่จะแก้ปัญหาจึงไม่ใช่เรื่องง่าย ผมก็เห็นใจทางรัฐบาลทางกระทรวงแรงงานที่ท่านจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหานี้ด้วยการที่ออกมาเป็นพระราชกำหนด

แล้วก็ใช้ยาแรงตามที่กล่าว แต่ว่าการที่ใช้ยาแรงจากปัญหาที่สะสม แล้วก็มีผลกระทบอย่างนี้ก็ต้องออกมาเป็นพระราชกำหนด แล้วก็ต้องออกมาเป็นมาตรา ๔๔ เพื่อแก้ไข แต่ว่าก็คงยังไม่จบแค่นั้น เพราะว่าก็ยังมีปัญหาเรื่องว่า เนื่องจากขณะนี้บ้านเมืองเราก็มีปัญหาว่าคนเกิดน้อย คนเกิดน้อยในอนาคตคนที่จะเข้าสู่ภาคแรงงานก็จะลดลงไปเรื่อย ๆ ก็ฝากทางท่านรัฐมนตรีต้องคิดเรื่องของแนวทางในการแก้ไขระยะยาวด้วย เพราะว่าจะไม่มีแรงงานเข้าสู่ประเทศต่อไปในอนาคต เพราะว่าเราก็ไม่รู้ว่าถ้าพม่าเขาพัฒนาขึ้น เศรษฐกิจเขาก็ดีขึ้น คนก็จะมาทำงานไหม ตอนนั้นจะยิ่งมีปัญหาหนักหน่วงรุนแรงขึ้น ทีนี้ผมก็พยายามมาดูในมาตรา ๔๔ ในหลักการ เขาบอกว่ายังคงรักษาเจตนารมณ์ในการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวทั้งระบบให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและยังคงมีมาตรการต่อต้านการค้ามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ อันนี้คือเหตุผลที่ออกมาเป็นพระราชกำหนดว่าเราจำเป็นต้องจัดระบบ จัดระเบียบของแรงงานต่างด้าวให้เป็นรูปธรรมแล้วก็อย่างสมบูรณ์ด้วย ทีนี้โชคไม่ดีครับท่านประธาน พระราชกำหนดฉบับนี้ออกมาเสร็จแล้วก็มีรายงานทิปรีพอร์ต (TIP report) ออกมาจังหวะเดียวกันพอดี ก็เลยมีการโจมตีจากผู้ที่ไม่หวังดีต่อรัฐบาลกับ คสช. ว่าเห็นไหมขนาดออกพระราชกำหนดแล้วก็ยังไม่ได้ช่วยให้สถานการณ์การค้ามนุษย์ของเราดีขึ้น แต่ผมว่าไม่เกี่ยว เพราะผมเชื่อว่าทางกระทรวงแรงงานหรือผู้ที่เสนอกฎหมาย ทั้งรัฐบาล ย่อมทราบดีว่าการทำงานของกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐเขามีขั้นตอนเขามีระยะเวลาว่าเมื่อไรจะเข้ามาสำรวจ เมื่อไรเขาจะประเมิน แต่ว่าจังหวะออกมาพอดีกัน ผมถึงว่าตรงนี้โชคไม่ดี ท่านประธานครับ ทิปรีพอร์ตคืออะไร ทิป รีพอร์ตเป็นหน่วยงานหน่วยหนึ่งของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา เขามีหน้าที่ประเมินสิทธิมนุษยชนทั่วโลก เรื่องของการค้ามนุษย์ แล้วก็เมื่อประเมินเสร็จแล้วเขาก็ต้องเสนอต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกา ----------

รัฐสภาสหรัฐอเมริกานี้เขามีกฎหมายที่คุมอยู่ ๒ ฉบับ เขาเรียกว่า ทรัฟฟิกกิง วิคทิมส์ โพรเทคชัน แอคท์ (Trafficking Victims Protection Act) หรือ ทีวีพีเอ (TVPA) ปี ๒๐๐๐ และทีวีพีอาร์เอ (TVPRA) ๒๐๐๕ นี่กฎหมายของสหรัฐอเมริกา กระทรวงการต่างประเทศเขาต้องรายงานต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกาว่าเขาจัดลำดับเรื่องของเทียร์ (tier) ต่าง ๆ เป็นอย่างไร เมื่อจัดลำดับแล้วเสนอกระทรวงการต่างประเทศ ทีนี้เขาจะลงโทษขนาดไหน เลิกค้าขายไปเลย รุนแรงขนาดไหน ถ้าหากว่าถึงเทียร์ ๓ ก็อันตราย เหมือนกับเมื่อ ๒ ปีก่อนที่เราได้รับเทียร์ ๓ อันนี้ผมพูดเรื่องนี้ก็เพราะว่าอยู่ในมาตรา ๔๔ ที่พูดถึงเรื่องของการค้ามนุษย์ ทีนี้ประเด็นก็คือว่าประเทศเราเราเพิ่งได้เลื่อนชั้นจากเทียร์ ๓ มาเป็นเทียร์ ๒ วอทช์ ลิสต์ (watch list) เมื่อปีที่แล้ว แล้วก็ปีนี้คงยังอันดับเดิมอยู่ แต่การที่เรายังคงอันดับเดิมอยู่นี้ก็ยังดีกว่าในบางประเทศ ในประเทศเมียนมาร์เองกับประเทศอิรักนี้ก็จากเทียร์ ๓ เป็นเทียร์ ๓ วอทช์ ลิสต์ ที่เขาดีขึ้น แต่ประเทศจีนลดอันดับลงต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องของการจัดลำดับของกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาเสนอต่อสภาว่าจะกำหนดให้เป็นเทียร์เท่าไร ทีนี้ผมก็พยายามมาดูว่าแล้วตัวชี้วัดของการจัดลำดับเรื่องของการค้ามนุษย์คืออะไร มีอยู่ ๑๒ ข้อ ๑๒ ข้อนี้ผมจะไม่พูดในที่นี้เพราะเสียเวลา แต่มีข้อที่เราควรจะสามารถจัดการได้ในเรื่องที่เกี่ยวพันกับเรื่องนี้เรื่องของแรงงาน มาตรการในการป้องกันการค้ามนุษย์อยู่ข้อหนึ่งข้อที่ ๓ สืบสวน สอบสวน ดำเนินคดี แล้วก็ลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐ เรื่องนี้เช่นเดียวกันที่เป็นปัญหาอยู่ทุกวันนี้ก็คือว่าเจ้าหน้าที่รัฐไปเรียกเงิน เพื่อนสมาชิกก็อภิปรายหลายคนแล้ว ท่านรัฐมนตรีท่านลองจับเจ้าหน้าที่รัฐที่ทำผิดกฎหมายแล้วมาลงโทษให้เป็นตัวอย่าง โทษหนัก ถ้าเราโทษปรับ ๔ แสนบาท ถึง ๘ แสนบาท เจ้าหน้าที่รัฐเองที่ทำผิดหนักกว่าโทษที่ลงด้วย เพราะฉะนั้นจับเจ้าหน้าที่มาลงโทษให้เห็น ผมว่ารายการนี้ต้องทำให้เห็นตามที่นายกรัฐมนตรีแถลงว่าคนทำผิดคนไปเรียกเงินต้องจับมาลงโทษ ถ้าท่านมีการลงโทษให้เห็น เจ้าหน้าที่เขาก็จะกลัว ตราบใดที่ไม่มีการจับกุมพวกนี้ก็ไม่กลัว กรณีที่เกิดปัญหาก็คือเจ้าหน้าที่ไปเรียกเงิน เพราะโทษแรง ๔ แสนบาท ถึง ๘ แสนบาท ต่อรองได้เลย แสนหนึ่งจ่ายมาหรือ ๒ แสนบาท จ่ายมาแล้วก็โทษหายกัน ไม่ต้องมีอย่างนี้เจ้าหน้าที่ทำ ที่เราได้รับฟังมาเป็นลักษณะอย่างนี้ ไม่พูดถึงว่าเจ้าหน้าที่ที่ดี เจ้าหน้าที่ที่ดีมีมาก มีมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่เฉไฉ เพราะฉะนั้นผมก็ถือว่าในกรณีนี้มีคนที่ทำผิดอยู่บ้าง แต่ว่าต้องจัดการให้เป็นตัวอย่าง เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าในประเด็นนี้เป็นเรื่องที่เราต้องแก้กันไป ท่านประธานครับ ในแรงงานเท่าที่ฟังจากอธิบดีกรมจัดหางานก็คือว่า เรามีแรงงานที่ถูกกฎหมายมีพาสปอร์ต

(passport) อยู่ ๑.๓ ล้านคน เรามีแรงงานที่บัตรสีชมพูประมาณ ๑.๓ ล้านคน ตัวเลขกลม ๆ นะครับ อาจจะสวิง (swing) นิดหน่อย แต่ว่าแรงงานเถื่อนเราไม่ทราบ พระราชกำหนดฉบับนี้ ผมหวังว่าจะทำให้เราสามารถจัดระบบจดทะเบียนแรงงานที่ถูกต้อง เพราะว่าเราไม่รู้ว่าท่านอธิบดีบอกว่าไม่เกินล้านคน ในสื่อบอก ๓ ล้าน ถึง ๖ ล้าน เพราะฉะนั้นเมื่อเราไม่ทราบจำนวน ก็จะสร้างปัญหาให้เรา เพราะว่าปัญหาสังคมที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวเหล่านี้มากมายมหาศาล ประชาชนโดยทั่ว ๆ ไปที่เขาไม่เกี่ยวกับเรื่องนี้เขาถึงเรียกร้องว่า ทำไมถึงไม่จัดระเบียบแรงงานต่างด้าวให้ถูกกฎหมายเสีย เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าเมื่อมาถึงวันนี้เราก็มีความจำเป็น เราอาจจะต้องมีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่ทำผิดให้ถูกกฎหมายเสีย ออกบัตรสีชมพูให้เขา แล้วก็ลดค่าใช้จ่ายเขาลง อย่าไปคิดเขาแพงมาก เอาเฉพาะที่จำเป็นพออยู่ได้ ไม่ต้องบวกกำไรเข้าไปในค่าใช้จ่ายนั้น ผมก็คิดว่าเราจะทำให้แรงงานบัตรสีชมพูนี้เข้าสู่ระบบ แรงงานที่เถื่อนก็เข้าสู่ระบบตรงนี้ได้ เพราะว่ายังมีแรงงานที่ได้บัตรสีชมพู แล้วได้บัตรไปช่วงแรกแล้วก็หายไป เพราะว่าเราไม่มีการลงทะเบียนอย่างที่ออกมาเป็นพระราชกำหนดว่านายจ้างรับไปก็ต้องแจ้ง ออกจากงานก็ต้องแจ้ง เข้างานใหม่ก็ต้องแจ้ง ถึงเป็นการจัดระเบียบที่ถูกต้อง อันนี้ผมก็สนับสนุน เพราะฉะนั้นผมอยากจะให้ทางท่านรัฐมนตรีผ่านทางท่านประธานว่า จะพลิกวิกฤตเป็นโอกาส เพียงแต่ว่าผมติดใจนิดเดียวว่าในพระราชกำหนดฉบับนี้ไม่มีบทเฉพาะกาลก็เลยมีปัญหาอย่างนี้ ไม่มีบทเฉพาะกาล แล้วก็ไม่ได้ออกมาเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าหากออกมาเป็นพระราชบัญญัติกำหนดให้ใช้เวลาสั้น ๆ สภาก็จะช่วยกันดูแล้วก็จะช่วยแก้ไขปัญหาตามที่เราต้องแก้ไขกันขณะนี้ได้ แล้วก็ในสมัยนี้เราสามารถผ่านกฎหมายได้เร็ว เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าในประเด็นหลักต่าง ๆ เหล่านี้ก็เสียดาย แต่ว่าเมื่อมาถึงวันนี้แล้วเราก็ต้องพยายามช่วยว่าจะทำให้วัตถุประสงค์เรายังคงอยู่ แต่ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นแก้ไขไป ผมคิดว่าอันนั้นก็คงจะเป็นคำตอบ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านมณเฑียร บุญตัน แล้วจะต่อด้วยท่านจินตนันท์ ชญาต์ร ศุภมิตร เตรียมตัวนะครับ เชิญท่านมณเฑียร บุญตัน ๘ นาทีครับ

นายมณเฑียร บุญตัน : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม นายมณเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานที่เคารพครับ ก่อนอื่นผมขอขอบพระคุณและขอแสดงความชื่นชมต่อรัฐบาลที่ได้แสดงความกล้าหาญในการแก้ปัญหาเรื่องนี้อย่างเป็นระบบ ไม่ว่าเราจะแก้ปัญหานี้เพราะเรามีจิตใจสูงส่ง เห็นแก่มนุษยธรรม

หรือเราแก้ปัญหานี้เพราะว่าเราต้องการชื่อเสียง แล้วก็ได้รับการยอมรับจากประชาคมโลกก็ตาม ผลก็คือเป็นการนำเอาสิ่งที่ถูกจะเรียกว่าซ่อนเร้นหรือว่าถูกนั่งทับเอาไว้เป็นเวลาช้านานตามวิธีปฏิบัติแบบไทยที่เราคุ้นเคยขึ้นมาทำให้มีความถูกต้อง เปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้มากยิ่งขึ้น เพียงแต่ว่าในหลายครั้งมีผู้นำเอาการแก้ปัญหาของรัฐบาลนั้นไปขยายผลในลักษณะที่เป็นการตอกย้ำถึงความรู้สึกแบ่งเขาแบ่งเรา ความรู้สึกเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติ ความรู้สึกนับความแตกต่างในชั้นของความเป็นมนุษย์ก็ดี หรือความรู้สึกใดก็แล้วแต่ที่ทำให้เรารู้สึกว่ามีความไม่เท่ากันในเรื่องของการปฏิบัติ ซึ่งผมคิดว่าอันนี้กาลเวลาจะเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าสิ่งที่รัฐบาลได้ทำไปนั้นเป็นไปโดยเจตนาอันบริสุทธิ์ กระผมก็ทราบมาว่ารัฐบาลได้เปิดโอกาสให้มีการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวหรือแรงงานข้ามชาติมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว จะด้วยเหตุผลกลใดก็ไม่ทราบก็ยังพบว่าการดำเนินงานยังเป็นไปด้วยความล่าช้าจนกระทั่งเกิดความเสียหาย ดังนั้นมาตรการที่อาจจะดูเหมือนเป็นลักษณะของฟ้าผ่า ก็อาจจะต้องเป็นไพ่ใบสุดท้ายหรือไพ่ใบสำคัญที่รัฐบาลจำเป็นต้องหยิบยกขึ้นมาใช้ในขณะนี้ อย่างไรก็ตามผมคิดว่าแม้ว่าผมจะยินดีแล้วก็ชื่นชมความกล้าหาญในครั้งนี้ ผมก็มีความเห็นใจบรรดาผู้ที่ได้รับผลกระทบและไม่อาจหลีกเลี่ยงการที่จะใช้แรงงานต่างด้าวหรือแรงงานข้ามชาติตามที่ทราบกันอยู่ แล้วก็อยู่เหนือวิสัยที่เขาจะเป็นผู้แก้ปัญหาด้วยตนเองได้ ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้า คสช. ก็ได้ออกคำสั่งตามมาตรา ๔๔ เพื่อชะลอเวลาในการบังคับใช้ในบางมาตราไปแล้ว ซึ่งผมคิดว่าหากจำเป็นท่านนายกรัฐมนตรีก็คงจะพิจารณาดำเนินการอย่างเหมาะสมต่อไปเพื่อให้ไม่เกิดการบังคับใช้ในลักษณะที่ตึงตัวจนเกินไป แต่ว่าผลโดยรวมนั้นผมยังคิดว่ามีข้อดีมากกว่าข้อเสีย สิ่งที่กระผมอยากจะหยิบยกขึ้นมากล่าวไว้ ณ ที่นี้ก็คือเรื่องของประโยชน์ที่เห็นได้ แต่ก็ยังน่ากังวลว่าจะปฏิบัติได้จริงหรือไม่นั้น เช่น ในมาตรา ๕๑ ที่พูดถึงเรื่องของการที่กรณีนายจ้างเลิกจ้างแรงงานต่างด้าวโดยไม่เหมาะสมหรือไม่มีเหตุผลอันควร แรงงานนั้นสามารถที่จะย้ายไปทำงานกับผู้อื่นได้ แต่ระยะเวลาสั้นเหลือเกิน การดำเนินงานต่าง ๆ ที่ให้เวลาเขามีการเคลื่อนย้าย มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนค่อนข้างที่จะน้อย ---

ผมเองก็ไม่แน่ใจว่าสำหรับลูกจ้างที่อาจจะไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างดีหรือถูกเลิกจ้างโดยเหตุไม่สมควร เขาจะมีโอกาสได้เปลี่ยนนายจ้างตามที่กฎหมายกำหนดได้ทันเวลาหรือไม่ อันนั้นก็เป็นสิ่งที่ผมคิดว่าหากจะได้มีการขยายความในรายละเอียดในอนุบัญญัติ ซึ่งผมคิดว่าหลายเรื่องถ้าเราดูในบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้รายละเอียดต่าง ๆ ไปอยู่ในกฎกระทรวงแทบทั้งสิ้น หลายเรื่องที่คนออกมาแสดงความหวาดกลัวนี้จริง ๆ แล้วก็ยังไม่เกิด จะไปปรากฏอยู่ในอนุบัญญัติ ซึ่งก็จะเปิดโอกาสให้ได้มีการทบทวนว่าอย่างไหนที่บังคับใช้แล้วจะเกิดความเดือดร้อนแล้วก็ตึงตัวจนเกินไป กรณีมาตรา ๕๑ ซึ่งจะเป็นโอกาสของลูกจ้างก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าตามที่เขียนไว้นี้จะปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือทันท่วงทีหรือไม่

กรณีอีกมาตราหนึ่งที่ผมคิดว่าเป็นความงดงาม แล้วก็เปิดโอกาสเป็นอย่างยิ่งก็คือกรณีในมาตรา ๖๓ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา ๖๓ (๕) ที่พูดถึงเรื่องของคนที่เกิดในราชอาณาจักร แต่ไม่ได้รับสัญชาติตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ อันนี้ก็จะช่วยปลดล็อกให้พี่น้องคนไทยเรานี้แหละครับ หรือคนที่ไม่เคยรู้ว่าตัวเองมีต้นสังกัด มีประเทศต้นทางที่ไหน เขาไม่เคยรู้เลยเกิดในราชอาณาจักร เกิดที่นี่ โตที่นี่ มีชีวิตอยู่ที่นี่มา ๔๐ – ๕๐ ปีแล้ว แต่ว่าไปไหนไม่ได้ ทำงานไม่ได้ หรือทำได้ก็ไม่ถูกกฎหมาย ต่อไปนี้ก็มีโอกาสจะได้ทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย แล้วยังมีพี่น้องอีกหลายคน หลายกลุ่ม หลายพวก เช่น พี่น้องคนพิการของผมนี้เป็นคนไทย พ่อแม่เป็นไทย เกิดในเมืองไทย แต่ไม่ไปแจ้งเกิด เพราะฉะนั้นก็เลยไม่มีสัญชาติไทยโดยปริยาย คนเหล่านี้ก็จะได้มีโอกาสลืมตาอ้าปากได้ทำงานกับเขาบ้าง เพราะเปิดช่องเอาไว้แล้ว อันนี้ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่พี่น้องหลายคนรอโอกาสในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่พวกเราหวังนักหวังหนาว่าในยามที่เราขาดแคลนแรงงาน แต่ยังมีพี่น้องอีกหลายคนที่ทำงานไม่ได้ แม้ว่าจะอยากทำก็ตาม เพราะฉะนั้นโดยหลักใหญ่ใจความก็คือผมสนับสนุนการประกาศใช้พระราชกำหนดนี้ แล้วก็หวังว่าในชั้นของการตรากฎกระทรวงก็ดี ระเบียบก็ดี ประกาศต่าง ๆ ก็ดี ทางรัฐบาลจะได้ใช้เวลาที่มีอยู่นี้พิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อลดผลกระทบในทางลบให้มากที่สุด แล้วก็ทำให้การบังคับใช้พระราชกำหนดนี้เป็นไปอย่างถูกต้อง สร้างสรรค์ พูดง่าย ๆ ว่าได้ทั้งเงินและหน้า เรื่องของการได้เงินนี้ก็คือว่าระบบเศรษฐกิจของเราก็จะมีความเข้มแข็งมากขึ้น การทำงานก็จะเป็นไปอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผยโปร่งใสมากขึ้น พูดถึงเรื่องชื่อเสียงหน้าตาก็เป็นไปตามอย่างที่ผมได้กล่าวไปแล้ว เพราะฉะนั้นทั้งหลายทั้งปวงนี้ผมคิดว่ากฎหมายฉบับนี้มีข้อดีมากกว่าข้อเสีย แล้วก็ยังเชื่อว่าถ้าถึงเวลาครบ

กำหนด ๖ เดือนแล้วยังมีปัญหาบางประการที่ไม่อาจปฏิบัติได้ ท่านนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้า คสช. ก็จะพิจารณาดำเนินการอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมต่อไป แล้วก็แก้ไขปัญหาที่ยังคั่งค้างอยู่ แต่ผมเชื่อว่าโดยภาพรวมนั้นจะนำมาซึ่งการจัดระเบียบในเรื่องนี้แล้วก็เป็นประโยชน์มากกว่าเป็นโทษ ขอบพระคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ต่อไปท่านจินตนันท์ ชญาต์ร ศุภมิตร แล้วจะต่อด้วยท่านนิพัทธา อมรรัตนเมธา เชิญท่านจินตนันท์ ชญาต์ร ศุภมิตร ก่อน เชิญครับ

นางสาวจินตนันท์ ชญาต์ร ศุภมิตร : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ดิฉัน นางสาวจินตนันท์ ชญาต์ร ศุภมิตร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก่อนอื่นก็เห็นด้วยกับการที่จะขันนอต (knot) การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว เพราะว่าอย่างที่ทุกท่านพูดนะคะ คือว่าพวกเราก็ปล่อยปละละเลยมานาน ช่วงนี้ดิฉันไปทางไหน แถวมหาชัย แถวรามคำแหง แถวตามชายแดนก็มีแต่คนต่างชาติทั้งนั้น แทบจะไม่มีใครพูดไทยแล้ว แต่ทีนี้ปัญหาของเราก็คือว่าทุกท่านก็พูดถึงว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ อุตสาหกรรมขนาดย่อม อุตสาหกรรมขนาดเล็กอะไรก็ตาม แต่ว่าแม้แต่พวกเรานี้ซึ่งเป็นคนธรรมดา ไม่ได้มีอุตสาหกรรมอะไรก็ได้ผลกระทบเหมือนกัน เพราะว่าทุกวันนี้แม่บ้านตามบ้าน คนสวน คนรถ แล้วก็อย่างคนที่ทำงานสวนผลไม้อะไรของดิฉันนี้คือไม่มีคนไทยทำ สถานการณ์ก็จะไปถึงที่สมัยก่อนที่ดิฉันเคยอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ ก็คือว่าแรงงานเหล่านี้กลายเป็นคนต่างด้าวทั้งหมด แล้วก็มีผู้บริหารบางส่วนด้วย ตอนแรกดิฉันคิดว่า พระราชกำหนดนี้รีบเร่งออกมาโดยที่ไม่ได้มีบทเฉพาะกาลแล้วก็มีผลบังคับใช้ทันที นึกว่าเขาจะออกมาเรื่องเกี่ยวกับรายงานการค้ามนุษย์ของสหรัฐอเมริกา แต่ปรากฏว่าก็ไม่ใช่ เพราะออกมาก็ทีหลัง มีการประกาศเทียร์ (tier) ไปแล้ว เพราะฉะนั้นแน่นอนว่าจะต้องมีการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับประชาคมโลก เช่น สหรัฐอเมริกา แล้วก็หลีกเลี่ยงการถูกลดระดับเทียร์ แต่ก็มีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับ พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ดังต่อไปนี้

ข้อแรก ก็คือว่าแม้ว่าทางหัวหน้า คสช. จะให้อำนาจตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ออกประกาศ คสช. มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๑๙ และมาตรา ๑๒๒ เรื่องที่ว่าบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการ แต่ว่าการปรับการอะไรก็ยังคงเดิมอยู่ ก็แค่ประวิงเวลาไปเท่านั้น ผลกระทบ

หลังจากนั้นก็ไม่ทราบจะเป็นอย่างไร โอ.เค. เราอาจจะไม่ช็อก เราอาจจะมีการที่ว่าเอาคนต่างด้าวเหล่านี้ไปเข้าระบบให้ถูกกฎหมาย แต่ว่าบทลงโทษที่สูงที่ทุกท่านพูดไป ดิฉันมีความรู้สึกว่าเป็นกฎหมายที่เปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับผลประโยชน์ สมมุติว่าดิฉันเป็นคนคนหนึ่งซึ่งมีคนงาน ๔ – ๕ คน ดิฉันโดนปรับสัก ๒ ล้านบาท มาถามดิฉันว่าจ่าย ๒ แสนบาทเอาหรือไม่ ส่วนใหญ่เขาก็คงเอา อันนี้จะต้องมีระบบที่อย่าให้ใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ จะต้องมีระบบให้แน่นอนที่จะไม่เปิดช่องให้มีการเรียกรับผลประโยชน์ แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งที่บอกว่าตามคำนิยามของมาตรา ๕ “คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ก็หมายความว่าทุกสัญชาติ อาจจะเป็นใครก็ได้ที่เข้ามาในประเทศไทยที่ไม่มีสัญชาติไทยสามารถทำงานได้หรือเปล่า เนื่องจากประกาศ คสช. ผ่อนผันระยะเวลาการบังคับใช้ พระราชกำหนดออกไป มีผลบังคับใช้วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ ถ้านายจ้างประสงค์จะจ้างคนต่างด้าวนอกเหนือจาก ๓ สัญชาติ เป็นแอฟริกา เป็นอะไร หรือเป็นนักท่องเที่ยวจะมาทำงานอะไรนี้ได้หมดหรือเปล่า อันนี้เป็นคำถาม เพราะไม่ทราบว่ากระทรวงแรงงานตั้งใจให้เป็นอย่างนี้หรือเปล่า อย่างแรงงานบางสัญชาติมี ๕ ประเทศที่สามารถอยู่เมืองไทยได้ ๙๐ วัน โดยที่ไม่มีวีซ่า (visa) ก็คืออาร์เจนตินา บราซิล ชิลี เกาหลีใต้ และเปรู ส่วนใหญ่จะพวกทางอเมริกาใต้ แต่ทางเกาหลีใต้ซึ่งสามารถมาอยู่เมืองไทยได้ ๙๐ วัน ปัจจุบันมีเคส (case) ล่าสุดที่คนเกาหลีใต้มาอยู่เมืองไทยโดยไม่มีเวิร์ก เพอร์มิต (work permit) ๑๗ ปี อิน เอาต์ (in out) ทีละ ๙๐ วัน ไปตามชายแดนแล้วก็อิน เอาต์ เข้ามาอย่างนี้ แล้วถ้าเผื่อช่วงนี้ก็คือหมายความว่าทำงานได้เลยใช่หรือไม่ อันนี้เป็นคำถาม อยากจะรู้ว่าทางกระทรวงตั้งใจจะทำอย่างนี้หรือเปล่า

อีกเรื่องหนึ่งก็คือว่า มาตรา ๗ ทางรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดให้งานใดเป็นงานที่ห้ามคนต่างชาติทำในท้องที่ใด เมื่อใด ห้ามเด็ดขาดหรือห้ามมีเงื่อนไขอะไรอย่างนี้ ทีนี้ดิฉันคิดว่าระหว่างนี้ที่มีการประกาศ คสช. ดิฉันเสนอแนะว่าคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานคนต่างด้าวน่าจะยกร่างประกาศกำหนดให้งานใดเป็นงานห้ามคนต่างด้าวทำในท้องที่ใด เมื่อใด อยากจะให้เสนอกันมาในคราวเดียวกัน เพราะพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ เคยกำหนดไว้ว่า ประกาศกำหนดประเภทของงานที่คนต่างด้าวอาจจะทำได้ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๗ ให้ระยะเวลาดำเนินงาน ๒ ปี ปัจจุบันยังไม่มีเลยประกาศงานอะไรที่คนต่างด้าวทำท้องที่ใด เมื่อใด อย่างไร อันนี้ก็ฝากไว้ด้วยนะคะ ----------

เรื่องประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ภัยพิบัติสาธารณะอะไรพวกนี้ ยกเว้นจะกล่าวถึงคนต่างด้าวเช่นกัน ซึ่งในอนาคตอาจจะมีการนำแรงงานจากเอเชียใต้ อินเดีย ปากีสถาน บังกลาเทศ อาฟริกาอะไรอย่างนี้ ก็อาจจะต้องช่วยดูแลเรื่องความมั่นคงนิดหนึ่งค่ะ แล้วก็พวกที่ประเมินสถานการณ์ทางความมั่นคงก็พร้อมกันด้วย

แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยความเห็นชอบของ ครม. จะกำหนดให้เขตใดเป็นที่พักอาศัยของคนงานต่างด้าว อันนี้ก็มีฮิวแมน ไรท์ วอช (human right watch) พูดประมาณว่า ละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือเปล่า ได้หรือ ก็ขอฝากข้อสังเกตไว้

ส่วนอีกข้อหนึ่งที่ดิฉันคิดว่ามีปัญหามาก ๆ ก็คือว่าเป็นการที่ว่าเราออกบัตรให้กับลูกจ้างแล้ว แล้วลูกจ้างหนีออกไปทำกับอีกคนหนึ่ง ซึ่งการออกบัตรจะมีค่าใช้จ่ายประมาณ ๕,๐๐๐ – ๖,๐๐๐ บาท ซึ่งจะมีปัญหา แล้วการเปลี่ยนนายจ้าง นายจ้างจะต้องให้ความยินยอม ทีนี้ปัญหาก็คือว่าพอเปลี่ยนนายจ้างแล้วให้คำยินยอมเปลี่ยนภายใน ๑๕ วันทำไม่ได้ค่ะ แล้วเป็นประเภทของการทำงานไม่ครอบคลุม พวกลูกจ้างที่ติดรถขนส่งสินค้าออกไปทำงานนอกสถานที่หรือนอกเขต จดทะเบียนเป็นกรรมการไปเสิร์ฟอาหารอะไรอย่างนี้ ก็เป็นการผิดเงื่อนไขสถานที่ อะไรพวกนี้ก็อยากจะให้ดูแลนิดหนึ่งนะคะ

แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องการออกบัตรสีชมพูของแรงงานต่างด้าว คือปกติตอนสมัยที่ดิฉันอยู่สิงคโปร์ เวลาจ้างแรงงานต่างด้าวเขาจะมีระยะเวลา เขาจะไม่ให้อยู่ยาวค่ะ จะต้องประมาณ ๓ ปี จะต้องกลับประเทศแล้วกลับมาใหม่อะไรอย่างนี้ค่ะ เพื่อไม่ให้อยู่นานเกิน เขาก็จะแบ่งประเภทว่าเป็นไวท์ คอลลา (white collar) หรือเป็นบลู คอลลา (blue collar) เป็นแรงงานใช้แรงงานหรือว่าเป็นแรงงานทำบริษัทอะไรอย่างนี้ เพราะฉะนั้นพวกแรงงานใช้แรงงานเขาจะไม่ให้เอาครอบครัวเข้ามา เพราะว่าเราจะต้องรับผิดชอบเรื่องค่ารักษาพยาบาล ค่าอะไรต่าง ๆ นานา แล้วก็เรื่องการศึกษาตามหลักสิทธิมนุษยชนจะไม่มีการนำเอามาให้รักษาพยาบาลพวกครอบครัวอะไรต่าง ๆ เข้ามา แล้วอย่างไต้หวัน เวลาคนงานไทยไปทำงาน ถ้าจะทำงานต่อจะต้องกลับมาก่อน แล้วก็ขอใบแล้วกลับไปใหม่ จะไม่มีการแบบให้ยาว ๆ อันนี้ก็ฝากไว้ด้วยค่ะ แนวทางในการแก้ไข อันนี้ไม่เกี่ยวกับ พระราชกำหนดแต่ว่าอยากจะเสนอแนะว่าถ้าเป็นไปได้อยากจะมีการเหมือนว่าตั้งโควตากลางค่ะ แล้วใครจะเปลี่ยนแรงงานอะไรอย่างนี้ก็แจ้งไปทาง

อินเทอร์เน็ต (internet) หรือว่าแจ้งไปทางจดหมายลงทะเบียนอะไรอย่างนี้ คือให้มีการเปลี่ยนนายจ้าง เปลี่ยนการทำงานให้ง่าย ๆ เพราะว่าเราต้องการจะคุมเขาเท่านั้นเองว่าคนงานคนนี้ออกจากคนนี้แล้วไปอยู่ตรงนี้ ไปอยู่ตรงนั้น แล้วเราต้องการจะทราบเท่านั้นเองใช่ไหม เพราะฉะนั้นอยากจะให้เป็นระบบมาคุม นอกเหนือจากการใช้ดุลพินิจ เพราะอย่างที่ท่านสมาชิกพูดไว้นี้ก็คือว่า บางทีไปวันหนึ่งนั่งเสียเวลามากโดยที่ไม่จำเป็นค่ะ ก็ไม่อยากให้ใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นช่องทางเรียกรับผลประโยชน์ แล้วก็การตรวจสอบข้อมูลก็อยากจะให้เชื่อมข้อมูลทั้งหมดทั้งลายมืออะไรต่าง ๆ ให้ทางตำรวจ และสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย เพราะว่ามีอะไรขึ้นมาตามอะไรไม่ได้ นายหม่องเอ มีรูป หม่องเอมีตั้งร้อยคน ซึ่งอันนี้ก็อยากจะให้ช่วยควบคุมดูแลนิดหนึ่ง ถ้าเช่นนั้นก็ฝากไว้ ขอบพระคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้มีคณะครูและนักเรียนจากหลายโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่เข้าร่วมเวทีเสวนาเรื่องเยาวชนไทยภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ เข้าเยี่ยมชมการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอต้อนรับทุกท่านด้วยความยินดี ขณะนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติกำลังประชุมเพื่อพิจารณาพระราชกำหนดการบริหารการทำงานของต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่รัฐบาลได้ประกาศใช้และมีผลบังคับใช้ไปแล้ว ซึ่งต่อมาได้มีการออกประกาศของหัวหน้า คสช. โดยอาศัยบทบัญญัติในมาตรา ๔๔ ชะลอการบังคับใช้บางมาตรา ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ ซึ่งตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ เมื่อรัฐบาลในฐานะฝ่ายบริหารได้ออกพระราชกำหนดแล้วจะต้องส่งพระราชกำหนดนั้นมาให้สภาพิจารณาว่าจะอนุมัติหรือไม่อนุมัติ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนนั้นครับ เหลือสมาชิกที่แจ้งความจำนงในการอภิปรายอีก ๒ ท่านครับ คือท่านนิพัทธา อมรรัตนเมธา กับท่านสมชาย แสวงการ เชิญท่านนิพัทธา อมรรัตนเมธา ครับ เชิญครับ

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานที่เคารพค่ะ ดิฉัน นิพัทธา อมรรัตนเมธา สมาชิก สนช. ค่ะ เท่าที่ฟังพวกเราก็ได้อภิปรายกันมานานพอสมควร แต่ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของผู้ประกอบการ เป็นเรื่องของเจ้าสัว เป็นเรื่องธุรกิจรายใหญ่ ๆ เช่น ประมง เช่น อะไรต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น แต่ดิฉันอยากจะเรียนว่าตั้งแต่เรื่องนี้ออกมา โทรศัพท์ของดิฉันไฟไหม้เลยค่ะ มีโทรศัพท์เข้ามามากมายเลย

แต่การโทรศัพท์ยังไม่ได้มาจากเจ้าของบริษัทร้านค้าหรืออะไรทั้งสิ้น เป็นการโทรศัพท์จากพรรคพวกเพื่อนฝูง แต่ว่าเยอะมาก แล้วดิฉันเชื่อว่ามีจำนวนเยอะมาก นั่นก็คือเราไม่มีการพูดถึงกันเลยว่าอาชีพที่คนไทยตอนนี้ไม่ทำเลย อย่างเช่น แม่บ้านหรือว่าอะไรต่ออะไร ปัญหาคือเรื่องแรงงานที่เป็นแม่บ้าน แรงงานที่เอามาดูเป็นเพื่อนผู้สูงอายุ คนงานที่เอามาดูแลเลี้ยงเด็กอะไรอย่างนี้ค่ะ ดิฉันยกตัวอย่าง พวกนี้เป็นพวกที่หาคนไทยทำยากมาก แล้วก็เป็นเรื่องที่จำเป็นในชีวิตประจำวันของคนจำนวนมาก ซึ่งไม่เกี่ยวกับวิชาชีพหรือว่าการประกอบธุรกิจอะไร ไม่มีเอสเอ็มอี (SMEs) หรือว่าอะไรทั้งสิ้น แต่ก็เป็นชีวิตประจำวัน ซึ่งทุกคนทราบว่าเป็นเรื่องที่จำเป็น แล้วก็เป็นเรื่องที่เดือดร้อนมากพอสมควร แล้วตลอดเวลาที่ผ่านมาก็จะมีข่าวออกมาจากกระทรวงแรงงานว่าปีหน้าจะมีการเปิดให้จดทะเบียน เพราะฉะนั้นคนที่เขามีเพื่อนที่เขามีแรงงานอยู่ แล้วแรงงานเขามีญาติ มีพี่น้องก็เอามาช่วยในการทำงาน โดยคิดว่าในอีกไม่กี่เดือน ปีหน้าจะมีการเปิดให้จดทะเบียนแล้ว แต่ปรากฏว่ายังไม่มีการเปิดให้จดทะเบียนแล้วก็มีเรื่องนี้เข้ามา ดิฉันก็เลยขอพูดสั้น ๆ ว่า นอกเหนือจากกิจการที่หลายท่านพูดไปแล้ว ดิฉันขอพูดถึงเรื่องคนธรรมดาคนจน ๆ แล้วก็คนที่มีรายได้ธรรมดาที่ต้องพึ่งพาอาศัยคนงานต่างด้าวในเรื่องที่คนไทยไม่ยอมคือหาคนไทยทำงานยากมาก ๆ ค่ะ ขอฝากเรื่องนี้ไว้กับทางท่านรัฐมนตรีกับทางเจ้าหน้าที่ของกระทรวงแรงงานด้วยค่ะ เช่น เปิดให้ลงทะเบียนปีหน้าหรือว่าอะไรอย่างนี้ เช่น คนเข้ามาทำงานอยู่แล้วเปิดโอกาสให้เขาลงทะเบียน เปิดโอกาสให้เขาไปทำใบอนุญาตให้ถูกต้องเสีย ในขณะเดียวกันทางนายจ้างเขาจะได้ไปลงทะเบียน หรือบางทีนายจ้างเขามีอัตราลูกจ้างเขาอยู่แล้วแต่ลูกจ้างเขาไปอยู่ที่อื่นอะไรต่ออะไรอย่างนี้ มีคนเข้ามาทำงานแทน เขาก็หวังว่าจะมีการลงจะทะเบียนใหม่ มีแต่ข่าว แต่ว่าไม่ลงทะเบียน พอข่าวออกไปทีหนึ่งก็ดังไปทั่วประเทศ อันนี้ก็ขอฝากไว้หน่อย ไม่ใช่เรื่องของธุรกิจ แต่เป็นเรื่องของชีวิตปกติของคนทั่ว ๆ ไป ซึ่งชาวบ้านเดือดร้อนอย่างมากค่ะ ดิฉันเองก็เดือดร้อน เพราะรับฟังไม่ไหวแล้วที่ผ่านมา ขอกราบขอบพระคุณล่วงหน้าไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปท่านสมชาย อยู่หรือไม่ครับ ไม่อยู่นะครับ ไม่อยู่ถือไม่ว่าติดใจแล้ว ลำดับต่อไปผมจะเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ท่านมณเฑียร บุญตัน มีอะไรครับ ผมจะให้ท่านรัฐมนตรีตอบชี้แจง

นายมณเฑียร บุญตัน : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เคารพ กระผม นายมณเฑียร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอเวลาสั้นนิดเดียวครับ คือเมื่อสักครู่นี้ผมได้พูด แล้วก็พูดด้วยความจริงใจชื่นชมรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมยกตัวอย่างมาตรา ๖๓ ในเรื่องของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย แต่ไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายสัญชาติ แต่ผมไปเปิดดูในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ คนต่างด้าวนี้ ท่านหมายถึงบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย เพราะฉะนั้นจะมีคนอยู่เป็นจำนวนมากที่อยู่ในราชอาณาจักรไทยตั้งแต่เกิด แล้วท่านไม่อาจส่งตัวกลับไปที่ประเทศต้นสังกัดอะไรได้เลย ผมไม่แน่ใจ

อันนี้ผมถาม หารือด้วยว่าท่านจะทำอย่างไร เพราะว่าในกฎหมายฉบับนี้มีหลายที่เหลือเกินที่บอกส่งตัวกลับ ๆ แล้วคนเหล่านี้ไม่มีต้นสังกัดครับ เขาไม่มีประเทศต้นสังกัดที่ใดเลย แล้วเขาเป็นบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายฉบับนี้ด้วย เพราะว่านิยามในมาตรา ๕ เขียนว่า “คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย อันนี้ผมก็อนุมานว่ารวมถึงคนที่เกิดแล้วโตในประเทศไทย แต่ยังไม่มีสัญชาติไทยทั้งหมดท่านจะส่งตัวกลับไปที่ไหน ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีตอบชี้แจงครับ

พลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน) : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพครับ ก่อนอื่นผมต้องขอขอบคุณที่ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องเจตนารมณ์ของพระราชกำหนดฉบับนี้ ผมฟังท่านสมาชิกได้อภิปรายแล้ว ผมคิดว่าท่านมีความเข้าใจในเรื่องนี้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว ผมก็ต้องขอขอบคุณสำหรับข้อเสนอแนะและคำถามต่าง ๆ ที่ผมถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินงานของรัฐบาลต่อไปในเรื่องของการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว เรื่องปัญหาต่าง ๆ นั้นผมจะเรียนขออนุญาตท่านประธานให้ผู้บริหารเป็นผู้ตอบนะครับ แต่ก่อนที่จะถึงขั้นการตอบคำถามของผู้บริหารของกระทรวงแรงงานนั้น ผมอยากจะเรียนว่าในอดีตที่ผ่านมานั้น สมาชิกหลายท่านก็ได้พูดอยู่แล้วว่าเราได้มีการปล่อยปละละเลยเรื่องนี้มาเป็นเวลานาน ผมเองนั้นได้มีส่วนร่วมกระบวนการในการที่จะมีการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ครั้งที่ คสช. นั้นได้เข้ามาบริหารประเทศแล้วส่งต่อมาที่รัฐบาล เรื่องนี้นั้นเป็นเรื่องนโยบายที่ชัดเจนของท่านนายกรัฐมนตรี ท่านมีความมุ่งมั่นที่จะจัดการเรื่องนี้ให้ประสบความสำเร็จ ท่านนายกรัฐมนตรีได้พูดอยู่ตลอดเวลาว่าเรื่องใดที่เป็นปัญหาต้องแก้ในรัฐบาลนี้ จะต้องวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการส่งต่อรัฐบาลใหม่ นี่ครับคือเจตนารมณ์ครั้งแรกที่มีการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ตั้งแต่รัฐบาลนี้เข้ามารับผิดชอบในการบริหารประเทศ ทุกท่านคงจำได้นะครับว่าเกิดความโกลาหลอย่างไรในปี ๒๕๕๗ แล้วทางคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รัฐบาลขณะนั้นได้มีความมุ่งมั่นในการดำเนินการอย่างไร ในการที่จะผ่อนผันให้กับแรงงานต่างชาตินั้นได้เข้ามาทำงานเราได้มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวถึง ๔ ครั้งด้วยกัน ในปี ๒๕๕๗ ในปี ๒๕๕๘ มีการจดทะเบียนแรงงานประมง แรงงานแปรรูปสัตว์น้ำตามกันต่อมา ในห้วงระยะเวลาดังกล่าวนี้

ผมอยากจะเรียนให้กับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านท่านประธานนะครับว่า เราได้ดำเนินการอะไรไปบ้าง ในเรื่องที่เราพยายามที่จะให้การจ้างแรงงานต่างด้าวนั้นเป็นไปอย่างถูกกฎหมาย เราได้มีการติดต่อกับประเทศต้นทางในการดำเนินการเรื่องนี้ จนกระทั่งขณะนี้เรามีแรงงานที่นำเข้าตามข้อตกลงระหว่างประเทศ ๔ แสนคน แล้วก็มีรอที่จะเข้ามาทำงานอย่างถูกต้องอีกจำนวนหนึ่งประมาณแสนกว่าคน นี่คือสิ่งที่เป็นการพัฒนาที่เราได้ดำเนินการตามข้อตกลงกับประเทศต้นทาง และนอกจากนั้นระเบียบการต่าง ๆ นั้นก็ได้มีการพัฒนามากยิ่งขึ้น มาถึงขั้นนี้ก็ปรากฏว่ามีการนำปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวไปโยงเข้ากับการค้ามนุษย์ การค้ามนุษย์ด้านแรงงาน แรงงานเด็ก แรงงานบังคับสารพัด ซึ่งก็จะไปกระทบต่อในสิ่งที่เราประสบอยู่ในขณะนี้ก็คือในเรื่องของทิป รีพอร์ต (tip report) ในเรื่องของไอยูยู ฟิชชิง (IUU fishing) เรื่องการประชาสัมพันธ์ ผมอยากเรียนว่าตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ เป็นต้นมา เราได้มีการประชาสัมพันธ์รณรงค์ไม่ให้ใช้แรงงานต่างด้าวโดยผิดกฎหมายมาโดยตลอด มาเมื่อปีที่แล้วยิ่งมีการรณรงค์อย่างหนักในเรื่องนี้โดยเรามีสโลแกน (slogan) ว่าผิดเป็นจับ ปรับเป็นแสน ก่อนที่ พระราชกำหนดฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับก่อนหน้า ๓ เดือน ก็ได้มีการรณรงค์ในทุกสื่อ มีการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ อย่างหนักในช่วงนั้น นี่แหละครับคือในส่วนที่ทางรัฐบาล ทางกระทรวงแรงงานได้ดำเนินการมาโดยตลอด ผมทราบว่าท่านสมาชิกหลายท่านก็คงจะทราบเรื่องนี้อยู่แล้ว ในโอกาสนี้ผมจะขอเรียนให้ทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐบาลที่ผ่านมาแค่นี้ก่อน เพราะฉะนั้นในส่วนที่เป็นคำถาม เป็นข้อเสนอแนะ ผมอยากจะให้ทางผู้บริหารกระทรวงแรงงานได้ตอบชี้แจงให้กับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านท่านประธานให้ทราบในรายละเอียดในทุกเรื่องต่อไป ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านรองปลัดกระทรวงหรือท่านอธิบดีจะเป็นคนตอบเชิญครับ

นายวรานนท์ ปีติวรรณ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติครับ ผม วรานนท์ ปีติวรรณ อธิบดีกรมการจัดหางานครับ ขออนุญาตกราบเรียนข้อมูลส่วนหนึ่งจะเป็นการตอบคำถามของท่านสมาชิกผ่านทางท่านประธานไป อีกส่วนหนึ่งก็จะเป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสบายใจที่หลาย ๆ ท่านได้กรุณาให้ข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำงานของผมอีกหลากหลายประการนะครับ

ประการแรก เพื่อความสบายใจกับหลาย ๆ คำถาม ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๓/๒๕๖๐ ที่เราพูดถึงกัน กำหนดในข้อ ๒ ให้ทางรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการขออนุญาตทำงานและการอนุญาตให้ทำงานให้เป็นการชั่วคราว เพื่อมีเจตนาที่จะอำนวยความสะดวกให้กับนายจ้างและคนต่างด้าวนั้นเข้าสู่ระบบให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ต้องเรียนท่านประธานว่าวันนี้นั้นร่างประกาศดังกล่าวสำเร็จไปแล้ว ๑ ฉบับ แล้วก็มีกำหนด ท่านรัฐมนตรีจะลงนามในวันนี้ ก็ขอถือโอกาสนี้ได้นำเรียนข้อผ่อนคลายตรงนี้ให้ที่ประชุมได้ทราบ ซึ่งจะมีสาระหลัก ๆ อยู่ ๓ ประการด้วยกันครับ

ประการแรก จะเป็นเรื่องความกังวลในเรื่องของการทำงานไม่ตรงกับนายจ้างที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตการทำงาน ซึ่งก็มีโทษปรับรุนแรง อธิบายง่าย ๆ ก็คือว่าคนต่างด้าวคนนั้นเริ่มต้นมาทำงานกับนายจ้างนายเอ็กซ์ วันหนึ่งก็หนีจากนายเอ็กซ์ไปทำงานกับนายวาย นายวายก็รับไว้ วันหนึ่งก็หนีไปทำงานกับนาย ก เปลี่ยนกันไปอย่างนี้เรื่อย ๆ ถึงวันนี้นายจ้างท่านนั้นก็ไม่ได้มีลูกจ้างตรงกับใบอนุญาตการทำงาน ----------

หลักเกณฑ์ที่กำลังจะออกวันนี้ก็จะเปิดโอกาสให้นายจ้างได้พาลูกจ้างไปทำสัญญากันใหม่ แล้วก็ไปขอออกใบอนุญาตการทำงานใหม่ให้ถูกต้องตรงตามกฎหมายเสีย ก็คาดว่าปัญหาที่หลายคนตระหนกอยู่ในขณะนี้คือการทำงานไม่ตรงกับนายจ้างที่ตัวเองอยู่นั้นก็จะหมดไปในเวลาอันรวดเร็ว นี่เป็นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ นั้นมีคนอีกกลุ่มหนึ่งประมาณว่าหลายหมื่นคนขณะนี้ที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติจากประเทศต้นทาง ผมนำเรียนเบื้องต้นเรามีข้อตกลงกับประเทศต้นทางเพื่อนบ้านเราทั้ง ๓ ประเทศขอให้เขามาเปิดศูนย์พิสูจน์สัญชาติเพื่อรับรองคนของเขาแล้วก็ให้ออกเอกสารประจำตัวรับรองความเป็นคนของประเทศเขา วันนี้เรียนที่ประชุมว่าทางประเทศเมียนมาร์ได้มาเปิดศูนย์อยู่ในประเทศไทยทั้งหมด ๕ ศูนย์ใน ๔ จังหวัด จังหวัดสมุทรสาคร ๒ ศูนย์ จังหวัดสมุทรปราการ ๑ ศูนย์ จังหวัดตาก ๑ ศูนย์ แล้วก็จังหวัดเชียงราย ๑ ศูนย์ อันนี้ก็พิสูจน์สัญชาติไปได้แล้วประมาณ ๑๘๕,๐๐๐ คน ในจำนวนเหล่านี้ที่เรามีข้อกำหนดอยู่ว่าหลังจากที่แรงงานต่างด้าวได้รับหนังสือพิสูจน์สัญชาติเสร็จแล้วให้ไปขอวีซ่า (Visa) เพื่ออนุญาตการทำงาน ทางสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองท่านก็จะออกใบอนุญาตการทำงานให้ แล้วก็มีกติกาว่าหลังจากได้รับวีซ่าแล้วจะต้องไปขออนุญาตการทำงานภายใน ๑๕ วันนับตั้งแต่ได้รับการตีวีซ่า แต่เนื่องจากช่วงนั้นเป็นช่วงสงกรานต์พอดี ก็มีแรงงานเป็นจำนวนมากที่ดีใจได้หนังสือรับรองสัญชาติแล้วก็กลับบ้านสงกรานต์ที่รัฐบาลท่านผ่อนผันให้กลับไปทำบุญที่บ้านกันแล้วก็เลย ๑๕ วันไปเลย อันเป็นปัญหาว่าจะมีคนที่หลุดไปจากระบบนี้อีกหลายหมื่นคน เพราะฉะนั้นหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีจะออกในวันนี้ก็คือการผ่อนผันให้คนเหล่านี้นั้นมีโอกาสได้กลับเข้ามาเมื่อจะได้ตรวจสอบว่าได้มีการตรวจลงตราวีซ่าจริง แล้วก็ขออนุญาตทำงานให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไปก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับนายจ้าง ลูกจ้างที่ยังอยู่ในสถานะนี้อยู่

ประการที่ ๓ ผมเห็นว่าสำคัญมากแล้วก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สมาชิกหลายท่านก็แสดงความห่วงใยกังวลเกี่ยวกับประเด็นนี้เอาไว้ ก็จะเป็นกลุ่มลูกจ้างที่ไม่มีหลักฐานอะไรเลยเข้าเมืองมาก็ผิดกฎหมายไม่มีเอกสารประจำตัว เพราะฉะนั้นเมื่อไม่มีเอกสารประจำตัวใด ๆ เลย เขาเหล่านั้นก็ไม่สามารถจะขอวีซ่าการทำงานได้ ติดตามมาด้วยก็ไม่สามารถจะมีใบอนุญาตทำงานได้ติดตามมา คนเหล่านี้มีอยู่เป็นจำนวนมากจากการเก็บตัวเลขตั้งแต่วันที่พระราชกำหนดมีผลใช้บังคับจนถึงวันนี้ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ก็ให้ข้อมูลทางเรามาว่ากลับบ้านไปแล้วประมาณ ๖๐,๐๐๐ คน แต่หลังจากที่มีคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๓ ผมเฝ้าดูตัวเลขหยุดลงทันที เพราะว่าเราผ่อนคลาย

ชะลอไปเรื่องของการลงโทษ ผมเชื่อว่าหลังจากที่ได้รับทราบประกาศผ่อนคลายของท่านรัฐมนตรีในวันนี้แล้วส่วนหนึ่งก็คงจะได้กลับไปทำเป็นวีซ่ากลับมาแบบเอ็มโอยู (MOU) ก็คือเข้ามาถูกต้องตามข้อตกลงระหว่างประเทศ แต่อีกส่วนหนึ่งก็อาจจะได้กลับเข้ามาเพื่อจะได้มาใช้มาตรการตามข้อ ๓ นี้ ผมขออนุญาตนำเรียนว่ามาตรการตามข้อ ๓ ที่กำลังจะใช้นั้นจะเป็นการเปิดโอกาสให้นายจ้างกับลูกจ้างที่มีนิติสัมพันธ์กันอยู่เดิม หมายถึง ต้องเป็นนายจ้าง ลูกจ้างกันอยู่ในประเทศไทยกันอยู่แล้วไม่ได้นำเข้ามาใหม่ นายจ้างจะได้พาลูกจ้างมาแจ้งกับศูนย์ที่เราจะเปิดทั่วประเทศไทยเปิดทุกจังหวัด แล้วก็เปิดในกรุงเทพมหานครด้วย ศูนย์ที่จะเปิดนั้นจะมีเจ้าหน้าที่มากน้อยขึ้นอยู่กับประมาณการว่าในพื้นที่นั้นจะมีคนมาแจ้งมากหรือน้อยขนาดไหน นำเรียนท่านประธานว่าจังหวัดที่เล็กที่สุดก็จะมีเจ้าหน้าที่ที่ศูนย์อย่างน้อย ๓๐ คน ๓๐ โต๊ะที่จะรับเรื่อง จังหวัดใหญ่ ๆ อย่างกรุงเทพมหานครจะมี ๓๐๐ โต๊ะ แล้วก็จะเปิด ๑๐ ศูนย์ในกรุงเทพมหานคร จังหวัดที่ใหญ่รอง ๆ ลงไปก็จะมีกำลังเจ้าหน้าที่ระดับ ๒๐๐ – ๓๐๐ คนเช่นกัน เป็นไปตามความหนาแน่นของความต้องการ เราคำนวณว่าในช่วงเวลาที่จะเปิดดำเนินการนี้ไม่สั้นเกินไป แล้วก็ไม่ยาวเกินไป ที่ไม่สั้นจนเกินไปก็เกรงว่าการเข้ามาแจ้งนี้เวลาจะไม่เพียงพอแก่ความต้องการ แล้วที่จะไม่ให้ยาวจนเกินไปนั้นก็เพื่อที่จะไม่ให้มีการนำแรงงานจากชายแดนเข้ามาเพิ่มเหมือนอย่างในอดีตที่ผ่านมาตอนเปิดจดบัตรสีชมพู ในกระบวนการนี้ที่ทางกระทรวงแรงงานเตรียมไว้ เราคาดว่าจะรับปริมาณความต้องการได้อยู่ในราว ๑ ล้านคนโดยประมาณ หากมาพร้อมกัน มาแจ้งอย่างเดียว หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ก็จะมีการพิสูจน์ทราบว่าคนคู่นั้นเป็นนายจ้าง ลูกจ้างกันจริง ก็ฝากกราบเรียนว่าถ้าหากมีหลักฐานอะไรที่จะช่วยทำให้การพิจารณาของเจ้าหน้าที่ง่ายขึ้นก็จะใช้เวลาสะดวก รวดเร็วมากขึ้น กรณีที่มีความสงสัยก็จะต้องมีการสอบถาม ซึ่งทางผมจะได้มีการเตรียมชุดคำถามที่จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ทั้งหมด เจ้าหน้าที่ทั้งหมดนี้จะผ่านการฝึกอบรมแล้วก็มีการตระเตรียมในการที่จะตั้งคำถาม ในการที่จะตรวจสอบพิสูจน์ความสัมพันธ์ หลังจากที่ผ่านการพิสูจน์ความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้แล้ว ผมกราบเรียนว่าเฉพาะประเทศแรงงานจากเมียนมาร์เท่านั้นก่อน ซึ่งเมื่อสัปดาห์ที่แล้วก็มีทีมงานจากประเทศไทยเราไปทำความตกลงเพิ่มเติม MOU กับทางทีมงานของเมียนมาร์ เป็นการประชุมไบเลเทอร์รอล (bilateral) ซึ่งมีผลการประชุมซึ่งเป็นที่น่ายินดีว่าภายใต้ข้อเสนอของเราที่บอกไปทางเมียนมาร์ที่ผมเล่าให้ท่านฟังนี้ เมียนมาร์ยินดีที่จะตอบสนองมาตรการของเราตรงนี้ กล่าวคือเมื่อทางเจ้าหน้าที่พิสูจน์ความสัมพันธ์ดังกล่าวเรียบร้อยแล้วก็จะออกเอกสารให้ ๑ ใบ

มีรูปถ่ายของน้องแรงงานติดไปด้วย เราก็จะสามารถไปจ่ายเงินที่ร้านสะดวกซื้อในราคา ๓๐๐ บาท บวก ๑๐ บาทเป็นค่าบริการ ทางร้านสะดวกซื้อก็จะออกใบเสร็จพร้อมกับลงนัดกำหนดวันที่จะไปที่ศูนย์ หลังจากนั้นพอได้กำหนดวันไปศูนย์จะใช้เวลาไม่เกิน ๑ วัน ศูนย์พิสูจน์สัญชาติของเมียนมาร์จะออกหนังสือรับรองพิสูจน์สัญชาติที่เราเรียกย่อ ๆ ว่า ซีไอ (CI) ซีไอที่ว่านี้จะใช้ได้ในประเทศไทยเท่านั้นไม่สามารถใช้กับประเทศอื่น แล้วก็มีอายุ ๔ ปี หลังจากได้ซีไอแล้วแรงงานต่างด้าวผู้นั้นก็สามารถที่จะไปขอวีซ่าได้จากทาง ตม. และหลังจากนั้นก็จะมาขอเวิร์ค เพอร์มิท (work permit) กับทางกรมการจัดหางานได้ กระบวนการที่ ตม. กับที่กรมการจัดหางานก็จะสะดวก รวดเร็ว เพียงแต่ว่าหากมีการตรวจโรค ตรวจร่างกาย นำเรียนว่าทางกระทรวงสาธารณสุขเป็นห่วง เพราะว่าเรามีปัญหาเรื่องการสาธารณสุขมาก ๕ ปีที่ผ่านมากระทรวงสาธารณสุขเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลจากแรงงานต่างด้าวไม่ได้เป็นเงินสูงถึง ๘,๐๐๐ กว่าล้านบาท เพราะฉะนั้นการควบคุมโรคเป็นเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อแรงงานจะไปขอเวิร์ค เพอร์มิท จะต้องผ่านการตรวจร่างกายที่โรงพยาบาลของรัฐสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น เมื่อได้ใบตรวจร่างกายมาแล้วก็สามารถที่จะมาขอเวิร์ค เพอร์มิท แรงงานก็จะเข้าสู่ระบบประกันสังคม มีการควบคุมได้ถูกต้องตามระบบหมด ต้องนำเรียนท่านว่าค่าธรรมเนียมในการนี้ ตม. จะเก็บค่าวีซ่า ๕๐๐ บาท และแรงงานจะเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ ๑๐๐ บาท และค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ๙๐๐ บาทเท่านั้น ทั้งหมดทั้งสิ้นจะมีค่าใช้จ่าย ๑,๕๐๐ บาทจบครับ เพราะฉะนั้นวันนี้ก็มีข่าวว่าจะต้องเสียกันหลาย ๆ หมื่น สำหรับกระบวนการนี้ก็เป็นเรื่องที่หลายคนกังวลจนเกินไป กราบเรียนท่านประธานว่าที่ผมเล่าให้ฟังตรงนี้นั้นก็เป็นมาตรการที่เราคุยกับเมียนมาร์เรียบร้อยแล้ว แล้วก็ดำเนินการได้เลย บ่ายวันนี้ท่านรัฐมนตรีก็จะมีนัดประชุมกับท่านรัฐมนตรีจากกัมพูชา ซึ่งเชื่อว่าน่าจะมีผลการประชุมที่เป็นข้อสรุปที่จะนำความสบายใจมาให้แรงงานชาวกัมพูชาขณะนี้ซึ่งยังผิดกฎหมายอยู่นี้ประมาณสัก ๔ แสนคน น่าจะเข้าสู่ระบบตรงนี้ด้วยความสบายใจเพิ่มมากยิ่งขึ้น ผมยังนำเรียนท่านประธานยังไม่ได้ว่าผลจะเป็นอย่างไร แต่เราจะพยายามคุยให้ดีที่สุด แล้วสัปดาห์หน้าผมก็จะไปคุยกับทาง สปป. ลาวด้วยตัวเองที่จะขอให้ดำเนินการลักษณะเดียวกันเช่นนี้ ----------

อันจะมีประกาศหลักเกณฑ์ของท่านรัฐมนตรีติดตามมาอีก ๒ ฉบับ ฉบับถัดไปจะเป็นของกัมพูชา แล้วก็ฉบับถัดไปจะเป็นของเมียนมาร์ อันเป็นแนวปฏิบัติที่จะผ่อนคลายความกังวลในขณะนี้ให้กับสังคมได้เป็นอย่างดี ขออนุญาตท่านประธานนำเรียนถึงความห่วงใยของท่านผู้มีเกียรติในหลาย ๆ ประเด็น

ประการแรกเกี่ยวกับเรื่องการออกอนุบัญญัติให้มีความเหมาะสม ให้มีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอันเป็นความห่วงใยที่ผู้แทนของคณะกรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) ซึ่งประกอบไปด้วย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ได้ไปนำเสนอกับท่านนายกรัฐมนตรีเอาไว้แล้วก็ขอกราบเรียนว่าในคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาตินั้นก็ได้มีการย้ำถึงกระบวนการในการที่จะออกอนุบัญญัติ ที่สำคัญ ๆ เห็นจะมีกฎกระทรวงอยู่ประมาณสัก ๓ - ๔ ฉบับ ที่จะเป็นอนุบัญญัติที่มีรายละเอียดที่เราจะต้องรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนอย่างรอบคอบ ผมขอรับปากว่ากระบวนการนี้ได้มีการเตรียมการแล้วก็จะได้เชิญท่านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาให้ความเห็น แล้วก็มีส่วนร่วมที่จะทำงานร่วมกัน

เรื่องถัดไปเรื่องเกี่ยวกับช่วงเวลา ๔ เดือนที่ในคำสั่ง คสช. บอกว่าให้ทางกระทรวงแรงงานนั้นมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมสอดคล้องเป็นการผ่อนคลายนั้น ท่านผู้มีเกียรติเป็นห่วงว่าอนุบัญญัตินั้นให้เวลาไว้น้อยมาก แล้วก็ห่วงเรื่องการเร่งรัดการประชาสัมพันธ์ ก็นำเรียนว่าเรื่องนี้วันนี้ผมแทบจะไม่ต้องเสียเงินประชาสัมพันธ์อะไรเลย มีผู้สื่อข่าวหลาย ๆ สำนักพยายามที่จะช่วยผมทำงานเรื่องนี้อย่างเต็มที่ ก็จะถือโอกาสนี้ทำงานประชาสัมพันธ์ไปถึงพี่น้องประชาชนให้ได้มากที่สุด แล้วในช่วงเวลา ๔ เดือนดังกล่าวนี้ผมเชื่อว่ามาตรการผ่อนคลายต่าง ๆ ของท่านรัฐมนตรีที่จะออกมานั้นภายในเวลา ๔ เดือน ผมมั่นใจว่าจะสามารถปลดโจทย์ข้อที่ยังมีความกังวลอยู่ในสังคมออกไปได้หมด ขอกราบเรียนท่านประธาน

ประการถัดไป การผ่อนคลายเกี่ยวกับเรื่องของงานบ้าน งานดูแลผู้สูงอายุ งานดูแลเด็กนั้น ก็คงจะเป็นกลุ่มที่ผมนำเรียนในกลุ่มที่ ๓ เมื่อสักครู่ ท่านที่มีผู้รับใช้ในบ้าน ผู้ดูแลเด็กหรือผู้สูงอายุนั้นก็สามารถที่จะไปใช้มาตรการที่ท่านรัฐมนตรีประกาศในวันนี้เข้าสู่ระบบได้ ต้องกราบขอบพระคุณสำหรับคำแนะนำที่ผมขอน้อมรับจะเอาไปใช้ปรับปรุงทันทีเลย ที่จริงในกระทรวงแรงงานเรามีการพยายามที่จะวางระบบเกี่ยวกับไอทีที่จะนำเข้ามาช่วยในการออกหนังสือใบอนุญาตการทำงานในช่วงก่อนสิ้นปีนี้ประเทศเราจะได้เห็นหนังสือใบอนุญาตทำงานแบบที่เป็นเวอร์ชวล เวิร์ค เพอร์มิท (virtual work permit) แต่คงยังไม่ใช้กับแรงงานต่างด้าว

สำหรับบางชาติ เราจะใช้กับกลุ่มบีโอไอ (BOI) ก่อน แล้วก็กลุ่มนักลงทุนต่างชาติที่มีโทรศัพท์มือถือชนิดสมาร์ทโฟน (smartphone) วันข้างหน้าจะไม่มีบัตร ค่าใช้จ่ายในการออกบัตรก็จะไม่มีแล้ว จะเป็นเวอร์ชวล เวิร์ค เพอร์มิท ที่ปรากฏอยู่ในโทรศัพท์มือถือเลย แล้วเราจะพยายามขยายผลในการที่จะเชื่อมโยงระหว่างระบบของทางกระทรวงกับระบบของทางคนต่างด้าวที่ต้องการจะออกเวิร์ค เพอร์มิท ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ประหยัดแล้วก็สะดวก รวดเร็ว ต้องขอกราบขอบพระคุณว่าจะน้อมรับนำไปปรับปรุงอย่างที่ท่านกรุณาได้ให้คำแนะนำทางผม ระบบดังกล่าวนี้ก็จะช่วยให้แรงงานต่างด้าวเข้าสู่ระบบได้ง่ายขึ้น สะดวกขึ้น

ประเด็นต่อไปเกี่ยวกับการแก้ไขรายละเอียดที่ท่านบอกว่าอยากจะให้คนอยากทำให้ถูกกฎหมายนั้นทำให้ได้คล่อง ๆ แล้วเชื่อว่าจะต้องมีคนพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ผมขอน้อมรับเลยว่าจะดูทบทวนกระบวนการทั้งหมดที่ยังค้างอยู่ตรงนี้ว่ามีอะไรอีกบ้างที่ยังสามารถอำนวยความสะดวกได้ แต่ต้องกราบเรียนท่านประธานว่างานของเราตรงนี้เป็นงานเรกูเลเตอร์ (regulator) งานควบคุมการทำงานคนต่างด้าวชื่อก็บอกแล้วเป็นการควบคุม หากสะดวกมากเกินไปก็จะไม่เป็นการควบคุม แต่จะพยายามใช้ ๒ อารมณ์นี้ร่วมกันภายใต้การควบคุมนั้นผมจะพยายามให้อำนวยความสะดวกให้การควบคุมชักจูงหรือจูงใจให้กับนายจ้างพาคนของเขาเข้ามาอยู่ในระบบให้มากที่สุดในอารมณ์ของการควบคุมในเวลาเดียวกัน ผมขอน้อมรับไปดำเนินการ

สำหรับถัดไปการกำหนดบทลงโทษหลายท่านมีความเป็นห่วงว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการจะนำคนเข้ามาสู่ระบบนี้หรือเปล่า ก็ต้องกราบเรียนว่าสอดคล้องกับที่ท่านได้กรุณาอภิปรายไว้ กล่าวคือของเรามาเป็นฉบับที่ ๔ ก่อนหน้านี้ ๓ ฉบับ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับประมงที่นายจ้างรายใดใช้แรงงานต่างด้าวก็จะโดนปรับ ๔ แสนบาทเหมือนกัน กฎหมายค้ามนุษย์ก็ ๔ แสนบาท เริ่มต้นเหมือนกัน กฎหมายคุ้มครองแรงงานเรื่องการใช้แรงงานเด็กก็ปรับ ๔ แสนบาทเหมือนกัน เป็นกลุ่มกฎหมายที่วันนี้ผมออกมาเป็นฉบับที่ ๔ ก็มีกลุ่มอย่างนี้เช่นกัน ก็ขอน้อมรับว่าความเป็นไปได้ว่าจะปรับปรุง ว่าจะดำเนินการอย่างไร ทางท่านรัฐมนตรีได้ให้นโยบายกับผมเรียบร้อยแล้วว่าผมจะต้องเป็นหัวหน้าคณะทำงานที่จะศึกษา แล้วก็รับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนว่าเกี่ยวกับบทลงโทษนี้จะมีทางออก มีการผ่อนคลายได้อย่างไร เช่นเดียวกันก็จะมีการรับฟังความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเหมือนเดิมไม่ต้องกังวล อนุบัญญัติทั้ง ๓๙ ฉบับที่ท่านกังวล

ก็ขอให้สบายใจได้ว่าเราจะดึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นแน่นอน ใน ๓๙ ฉบับที่ว่านั้นจะมีทั้งเป็นระดับกฎกระทรวง ระดับประกาศกระทรวง ประกาศกรม คาดว่าจะมีฉบับที่สำคัญ ๆ อยู่ไม่เกิน ๕ ฉบับ ที่อาจจะต้องใช้เวลาประมาณสัก ๕ - ๖ เดือนในการที่จะดำเนินการ บางฉบับก็อาจจะยังไม่ต้องออกว่าเป็นกฎกระทรวงที่ออกตามนโยบายของรัฐบาล ผมขอรับปากว่าจะพยายามทำตรงนี้ให้เป็นไปตามคำแนะนำของทุกท่าน

ข้อต่อไปท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะว่าให้มีการจดทะเบียนบัตรสีชมพูอีกนั้น ผมขอกราบเรียนผ่านท่านประธานว่ามาตรการข้อ ๓ ที่ผมนำเรียนเมื่อครู่นี้แม้จะไม่ได้เป็นมาตรการเปิดจดเสรีเหมือนบัตรสีชมพูในอดีตที่ผ่านมา แต่จะเป็นมาตรการที่สามารถผ่อนคลายและแสดงเจตนาได้ชัดเจนว่านายจ้าง ลูกจ้างที่อยู่ด้วยกันมีนิติสัมพันธ์ร่วมกันมาในอดีตที่ผ่านมาในเมืองไทยและสามารถจะมาใช้บริการตรงนี้ได้ ที่เรากังวลมาก ๆ ก็คือการนำเข้ามาใหม่โดยที่ถือโอกาสช่วงจดในการบัตรสีชมพูนี่แหละ เกี่ยวกับข้อกังวลมาตรา ๕๑ ว่าลูกจ้างจะเปลี่ยนนายจ้างได้ทันเวลาหรือไม่ ควรขยายเวลา ผมขอกราบขอบพระคุณท่านมากเลย เป็นเรื่องที่ผมรับจะนำไปพิจารณาเห็นใจว่าลูกจ้างที่ต้องการจะเปลี่ยนนายจ้างหรือถูกนายจ้างเลิกจ้างจะใช้เวลาที่มีอยู่เพียงพอหรือเปล่า เรากำลังคิดถึงระบบที่สามารถเข้ามารองรับทางไอที (IT) เข้ามาช่วย ผมขอน้อมรับไปดำเนินการ

สำหรับข้อกังวลเรื่องคนไร้สัญชาติที่จะส่งตัวกลับ ต้องเรียนว่าปัญหานี้จะเกิดขึ้นกับทางเมียนมาร์ค่อนข้างมาก จากการที่เราประชุมกันนั้นเมียนมาร์มีหลากหลายสัญชาติมาก ผมอยากจะแบ่งอย่างนี้ กลุ่มที่เป็นคนชายขอบ คนในพื้นที่สูง ซึ่งทางกรมการปกครองของเราจำแนกไว้มีอยู่ประมาณ ๓๐ - ๔๐ กลุ่ม มีทั้งอยู่บนที่สูง มีทั้งอยู่ในทะเลก็มี กลุ่มนี้วันนี้เราเปิดโอกาสให้คนเหล่านี้ได้ทำงานถูกต้องตามกฎหมายไปแล้วประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน ออกเวิร์ค เพอร์มิทให้แล้ว แล้วทางปกครองก็มีการพิจารณาออกบัตรประชาชนให้ ขยายตัวเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งเราคาดว่าจะเป็นกำลังสำคัญที่จะเข้ามาทดแทนการขาดแคลนแรงงานในประเทศได้เป็นอย่างดี ในส่วนของการพิสูจน์สัญชาติของทางเมียนมาร์นั้น ขอกราบเรียนท่านประธานว่ามีความชัดเจนว่าเมียนมาร์มีความเปิดกว้างมากที่จะให้คนหลายกลุ่ม หลายสัญชาติของเขาในประเทศเข้าสู่ศูนย์พิสูจน์สัญชาติแล้วออกซีไอ (CI) ได้เท่าเทียมกัน เขาจะไม่ออก CI ให้ ถ้าพิสูจน์แล้วว่าไม่ใช่คนของเขาจริง ๆ เขามีวิธี ผมเองก็ไม่ทราบว่าเขาใช้วิธีอะไร แต่เขาบอกได้ว่าคนเหล่านี้

ที่ไม่ให้ไม้ได้อยู่ในประเทศเขา แต่อาศัยจังหวะเข้ามาใช้โอกาสนี้ที่เราได้ประสานงานกันไม่ว่าจะเป็นคนชาติใด กลุ่มใด เป็นละว้า เป็นขมุ เป็นมอญ เป็นอะไรนี่ก็ออกให้หมดเลย ขอให้ท่านสบายใจได้ --

5

เหลืออีกประมาณ ๒ – ๓ ประเด็น ประเด็นคำถามที่ถามว่านิยามคนต่างด้าวที่เราชะลอผลบังคับใช้ออกไปใน ๔ มาตรานั้น มาตรา ๑๐๑ กับมาตรา ๑๐๒ มีผลถึงสัญชาติอื่นด้วยหรือไม่ ก็กราบเรียนว่ามีผลด้วยครับ เพราะในหลักกฎหมายแล้วเราใช้เป็นการทั่วไป ไม่อาจจะเลือกใช้กับคนบางคนได้ กฎหมายเป็นกฎหมายมหาชนนะครับ ก็ถือว่าคนกลุ่มนั้นที่มีหลายสัญชาติที่ท่านเป็นห่วงก็คงจะได้รับอานิสงส์ตรงนี้ไปด้วยในช่วงเวลา ๖ เดือนดังกล่าวจนไปถึงปีใหม่

ประการที่ ๒ ที่ท่านฝากว่างานห้ามทำในท้องที่ใดเมื่อใดให้ออกมาพร้อมกัน เพื่อความสะดวก ผมน้อมรับครับ จะไปดำเนินการให้ท่านคลายกังวล เป็นคำสั่งของท่านรัฐมนตรีสำหรับค่าใช้จ่ายในการออกเวิร์ค เพอร์มิท (work permit) ในการเปลี่ยนนายจ้างที่บอกมีค่าใช้จ่ายสูง ผมกราบเรียนแล้วนะครับว่า ยืนยันว่าออกเวิร์ค เพอร์มิทเปลี่ยนนายจ้างไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

สุดท้ายที่มีข่าวว่าจะเปิดจดทะเบียน ๆ แล้วยังไม่ได้เปิดนั้นวันนี้คงมีความชัดเจนจากท่านผู้มีเกียรติที่บอกว่า เรายืนยันครับ ท่านรัฐมนตรีบอกกับผมอยู่เป็นประจำว่า ไม่มีนโยบายที่จะกีดกันการใช้แรงงานต่างด้าว เราห้ามไม่ได้ เพราะเรามีปัญหาคนของเราไม่พอ แต่การใช้แรงงานต่างด้าวขอความร่วมมือจากนายจ้างทุกท่านให้ใช้อย่างถูกกฎหมาย ให้อยู่ในระบบเพื่อการควบคุม เพื่อความมั่นคง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความมั่นคง ปัญหาสาธารณสุข ปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรม ทั้งหมดนี้ผมอยากกราบเรียนท่านประธานว่าผมขอน้อมรับไปปฏิบัติให้สมเจตนารมณ์ของท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน กราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ขอฝากท่านอธิบดีเพิ่มเติมนิดหนึ่ง เรื่องอัตราโทษสำหรับการจ้างงานโดยผิดกฎหมาย แล้วท่านตอบชี้แจงว่าเป็น ๑ ใน ๔ กลุ่มกฎหมายที่อัตราโทษเท่ากัน หนึ่งในนั้นคือเรื่องความผิดค้ามนุษย์ลองเอาความเห็นสมาชิกหลายท่านเมื่อสักครู่ท่านก็พูดแล้ว หลายท่านอภิปรายไป เอาไข้หวัดใหญ่ไปเทียบกับไข้หวัดธรรมดาอะไรทำนองแบบนั้น ความผิดจ้างแรงงานผิดกฎหมายไปเทียบกับความผิดค้ามนุษย์ ผมว่าคนละฐานความผิดกันนะ ในกระบวนนิติวิธีเราจะไม่ทำแบบนั้นที่ว่าฐานความผิดไม่เท่ากันแต่ไปกำหนดโทษเท่ากัน ฝากประเด็นนี้ท่านด้วย

อีก ๑ เรื่องก็คือมาตรา ๗ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจในการออกประกาศกำหนดประเภทงานที่คนต่างด้าวห้ามทำในบางท้องที่ ขนาดที่มาตรา ๓ เราไปยกเลิก พระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ทันที ในกฎหมายฉบับนั้นท่านคงทราบว่ามีการกำหนดบัญชี

ประเภทงานใช่หรือไม่ครับ อยู่ท้ายพระราชบัญญัติ ซึ่งมีผลเท่ากับมีงานบางชนิดที่สงวนให้เป็นงานของคนไทยโดยเฉพาะพอเราเลิกกฎหมายฉบับนั้น แต่ว่าประกาศฉบับใหม่ยังไม่ออกเท่ากับว่าอาชีพที่สงวนปกป้องคนไทยไว้ถูกยกเลิกไปก่อนแล้ว ท่านต้องระมัดระวังในการออกใบอนุญาตทำงานประเภทงานที่อดีตเราเคยสงวนให้คนไทยไว้นะครับ แล้วขณะนี้ยังไม่ได้ออกประกาศรัฐมนตรีมาคุ้มครองประเภทงานชนิดนั้นไว้ จะเป็นช่วงสุญญากาศไป ช่วงนี้ฝากท่านประเด็นนี้ด้วยนะครับ ท่านสมาชิกมีท่านใดมีข้อสงสัยอีกหรือไม่ครับ มีท่านสมชาย แสวงการ ท่านชนัท รัตนอุบล เชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ สมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องขออภัยเมื่อสักครู่ได้ขอสิทธิอภิปราย แต่ว่าบังเอิญต้องไปประชุมร่วมกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในการประสานงานก็เลยกลับมาไม่ทัน ขอใช้เวลาเพียงสั้น ๆ ๒ – ๓ ประเด็น แล้วจะไม่พยายามซ้ำกับเพื่อนสมาชิกซึ่งได้อภิปรายไปแล้วถึงปัญหาและก็ข้อเสนอแนะ ส่วนตัวผมเห็นด้วยกับการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวร้อยเปอร์เซ็นต์ และผมเห็นว่าเป็นสิ่งที่รัฐบาลเดินทางมาถูกทางแล้ว เพียงแต่ว่าในร้อยเปอร์เซ็นต์นั้นมีส่วนหนึ่งที่ประมาณสัก ๕ – ๗ เปอร์เซ็นต์ที่เป็นปัญหา สมาชิกได้อภิปรายแล้ว เช่น การไม่มีบทเฉพาะกาลในพระราชกำหนด ซึ่งกรรมการหลายส่วนจะชี้แจงว่าไม่สามารถออกได้ ผมเรียนว่าออกได้ครับ การเปลี่ยนผ่านหลาย ๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย แม้กระทั่งรัฐธรรมนูญก็ดี พระราชบัญญัติก็ดี พระราชกำหนดก็ดีออกได้ครับ ในพระราชกำหนดฉบับนี้มี ๒ มาตรา คือ มาตรา ๑๔๑ กับมาตรา ๑๔๓ ท่านมีบทกำหนดเฉพาะกาลไว้ ได้มีวาระของกรรมการให้ทำงานต่ออีกภายใน ๑๒๐ วัน แล้วมีบทเรื่องของการให้มารับเงินคืนภายใน ๒ ปี เพราะฉะนั้นบทแบบนี้เป็นบทที่ฝ่ายเขียนกฎหมายสามารถดำเนินการได้ นี่คือข้ออ่อนที่ทำให้ท่านนายกรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรี ครม. และ คสช. ต้องมาเสียเวลาออกบทเฉพาะกาลเพื่อมาแก้ไขปัญหา ๑๘๐ วัน อันนี้ผมเรียนฝ่ายที่จัดทำร่างขึ้นมาว่าต่อไปช่วยกันดูแล เพราะว่าเราเคยถามว่าทำไมไม่ออกเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าส่งมาให้สภา สภาก็อาจจะใช้เวลา ๖๐ วันก็สามารถออกได้ ก็จะมีระยะเวลาเตรียมตัว และอาจจะมีบทเฉพาะกาลอีก ๖๐ วัน ก็สามารถแก้ไขปัญหาได้หมดอย่างแท้จริง แต่เมื่อผ่านไปแล้วไม่ติกันครับ เพียงแต่ต้องมาทำการแก้ไข ผมเรียนฝากท่านประธาน ๒ – ๓ เรื่อง คือ ๑. กำหนดโทษท่านเอามาเทียบไม่ได้ครับ กำหนดโทษการเข้าเมืองผิดกฎหมายกับกำหนดโทษเรื่องค้ามนุษย์คนละเรื่องกันเลยครับ ไม่อย่างนั้นเราจะตีความผิดหมดครับ

ท่านเอาบทกำหนดโทษมาใส่คนละเรื่องกันครับ เพราะฉะนั้นขออนุญาตนะครับ ต้องแก้ไขครับ ผมขอบพระคุณท่านนายกรัฐมนตรี ท่านหัวหน้า คสช. ที่ออกคำสั่งออกมาแล้วมีความชัดเจน ในข้อ ๔ คือให้แก้ไขปรับปรุงกฎหมาย แล้วรวมถึงทุก ๆ เรื่องที่ต้องไปจัดการถ้าเราจะจัดการจริงจัง ต้องพร้อมทุกด้านครบให้ได้หมด ไม่ใช่จัดการเรื่องกฎหมายอย่างเดียว ทำไม่ได้ครับ ทำไม่ได้เกิดจลาจล เกิดโกลาหล ในเรื่องของการปรับปรุงกฎหมายก็หวังว่าสภาจะติดตาม ทราบว่ากรรมาธิการและอนุกรรมาธิการที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจ ด้านแรงงานจะติดตามจนกระทั่งครบวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ก่อนที่มาตรา ๔๔ จะหมดอายุ เพราะฉะนั้นก็จะมีการติดตาม แล้วเสนอแนะเป็นระยะ ๆ ก็ถือเป็นการทำงานร่วมกันของแม่น้ำทั้ง ๕ สาย เพื่อให้เกิดการจัดระเบียบได้ เพราะว่าปัญหาแรงงานเป็นปัญหาใหญ่และผมเองก็ต้องเรียนว่าภาคเอกชนก็ต้องปรับตัวด้วยครับ จะใช้แรงงานราคาถูกอย่างเดียวไม่ได้ แต่ก็ต้องเห็นใจครับว่าข้อเท็จจริงนั้นแรงงานที่เข้ามาแล้วหลบหนีมาก และการทุจริตที่ผมจะพูดต่อไป ซึ่งผมเห็นในข้อ ๓ ชัดเจนมากว่าห้ามไม่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่รัฐไปทุจริตโดยมิชอบ ซึ่งขออนุญาตกราบเรียนยกตัวอย่างเพียงตัวอย่างเดียวครับ ในพื้นที่ที่ได้รับจากบรรณาธิการข่าวและเป็นข้อมูลที่รู้กันชัดครับว่า เส้นทางที่สายใหญ่ที่สุดที่เข้ามาในประเทศไทยจากเพื่อนบ้านคือเมียนมาร์ กัมพูชา และลาว ก็เอาเฉพาะเมียนมาร์เป็นตัวอย่างเดียว มีเส้นทางการเข้าเมืองเอาเฉพาะทางด้านเมียวดี ผ่านประเทศไทยเข้ามาทางด่านแม่สอด ด่านน้ำฝน ผ่านด่านเขาพะวอ ด่านห้วยยะอุ และด่านแม่ท้อ เข้ามาที่ด่านโกสัมพี เข้ากรุงเทพมหานคร ไปสมุทรปราการและสมุทรสาคร เขาเขียนชาร์ท (chart) นี้ให้ผมครับ นี่คือหัวหน้ากองบรรณาธิการที่ตามข่าวเรื่องนี้ละเอียดว่ามีการทุจริต เกี่ยวกับแรงงานครับท่านรัฐมนตรี ผมเป็นสมาชิกวุฒิสภาเคยตรวจสอบมหาชัยที่เดียวเดือนละ ๓๐ ล้านบาท เดือนละนะครับ ที่ได้ผลประโยชน์กัน เพราะฉะนั้นเรื่องแรงงานมีทุจริต มีประโยชน์กันทุกหน่วย ไม่ใช่เรื่องผิดปกติ แต่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ต่างชาติไม่ได้กังวลว่าเราจะออกกฎหมายเข้มหรือไม่เข้ม ที่เขาให้เทียร์ ๒ (Tier 2) เรา เขาบอกว่าเราไม่เคยปฏิบัติตามกฎหมายได้เลย จึงเกิดปัญหา ถ้าเราจัดการข้อ ๓ ที่คำสั่ง คสช. ไม่ได้เราก็แก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวไม่ได้ พอแรงงานต่างด้าวหนีออกไปนายจ้างก็ใช้อันไหนครับ ก็ไปจ้างแรงงานเดิม ที่บอก ๒๐,๐๐๐ บาทนะครับ ข้อเท็จจริงท่านประธานทราบดีครับท่านประธานในที่ประชุมบอกผมเองครับ ท่านโดน ๖๐,๐๐๐ บาท ขั้นตอนนี้เขาอธิบายมาครับว่าเขาจ่ายกันอย่างไรระบบใต้โต๊ะมีเอกสารทั้งหมดอยู่ในนี้ เป็นตัวอย่างของใบเข้าเมืองต่าง ๆ

พาสปอร์ต (passport) บอกว่ามี ๒ ส่วน ส่วนแรกทำถูกกฎหมาย ผ่านเอ็มโอยู (MOU) กับรัฐบาลเมียนมาร์ นายหน้าก็จะไปมีเงินประกันจัดหางาน ๕ ล้านบาท ส่วนนายจ้างเถื่อนไม่มีประกัน เมื่อนายจ้างไทยไปถึงย่างกุ้งก็จะติดต่อกับเอเย่นต์ (agent) ของรัฐบาลทางด้านโน้นอีกทีหนึ่งนะครับ เอเย่นต์ก็จะเก็บค่าหัว หัวละ ๕,๐๐๐ บาทจากนายหน้าไทย แล้วก็มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นอีก ๑๓,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท อาทิ ค่าใบตรวจอนุญาตทำงาน ค่าตรวจโรค ค่าทำวีซ่า (visa) ค่ารถ ค่าผ่านด่านแล้วเข้ามาถ้าอยู่ในประเทศไทยมีปัญหาเรื่องวีซ่าขาดของแถมอีก ๓,๐๐๐ บาท ใบอนุญาตหมดอายุอีก ๑,๐๐๐ – ๒,๐๐๐ บาท แล้วแต่จะผ่านด่านไหน นี่แต่ละด่านนะครับ และไม่เกี่ยวกับด่านธรรมชาติ นี่ด่านตรงตามที่ผมแจ้งมาแล้วนะครับ ----------

- ๒๗/๑

ทั้งหมดเบ็ดเสร็จจะเสีย ๑๕,๐๐๐ บาท ถ้าเข้าทางกัมพูชาก็ประมาณ ๘,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท ทั้งหมดนี่คือปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย แล้วก็เวลามีปัญหาอย่างท่านสมาชิกอภิปรายไปแล้ว ขึ้นรถหน่วยงานหนึ่งไปแสตมป์ (stamp) ที่ชายแดนกลับมา ไปอย่างถ้ารถปกติเขาต้องโดนจับ เพราะฉะนั้นขึ้นรถราชการเลยครับ ค่าที่นั่ง ๒,๕๐๐ บาท แสตมป์เสร็จนั่งกลับอีก ๒,๕๐๐ บาท นี่คือเรื่องจริงที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยและต้องพูดความจริงว่าถ้าจะจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว ต้องยอมรับว่ามีกระบวนการกินไปถึงทุกตำแหน่ง เพราะฉะนั้นถ้าจะจัดการจริง ๆ ผมเห็นด้วยครับ แล้วโทษ ๔ แสนบาทถึง ๘ แสนบาท ท่านไปพิจารณาให้ดี ถ้าจะเอาต้องเอา ๒ ข้าง ข้างนายจ้าง กับข้างลูกจ้าง และผมสงสัยเหลือเกินว่า ๒ – ๓ วัน ที่แรงงานออกไป ๒๙,๐๐๐ คน ทำไม ๖๐,๐๐๐ คน ไหลเข้ามาทันที ถ้าไม่มีการเตี๊ยมหรือการเตรียมคนไว้ภายในวันเดียว ขออนุญาตไม่ไปพูดถึงเรื่องมากแล้วก็กลายเป็นการมาสาวไส้ให้กากินกัน แต่ผมกราบเรียนว่าในสั่งการของท่านนายกรัฐมนตรีหัวหน้า คสช. ชัดเจนครับว่าเกิดจากปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ถ้าเราจะดำเนินการแก้ไขปัญหา ผมขอบคุณท่านรัฐมนตรีมากผมทราบในความตั้งใจของท่าน ท่านเคยทำงานร่วมกับเราใน สนช. เคยทำงานวิปด้วยกัน ท่านตั้งใจอย่างยิ่ง แต่ตรงนี้พอทำไปแล้วเกิดช่องว่าง ทำให้เกิดสิ่งที่ คสช. แม่น้ำ ๕ สายเคลื่อนมาด้วยกันตลอด ๓ ปีที่ผ่านมาสะดุดกึกลงเล็กน้อย เสียคะแนน เพราะว่าเกิดความระส่ำ ถ้าเรามีระยะเวลาประชาสัมพันธ์ มีระยะเวลาเตรียมการ มีระยะเวลาผ่อนปรนในการแก้ปัญหา แล้วบอกว่าเส้นตายอยู่ที่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ ผมเชื่อว่าเราจะแก้ปัญหาร่วมกันได้ ก็ขออนุญาตฝากขอบพระคุณไปยังคณะ คสช. ที่ดำเนินการในเรื่องการออกบทเฉพาะกาล ผมใช้คำว่า “ออกบทเฉพาะกาล” เพิ่มเติมให้กับพระราชกำหนดฉบับนี้ ให้งดเว้นการบังคับโทษตามมาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๑๙ และมาตรา ๑๒๒ แล้วก็ใช้เวลา ๖ เดือนจากนี้ ซึ่งผมคิดว่าน่าจะพอ ถ้าร่วมกันอย่างจริงจังในการดำเนินการจัดการให้เข้าระบบทั้งหมด ขออนุญาตว่าระหว่างนี้ต้องประชาสัมพันธ์ด้วยนะครับ แล้วท่านก็ต้องบอกไปเลยว่าหลังจากเส้นตายแล้วไม่มีอีกแล้ว ก็ขอบพระคุณครับ เป็นกำลังใจนะครับที่ท่านทำงานมาแล้ว แต่ว่าเมื่อผิดพลาดก็ร่วมกันแก้ไข ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเชิญท่านสุพันธุ์ มงคลสุธี มีอะไรเพิ่มเติมไหม หรือมีอะไรที่ยังไม่ได้ตอบคำถามของท่านเชิญเลยครับ

นายสุพันธุ์ มงคลสุธี : ต้องขอขอบคุณท่านอธิบดี ทั้งท่านรัฐมนตรีนะครับ ที่ให้ความสำคัญและรับไปแก้ไข ผมเชื่อว่ามีหลาย ๆ เรื่องที่ยังมีปัญหาอยู่เยอะใน พระราชกำหนดฉบับนี้โดยเฉพาะเรื่องสารพัดค่าของท่านสมชาย แสวงการ ที่ได้ชี้แจงมาแล้ว อันนั้นเป็นเรื่องที่ชัดเจน สิ่งหนึ่งที่ผมอยากเพิ่มเติมก็คือท่านบอกว่าค่าใช้จ่าย นอกจากสารพัดค่าที่มีมากเหลือเกิน อัตราค่าธรรมเนียมในพระราชกำหนดฉบับนี้ที่อยู่ท้ายก็สูงมากเลย ที่ท่านบอกว่าไม่กี่พันบาท ผมลองอ่านให้ฟังการจ้างคนงานต่างด้าวก็คนละ ๕๐,๐๐๐ บาท การขออนุญาตให้เปลี่ยนหรือเพิ่มประเภทงานนายจ้างท้องที่หรือเงื่อนไขในการทำงานก็ครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท ใบอนุญาตทำงานฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างนี้เป็นต้น ผมไม่ทราบว่าตรงนี้จะมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไรหรือเปล่า ผมมองแล้วว่าอันนี้ก็จะมีปัญหากับภาคแรงงานระดับเอสเอ็มอี (SMEs) เช่นเดียวกัน รวมทั้งคนใช้ รวมทั้งผู้ดูแลตามบ้านด้วย ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เดี๋ยวรอตอบทีเดียวนะครับ พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล เชิญครับ

พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติครับ ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณทางรัฐบาลที่แสดงความจริงใจในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว ซึ่งผมคิดว่าเป็นความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเอาแรงงานเหล่านี้เข้ามาในระบบเราให้ได้ อย่างไรก็ตามข้อที่มีกังวลกันและเกิดการโกลาหลเกิดขึ้น ผมคิดว่าขณะนี้สำหรับการอธิบายในสภาพวกเราคงเข้าใจได้ละเอียดดี แต่ประชาชนทั่วไปที่ได้รับฟังบ้างหรือว่าที่ยังไม่ได้รับฟังบ้าง หรือคนที่เข้าไม่ถึงในระบบการสื่อสารทั้งหมดต่าง ๆ คิดว่าขณะนี้ก็ยังมีเรื่องของทั้งตัวแรงงานเองและตัวนายจ้างเองก็ยังไม่ค่อยเข้าใจเท่าที่ควรว่าเขาต้องทำอะไรอย่างไร แล้วก็อย่างที่หลาย ๆ ท่านได้กรุณาอภิปรายไปแล้วผมคิดว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่สำคัญ แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง ๆ แล้วเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง ผมว่าจะทำให้เป็นห่วงว่าจะทำให้เกิดเรื่องการค้ามนุษย์มากขึ้น เพราะว่าถ้าเกิดมีการเสียเบี้ยบ้ายรายทางมากขึ้น นายจ้างก็ต้องทำให้ลูกจ้างแรงงานนั้นทำงานมากขึ้น จะทำให้ปัญหาแรงงานเรื่องของการค้ามนุษย์เพิ่มขึ้นเสียอีกด้วยซ้ำ ซึ่งเราไปเปรียบกับเรื่องของค้ามนุษย์ไม่ได้อย่างที่หลาย ๆ ท่านได้อภิปรายแล้ว อย่างไรก็ตามในขณะนี้ผมกราบขอความกรุณาว่าทางกระทรวงหรือทางรัฐบาลเองต้องเร่งรีบในการชี้แจงประชาชนในทุกภาคส่วน

ทั้งด้านธุรกิจและทางด้านเอกชนครัวเรือนว่าเขาต้องทำอะไรอย่างไร แล้วก็ให้การอำนวยความสะดวกด้วยในการที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นต้องเร่งรีบวันนี้เลย เพราะว่าจะได้หยุดเรื่องความกังวล เรื่องของแพนิค (panic) ที่เกิดขึ้นขณะนี้ ไม่อย่างนั้นภาพลักษณ์จะเสียไปเรื่อย ๆ แล้วก็จะมีคนไปพูด คนที่จ้องจะตีรัฐบาลอยู่แล้วก็จะตีหนักเข้าไปอีก ขณะนี้ก็มีเรื่องให้เขาตีไปเรื่อย ๆ เราก็แย่ อย่างที่หลาย ๆ ท่านพูดแล้วว่าเราพยายามเดินไปในกรอบของความถูกต้อง การพยายามที่จะปราบปรามในเรื่องของคอร์รัปชันต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น แต่ว่าเราก็ยังบางครั้งพอทำอะไรพลาดนิดเดียวเขาก็ทุบเราเละ ผมคิดว่าอันนี้คือถ้าทางกระทรวงไปทำเป็นอินโฟกราฟฟิก (Infographic) หรืออะไรต่าง ๆ ที่แบ่งกลุ่มว่ากลุ่มนี้ทำแบบนี้ ๆ แล้วก็อำนวยความสะดวกอย่างชัดเจน มีการอย่างที่บอกใช้ไอที (IT) อะไรมาช่วย แรงงานจริง ๆ แล้วที่ท่านบอกว่ามีล้านคน ถ้าเกิดมีมากกว่านั้นท่านจะทำอย่างไร อันนี้ผมขอฝากเป็นข้อเสนอไว้ด้วยแล้วก็กราบเรียนว่าอันนี้ผมสนับสนุนฉบับนี้นะครับ แต่ว่าการทำงานของรัฐนั้นจะต้องให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนที่ทำอย่างไรให้เขาเข้ามาสู่ระบบเราได้สะดวก แล้วก็มีความชัดเจนในเรื่องของการที่ไม่ต้องเสียเบี้ยบ้ายรายทาง ไม่ต้องมีอะไรที่เขาอาจจะทำได้ง่าย ๆ ขึ้น แล้วก็ทำให้หยุดความกังวลของประชาชน แล้วก็ทำให้บ้านเมืองเศรษฐกิจของเราก้าวไปข้างหน้าได้ แล้วก็ประชาชนมีความสุข ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านพงษ์ชัยมีอะไรครับ เอาเฉพาะที่ท่านจะเพิ่มเติมหรือที่ไม่ได้ตอบคำถามท่านนะ เชิญครับ

พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชิต : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชิต ก่อนอื่นเมื่อสักครู่ผมอภิปรายไปสนับสนุนพระราชกำหนดฉบับนี้ มีเรื่องหนึ่งผมอยากจะขอฝากท่านไปอีกนิดหนึ่งไปถึงท่านรัฐมนตรี ท่านลองไปทบทวนว่าเราเป็นฝ่ายรุก รุกอย่างไรครับ อำนวยความสะดวก อะไรที่จุกจิกหยุมหยิมท่านจับรวมมาเป็นคำนิยามอะไรที่แบบที่ท่านประธานสภาพูดเมื่อสักครู่ รักษาให้ตรงกับไข้ ไม่ใช่เอาไข้หวัดใหญ่มาพิจารณาเรื่องไข้หวัดเล็กอะไรเหล่านี้ ฉะนั้นวิธีการก็คือท่านต้องเป็นฝ่ายรุก ท่านต้องอำนวยความสะดวกให้ดี ผมเชื่อว่าถ้าท่านทำได้อย่างนี้ช่องว่างต่าง ๆ ที่เมื่อสักครู่ที่ผมอภิปรายเรื่องเจ้าหน้าที่ฉกฉวยโอกาสเหล่านั้นจะได้หมดไป แล้วท่านเชื่อไหมถ้าหมดไปเราจะขึ้นเทียร์ ๒ (tier 2) เลยครับ ผมขอฝากท่านไว้แค่นี้ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีตอบ มีอะไรตอบชี้แจงไหม หรือจะให้อธิบดีเป็นคนตอบ เชิญท่านอธิบดีตอบชี้แจงเพิ่มเติมครับ

นายวรานนท์ ปีติวรรณ (ผู้ชี้แจง) : คงเป็น ๒ ประเด็น เรื่องแรก เกี่ยวกับข้อ ๓ ในคำสั่งคณะ คสช. ที่ ๓๓/๒๕๖๐ เกี่ยวกับการย้ำเรื่องมิให้เจ้าหน้าที่ทุจริต ผมรับบัญชาจากท่านรัฐมนตรีนับครั้งไม่ถ้วนที่ให้ยืนยันกับสังคมว่าคนของกระทรวงแรงงานจะต้องไม่มีการทุจริต และขอกล่าวในฐานะอธิบดีกรมการจัดหางานผมจะดำเนินการในฐานะผู้มีอำนาจบรรจุแต่งตั้ง ดำเนินการกับคนเหล่านี้อย่างเฉียบขาดและจริงจัง หากท่านผู้มีเกียรติจะกรุณาให้ข่าวสาร ผมขออนุญาตน้อมรับแล้วก็จะดำเนินการอย่างเต็มที่เท่าที่มีอำนาจดำเนินการได้ ขอให้ท่านสบายใจ เกี่ยวกับประการที่ ๒ เรื่องของค่าธรรมเนียมท้ายพระราชกำหนดนั้นก็เป็นค่าธรรมเนียม ซึ่งจะปรากฏอยู่ตามหลังการออกพระราชกำหนดทั่ว ๆ ไปที่จะมีการกำหนดเพดานสูงสุด ----------

อัตราที่ตกใจกันนั้นก็ไปอ่านรายการค่าธรรมเนียมด้านหลังกฎหมาย ผมเรียนว่าเป็นแค่เพดานสูงสุดที่กำหนดไว้ การจะออกอัตราค่าธรรมเนียมเป็นเท่าไรนั้นจะต้องอาศัยการออกอนุบัญญัติเป็นกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียมตอนหลังออกมาอีกทีหนึ่ง ก็กราบเรียนว่าขณะนี้ยังไม่มีนโยบายที่จะปรับขึ้นอย่างไร ยกเว้นประเด็นเดียวที่เพิ่มเข้ามาอยู่ในพระราชกำหนดฉบับนี้คือค่าเลวี (levy) ซึ่งก็คงต้องออกเป็นกฎกระทรวงเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นวันนี้ขอยืนยันครับ อัตราค่าธรรมเนียมในการขออนุญาตแรงงงานต่างด้าวอยู่ที่ค่าคำขอ ๑๐๐ บาท และค่าธรรมเนียม ๙๐๐ บาท รวมเป็น ๑,๐๐๐ บาท ที่เห็นเป็นเพียงอัตราสูงสุดท้ายกฎหมายเท่านั้น กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : หมดแล้วนะครับ ผมขอปิดการอภิปราย ต่อไปจะเป็นการขอมติจากที่ประชุมว่าที่ประชุมแห่งนี้จะอนุมัติพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอหรือไม่ ก่อนขอมติผมขอตรวจสอบองค์ประชุมนะครับ ขอเชิญท่านสมาชิกแสดงตนก่อนลงมติ เชิญแสดงตนครับ ขณะนี้เป็นขั้นตอนตรวจสอบองค์ประชุมก่อนลงมติพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ เชิญท่านสมาชิกแสดงตนครับ มีสมาชิกท่านใดยังไม่ได้แสดงตนไหมครับ ขอทราบองค์ประชุมครับ ท่านสมาชิกครับ เครื่องขัดข้องนะครับ ล้างเครื่องใหม่ ต้องตรวจสอบองค์ประชุมใหม่ เชิญท่านสมาชิกกดปุ่มแสดงตนใหม่อีกครั้ง มีท่านใดยังไม่ได้แสดงตนหรือไม่ ทุกท่านแสดงตนแล้ว ขอทราบองค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๘๗ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : จำนวนผู้เข้าประชุมขณะนี้ ๑๘๗ ท่าน ครบเป็นองค์ประชุม ต่อไปจะเป็นการขอมติสำหรับพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเสนอ ซึ่งที่ประชุมจะต้องเป็นคนพิจารณาว่าจะอนุมัติหรือไม่อนุมัติตามมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญ สมาชิกท่านใดเห็นควรอนุมัติพระราชกำหนดฉบับนี้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใดเห็นว่าไม่สมควรอนุมัติกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย งดออกเสียงกดปุ่มงดออกเสียง เชิญลงคะแนนครับ มีสมาชิกท่านใดยังไม่ลงคะแนนไหมครับ ทุกท่านลงคะแนนหมดแล้ว ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๑๘๙ มติที่ประชุมเห็นด้วย ๑๗๗ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๑๑ ไม่ลงคะแนน ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติอนุมัติพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป ขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและคณะผู้ชี้แจงทุกท่าน ขอบคุณครับ เป็นอันจบการพิจารณาเรื่องด่วน

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทู้ถาม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอเชิญท่านรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง ท่านพีระศักดิ์ดำเนินการต่อครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ระเบียบวาระที่ ๔ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง “บุคลากรในกระบวนการดูแลผู้สูงอายุ” คณะกรรมาธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส พิจารณาเสร็จแล้ว

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญคณะกรรมาธิการ โดยทางประธานคณะกรรมาธิการได้ขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณานะครับ คือ

๑. พลโท กิจจา ศรีทองกุล อนุกรรมาธิการกิจการผู้สูงอายุ

๒. นาวาโท สมพล มหาสิงห์ อนุกรรมาธิการกิจการผู้สูงอายุ

๓. นางเมธินี รัตรสาร อนุกรรมาธิการกิจการผู้สูงอายุ

ขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยท์ (PowerPoint) ประกอบการชี้แจงรายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๖๑ และข้อ ๕๔ เชิญคณะผู้ชี้แจงเข้าประจำที่เลย

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : พร้อมแล้วเชิญประธานคณะกรรมาธิการครับ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ด้วยคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง ชื่อว่าคณะกรรมาธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ขึ้นตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ ประกอบข้อ ๘๕ วรรคสอง ----------

โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ หรือกระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส แต่เนื่องด้วยคณะกรรมาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่ม ๆ หนึ่งในสังคมไทยก็คือกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งขณะนี้ทวีจำนวนมากมายขึ้น ขณะเดียวกันก็ตระหนักถึงความสำคัญของบุคลากรกลุ่มหนึ่งที่มีหน้าที่โดยตรงและโดยอ้อมในการที่จะดูแลผู้สูงอายุในทุกกลุ่มอาชีพ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน คณะกรรมาธิการจึงได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการผู้สูงอายุได้พิจารณาศึกษาและจัดทำรายงาน เรื่อง บุคลากรในกระบวนการดูแลผู้สูงอายุเพื่อเสนอต่อรัฐบาลและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการที่จะยังประโยชน์ต่อผู้สูงอายุสืบไป

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จสิ้นลงเรียบร้อยแล้ว และในโอกาสนี้ขอประทานอนุญาตจากท่านประธานได้มอบหมายให้พลเรือเอก พลวัฒน์ สิโรดม กรรมาธิการในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการกิจการผู้สูงอายุได้เป็นผู้นำเสนอรายงานพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมต่อไป ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญครับ

พลเรือเอก พลวัฒน์ สิโรดม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม พลเรือเอก พลวัฒน์ สิโรดม กรรมาธิการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ให้พิจารณาศึกษาเรื่อง บุคลากรในกระบวนการดูแลผู้สูงอายุ ก็เป็นที่ทราบกันอยู่ว่าปัจจุบันมีผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่กับครอบครัวเป็นจำนวนมาก ซึ่งในระหว่างวันบุตรหลานจะต้องไปทำงานนอกบ้าน ทำให้ไม่มีคนดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน และกรณีที่ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย หรือผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ครอบครัวก็มีความจำเป็นต้องจ้างผู้ดูแลผู้สูงอายุที่บ้านให้อยู่ในความดูแลของสถานรับดูแลผู้สูงอายุหรือสถานพยาบาล การดูแลผู้สูงอายุมีบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายทั้งแพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล นักกายภาพบำบัด นักเทคนิคการแพทย์ นักการสาธารณสุข โภชนากร นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ผู้ช่วยพยาบาล และผู้ดูแล ผู้สูงอายุ และบุคลากรสนับสนุน

ทางการแพทย์อื่นซึ่งก็เป็นหลายบุคลากรด้วยกัน ซึ่งบุคลากรดังกล่าวเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่อการดูแลผู้สูงอายุอย่างยิ่ง ซึ่งทางรัฐบาลโดยท่านพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ท่านเองก็ได้ให้ความสำคัญกับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งตัวท่านเองก็เป็นประธานในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต คือตั้งแต่เด็กปฐมวัยจนถึงผู้สูงอายุ โดยทำความร่วมมือระหว่าง ๔ กระทรวง ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคมที่ผ่านมานี้เอง โดยตั้งเป้าหมายให้เด็กไทยเติบโตโดยมีคุณภาพนะครับ แล้วก็มีผู้สูงวัยเป็นหลักชัยของสังคม เพื่อมุ่งสู่ประเทศไทย ๔.๐ ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๔ ทางคณะอนุกรรมาธิการได้มีวิธีการพิจารณาศึกษา โดยเราได้เชิญบุคคลและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นการจัดการต่าง ๆ เรามีการจัดการสัมมนา มีการลงพื้นที่ศึกษาดูงาน ตลอดจนศึกษาและทบทวนเอกสารวรรณกรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการเราก็ได้สรุปออกมาเป็นรายงานของเราพร้อมข้อเสนอแนะ เพื่อที่จะได้เสนอให้กับทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ทราบต่อไป ซึ่งก็มีรายละเอียดดังนี้

ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงวัย คือสังคมที่มีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งหมด ซึ่งในทางสากลสหประชาชาติเขาก็กำหนดให้มีประชากรอายุ ๖๕ ปีขึ้นไปถึงจะกำหนดว่าเป็นเท่าไร จะเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างไร แต่ของเรากำหนดไว้ว่า ๖๐ ปี จากการสำรวจเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๕๘ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ชื่อเดิม) ประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๑๐.๓ ล้านคน ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวตามลำพังร้อยละ ๘.๗ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่กับคู่สมรส ร้อยละ ๑๙ ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด ผู้สูงอายุวัยปลายอายุ ๘๐ ปีขึ้นไปมีจำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ ๒๔ ต้องการผู้ดูแล ร้อยละ ๔ ไม่มีผู้ดูแลได้ ดังนั้น บุคลากรในกระบวนการดูแลผู้สูงอายุจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ประกอบด้วยบุคลากรทางการแพทย์ พยาบาลผู้สูงอายุ เวชปฏิบัติผู้สูงอายุ ผู้ดูแล ผู้สูงอายุอาชีพ อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ทันตแพทย์ เภสัชกร นักกายภาพบำบัด นักเทคนิค การแพทย์ นักสาธารณสุข โภชนากร นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์และผู้ช่วยพยาบาล เป็นต้น สำหรับรูปแบบการดูแลผู้สูงอายุ

เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยมีสุขภาพที่ดี ได้มีส่วนร่วมในการยังประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความมั่นคงในชีวิต ได้รับการบริการสาธารณะและคมนาคมที่เหมาะสม รวมถึงได้รับสวัสดิการจากรัฐอย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี ในการดูแลตัวเองก็มีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ คือก็ต้องรักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ ออกกำลังกายตามความเหมาะสม ทำจิตให้ร่าเริงแจ่มใส หางานอดิเรกทำ ปฏิบัติตนให้ลูกหลานมีความศรัทธา เชื่อมั่นและเป็นที่พึ่ง ให้ความช่วยเหลือครอบครัวในส่วนที่พอจะทำได้ เช่น จะช่วยดูแลเด็ก ซึ่งขณะนี้ก็จะเป็นในลักษณะนั้นนะครับ ลูกออกไปทำงาน พ่อแม่สูงวัยก็ช่วยดูแลลูกให้ แล้วก็ให้มีความสนใจต่อปัญหาหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม สำหรับการดูแลในระดับครอบครัวก็จะมีบุตร หลาน ญาติพี่น้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคู่สมรสก็จะดูแลกันเองในระดับครอบครัว กระทรวงสาธารณสุขเองก็ได้จัดทำอาสาสมัครประจำครอบครัวไว้ ซึ่งอันนี้ก็จะมีส่วนช่วยในการที่จะดูแลในระดับครอบครัว ส่วนครอบครัวที่มีฐานะก็อาจจะจ้างแม่บ้านหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุอาชีพ ส่วนในการดูแลในระดับชุมชน ซึ่งการดูแลผู้สูงอายุในระดับชุมชนก็จะมีทีมหมอ ครอบครัว การดูแลผู้สูงอายุโดยอาศัยอาสาสมัครที่เป็นบุคคลภายนอกครอบครัว ก็จะมีอาทิ อาสายุวกาชาด ----------

อาสากาชาด สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครกรุงเทพมหานคร อย่างในกรุงเทพมหานครก็จะมีอาสาสมัครกรุงเทพมหานคร ซึ่งเรามักจะได้ยินเรียกย่อ ๆ กัน อาสาสมัครสาธารณสุขแห่งชาติ (อสส.) อันนี้ก็กรุงเทพมหานคร ประจำหมู่บ้านก็อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) แล้วก็ยังมีผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ซึ่งเรามักจะคุ้นกันในชื่อว่า ลอง เทอม แคร์ (long term care) เป็นต้น การจัดให้มีโรงเรียนผู้สูงอายุในระดับชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาทักษะและการศึกษาตามอัธยาศัยของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกิจกรรมในกลุ่มของชุมชน ตามองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ก็ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตามนโยบายที่ทางรัฐได้กำหนดเอาไว้ก็จะเป็นกิจกรรมที่ดี ซึ่งเราเองก็ได้ไปดูงานในหลายพื้นที่มาก็จะเห็นว่าการที่ให้ผู้สูงอายุได้เข้ามาร่วมทำกิจกรรมก็จะทำให้ท่านเหล่านั้นลดภาวะซึมเศร้าลงไป แล้วก็ในการกลับเข้ามาร่วมในสังคมก็จะทำให้กลับเข้ามาเป็นผู้สูงอายุแบบติดสังคม ไม่อย่างนั้นอยู่ที่บ้านก็จะเป็นผู้สูงอายุติดบ้าน ซึ่งไม่นานก็จะกลายเป็นผู้สูงอายุติดเตียงไปได้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมในด้านของสวัสดิการสังคม มีการนันทนาการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุและมีการดูแลพัฒนาสุขภาพจิตใจ สังคมและเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ ก็จะมีศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชนหรือบ้านกลางของผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการจัดระบบงานในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

ส่วนการดูแลในสถานรับดูแลผู้สูงอายุก็จะมีในลักษณะของที่พักค้างคืน ซึ่งในนั้นก็จะมีการบริการอาหาร บริการยาแก่ผู้สูงอายุที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์อย่างเป็นประจำ จะดูแลเรื่องเครื่องนุ่งห่มต่าง ๆ ที่พัก ดูแลสุขภาพเบื้องต้น แต่ไม่ได้ให้การรักษาพยาบาล สถานรับดูแลผู้สูงอายุก็จะมีทั้งของภาครัฐและของเอกชน ได้แก่ สถานสงเคราะห์คนชราหรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งเดิมทีเดียวก็จะใช้ชื่อว่า สถานสงเคราะห์คนชรา ปัจจุบันก็เปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนอะไรไปเป็นศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ มีองค์กรสาธารณกุศลเป็นมูลนิธิ วัด ซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรในการดูแลผู้สูงอายุ สถานประกอบกิจการรับดูแลผู้สูงอายุหรือเนอรส์ซิ่ง โฮม (nursing home) ซึ่งอันนี้ผู้ประกอบกิจการต่าง ๆ เขาเองเขาก็ประกอบกิจการเพื่อจะหวังกำไร แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการดำเนินการก็ยังขาดความเป็นมาตรฐานหรือความเหมาะสมกับจำนวนเงิน หรืออะไรต่าง ๆ ที่ผู้ไปใช้บริการจะต้องเสียไป

การดูแลในระดับโรงพยาบาล การดูแลในระดับปฐมภูมิ ได้แก่ สถานีอนามัย ศูนย์บริการสาธารณสุขหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

การดูแลระดับทุติยภูมิ ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลอำเภอ

การดูแลระดับตติยภูมิ ได้แก่ โรงพยาบาลจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย สถาบันที่ดูแลรักษาโรคเฉพาะทางหรือโรงพยาบาลสังกัดอื่น ๆ เช่น สภากาชาดไทยของกระทรวงกลาโหม แล้วก็โรงพยาบาลเอกชน

ซึ่งในเรื่องของโรงพยาบาลในประเทศไทยตอนนี้จะมีอยู่ ๒ ลักษณะ คือลักษณะหนึ่งจะรับผู้ป่วยทั่วไปก่อนแล้วก็จะแยกผู้ป่วยที่เป็นผู้สูงอายุเอามาให้โรงพยาบาลผู้สูงอายุ กับอีกทางหนึ่งก็เป็นโรงพยาบาลผู้สูงอายุ รับเฉพาะผู้สูงอายุ แต่จะแยกรายที่อาจจะต้องมีการดูแลรักษาจากแพทย์เฉพาะทางมากขึ้น อันนี้ก็จะเป็น ๒ แบบ ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะมาจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกาหรืออังกฤษ ซึ่งจะมี ๒ ระบบอย่างนี้

คราวนี้เรามาศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ ก็จะมีหลักสูตรอบรมอาสาสมัครประจำครอบครัว ซึ่งกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขก็จะใช้เวลาเรียน ๑๘ ชั่วโมง มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ติดบ้าน ติดเตียง แล้วก็การดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ส่วนหลักสูตรอบรมอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านก็จะมีกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งก็กำหนดเวลาเรียนไว้ ๑๘ ชั่วโมงเช่นกัน มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สูงไปกว่านั้นก็มีหลักสูตรอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุหลักสูตร ๗๐ ชั่วโมง ซึ่งหลักสูตรนี้ก็จะเป็นของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขสำหรับบุคคลที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุไม่น้อยกว่า ๑ ปี โดยมีหนังสือรับรองจากโรงเรียน สถาบันหรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง ก็มีทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ ของกรุงเทพมหานครก็มีเช่นกัน หลักสูตร ๗๐ ชั่วโมง ก็เป็นหลักสูตรของกรุงเทพมหานครที่มีทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติหลักสูตร ๔๒๐ ชั่วโมง หลักสูตรนี้ก็เป็นของหลายหน่วยงานก็จะมีของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขสำหรับบุคคลที่ไม่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุเข้ามาอบรม มีทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ ก็จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการอบรม มีหลักสูตรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน ซึ่งก็จะมีลักษณะคล้าย ๆ กัน แต่ก็จะมีการเพิ่มทักษะเพื่อจะให้ไปทำงานในต่างประเทศได้ หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ อันนี้ก็ ๔๒๐ ชั่วโมงเหมือนกัน ก็จะมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม

การศึกษาเอกชนของกระทรวงศึกษาธิการเป็นคนดำเนินการ สำหรับบุคคลที่ไม่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุ ก็มีทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ จะมีโรงเรียนบริบาลที่เปิดสอนด้านการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งต้องขออนุมัติใช้หลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีหนังสือยินยอมให้ใช้หลักสูตรจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการตามกฎกระทรวง และขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ ซึ่งหลักสูตรต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้เราเห็นว่ามีหลายหน่วยงานเหลือเกินที่ออกมา เราก็ได้มีการจัดสัมมนาเอามาคุยกันว่าเราควรจะทำอย่างไรให้มีหลักสูตรที่เป็นแบบพื้นฐาน เสร็จแล้วจะไปต่อยอดให้เป็นวิชาชีพ ต่อยอดให้สามารถที่ไปดำเนินอาชีพในต่างประเทศได้ แล้วแต่ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำไปต่อยอดอบรมเพิ่มเติมอย่างไร

สำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุก็จะมีบทบาทหน้าที่ในการดูแล แล้วก็การให้การช่วยเหลือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองเป็นผู้ประสานงานและเชื่อมโยงระหว่างบุตรหลานญาติมิตรกับผู้สูงอายุ ก็จะมีจริยธรรมของผู้ดูแลผู้สูงอายุ แล้วก็เรื่องของผลกระทบจากการเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ เพราะอาจจะมีผลกระทบด้านจิตใจ แล้วก็กระทบด้านร่างกายหรือกระทบด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจากการที่เราศึกษามาเราก็จะเห็นว่าผลกระทบต่อการเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุในสังคมไทยเราเองยังไม่ค่อยเป็นที่ยอมรับว่าการทำงานในลักษณะนี้ที่จริงเป็นงานที่เสียสละแล้วต้องมีความอดทนสูง ซึ่งบางทีไปมองว่าเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยสำคัญนัก อันนี้ปัญหาของผู้ดูแลผู้สูงอายุนี้คือในเรื่องของค่าตอบแทนที่เขาจะได้รับ แล้วก็การขาดความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ แล้วก็ความเข้าใจในพฤติกรรมของผู้สูงอายุขาดอุปกรณ์ แล้วก็ขาดผู้ช่วยเหลือ เราได้ศึกษาและได้พบว่าความต้องการของผู้ดูแลระดับครอบครัวและอาสาสมัครก็คือเขาเองต้องการที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้น เขาต้องการมีองค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพและความเจ็บป่วยของผู้สูงอายุ ก็จะช่วยเหลือเมื่อผู้สูงอายุเจ็บป่วยหนักแล้วก็มีการบริการทางสังคมสำหรับกรณีอาสาสมัครประจำครอบครัวที่ประกอบอาชีพนอกบ้านก็ต้องการศูนย์ดูแลในช่วงกลางวัน สำหรับบุคลากรในกระบวนการดูแลผู้สูงอายุในปัจจุบันบุคลากรทางการแพทย์จำนวนแพทย์ในปี ๒๕๖๐ จะมีแพทย์ ๕๒,๗๕๓ คน อายุรแพทย์ ๑๐,๘๗๗ คน เชื่อไหมครับว่าอายุรแพทย์สาขาผู้สูงอายุทั้งประเทศมี ๓๖ คนเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นเป็นสิ่งอะไรที่เราจะต้องผลักดันทำอย่างไรก็แล้วแต่ให้มีแพทย์ทางด้านอายุรแพทย์สาขาผู้สูงอายุนี้ให้มากขึ้น ซึ่งในปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ ก็มีสถานที่ให้การฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญทางด้านอายุรศาสตร์ผู้สูงอายุจำนวน ๒ แห่ง ก็คือคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ๕ ปี ๕ คนต่อ ๑ ปี และคณะแพทยศาสตร์รามาธิบดีอีก ๒ คนต่อปี น้อยมาก มาดูจำนวนพยาบาลบ้าง พยาบาลอันนี้สำรวจเมื่อปี ๒๕๕๙ ปีที่แล้ว พยาบาลที่ขึ้นทะเบียนวิชาชีพ ๑๙๙,๕๒๘ คน พยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและโรงพยาบาลสังกัดอื่น ๑๕๐,๐๐๐ คน ประกอบอาชีพอื่นหรือเกษียณอายุ ๕๐,๐๐๐ คน ซึ่งทางองค์การอนามัยโลกก็ได้กำหนดอัตราส่วนพยาบาลต่อการดูแลประชาชนคือประชาชน ๓๕๐ คนต่อพยาบาล ๑ คน ส่วนบุคลากรที่สนับสนุนทางการแพทย์ซึ่งได้กล่าวไปเบื้องต้นแล้วก็ได้แก่ พวกทันตแพทย์ เภสัชกรอะไรต่าง ๆ นักสังคมสงเคราะห์ก็ได้กล่าวไปแล้ว ส่วนบุคลากรอาสาสมัครที่เกี่ยวข้องก็จะมีด้วยกัน ๕ กลุ่มอาสาสมัครประจำครอบครัว อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอาสาสมัครกรุงเทพมหานคร แล้วก็ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ

ที่มีภาวะพึ่งพิง ในบรรดาอาสาสมัครทั้งหลายก็จะมีอีกกลุ่มหนึ่ง คือเรียกว่า ผู้จัดการระบบการดูแลผู้สูงอายุ ภาษาอังกฤษเขาก็เรียกว่า แคร์ เมเนเจอร์ (care manager) ส่วนพวกที่ดูแลผู้สูงอายุทั่วไปเขาก็เรียก แคร์ กิฟเวอร์ (care giver) ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่เป็นอาชีพก็จะแบ่งเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุอาชีพที่บ้าน การประกอบกิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านนี้ก็เป็นกิจการที่ได้กำหนดเอาไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข คำแนะนำเรื่องแนวทางการควบคุมการประกอบกิจการให้กับผู้ดูแลผู้สูงอายุที่บ้านซึ่งก็มีกำหนดคุณสมบัติเอาไว้ ซึ่งอันนี้ก็ยังอยู่ในขั้นตอนที่กำลังจะต้องมีการปรับปรุงแล้วก็พัฒนาให้มีมาตรฐาน เพราะว่ามีหลายกิจการที่ทำแล้วไม่ได้มาตรฐานหรือไม่เหมาะสมกับภาวะที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งทางเอกชนเขาเองเขาก็จะมีการฝึกอบรมการดูแลผู้สูงอายุ โดยเขาก็จะให้ทางหน่วยงานของรัฐมาร่วมกันดำเนินการฝึกอบรม แต่ก็ยังไม่มีตัวบทกฎหมายอะไรต่าง ๆ มากำกับมาควบคุม ส่วนบุคคลที่ไปประกอบอาชีพดูแลผู้สูงอายุในต่างประเทศก็ต้องผ่านการอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ซึ่งอันนี้ก็จะมีประกาศของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน สาขาอาชีพดูแลผู้สูงอายุ แล้วก็จะมีเรื่องคุณสมบัติของผู้เข้ารับการทดสอบสาขาอาชีพ ซึ่งหลังจากที่เราได้ศึกษาสิ่งต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวมาเบื้องต้นนี้แล้ว เราก็จะมีข้อเสนอแนะที่เราจะนำเสนอไปก็คือในแต่ละสหสาขาวิชาชีพได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ให้มีความก้าวหน้าทันสมัย แต่ก็ยังพบปัญหาของการขาดการประสานงาน การบูรณาการไปสู่ความเป็นสถาบันทางวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพก็จะมีการกำหนดข้อเสนอแนะด้านนโยบายสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรสนับสนุนทางการแพทย์ รัฐควรจะสร้างแรงจูงใจเพื่อให้แพทย์ทำงานในพื้นที่ชนบทให้มากขึ้น เนื่องจากว่าแพทย์ส่วนใหญ่ก็จะทำงานอยู่ในเมืองมากกว่าทำงานในชนบท ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแพทย์ในชนบท รัฐต้องสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเวชศาสตร์ผู้สูงอายุในทุกระดับและสถาบันการศึกษาต้องผลิตแพทย์ดังกล่าวให้มากขึ้นด้วย อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของข้อเสนอแนะของทางคณะอนุกรรมาธิการ รัฐต้องส่งเสริมความเป็นสถาบันทางวิชาชีพ สร้างแรงจูงใจการประกอบอาชีพการดูแลผู้สูงอายุให้มีมาตรฐานวิชาชีพ มีเกียรติศักดิ์ศรีค่าตอบแทนที่เหมาะสมและความเจริญก้าวหน้าตามเส้นทางอาชีพ ----------

- ๓๒/๑

กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติจะต้องเป็นหน่วยงานหลักกำกับดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พุทธศักราช ๒๕๔๕ – ๒๕๖๔ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๒ และนโยบายของรัฐบาลด้านผู้สูงอายุและเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมาตรฐานของผู้ดูแลผู้สูงอายุ เพราะว่าทางอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุเองก็จะเป็นเลขาธิการของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งในคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติก็จะมีนายกรัฐมนตรีท่านเป็นประธาน ซึ่งท่านก็ได้มอบให้กับรองนายกรัฐมนตรีท่านหนึ่ง ซึ่งขณะนี้ท่านก็มอบให้กับท่านพลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย มาดูแลในด้านนี้ แล้วก็ในคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติก็จะประกอบด้วยกรรมการซึ่งก็จะเป็นปลัดจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นสาธารณสุข ไม่ว่าจะเป็นแรงงานและศึกษาอะไรต่าง ๆ พวกนี้ก็จะอยู่ในคณะกรรมการนี้ เพราะฉะนั้นการขับเคลื่อนต่าง ๆ ของกิจการผู้สูงอายุนี้ก็จะขับเคลื่อนได้ง่ายขึ้น แล้วก็มีการบูรณาการมากขึ้น เพราะตอนนี้ทราบว่ามีการประชุมกันบ่อยมาก แล้วก็มีการที่จะตั้งคณะอนุกรรมการไม่ว่าจะเป็นเรื่องของด้านกฎหมายต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สูงอายุ สำหรับเรื่องของมาตรฐานของหลักสูตรก็จะต้องจัดทำหลักสูตรพื้นฐานเน้นว่าพื้นฐานในการฝึกอบรมผู้สูงอายุทุกกระทรวงให้ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ นำไปจัดฝึกอบรมได้ กำหนดรายละเอียดเนื้อหาหลักสูตรขั้นต่ำที่ผู้ดูแลผู้สูงอายุต้องรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุทั้งด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจและสังคม และจิตวิทยาในการดูแลผู้สูงอายุ ความเหมาะสมของหลักสูตรสำหรับอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุในระดับครอบครัวและชุมชน สำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุอาชีพให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุแต่ละกลุ่ม ส่วนมาตรฐานการประกอบอาชีพและเส้นทางอาชีพของผู้ดูแลผู้สูงอายุก็ควรจะต้องให้มีการส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้มีผู้มาประกอบวิชาชีพในการดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น มีความเป็นสถาบันทางวิชาชีพที่มีมาตรฐานวิชาชีพ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรีมีอัตราตำแหน่งแล้วก็ค่าตอบแทนที่เหมาะสม มีความก้าวหน้าตามเส้นทางอาชีพและจะต้องกำหนดให้หน่วยงานรัฐ โรงเรียน สถาบันหรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้การรับรองประสบการณ์การทำงานด้านดูแลผู้สูงอายุให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร ๗๐ ชั่วโมง หรือหลักสูตรอื่น ๆ และจัดทำแบบประเมินการปฏิบัติงานด้านการดูแลผู้สูงอายุโดยให้ผู้รับบริการ

โดยตรงเป็นผู้ประเมินการปฏิบัติงาน ผู้ประกอบอาชีพผู้ดูแลผู้สูงอายุต้องมีประกาศนียบัตรรับรองคุณวุฒิ มีใบอนุญาตประกอบอาชีพ จะต้องมีองค์กรวิชาชีพตรวจสอบสมรรถนะคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงาน กำหนดค่าตอบแทนที่มีความเหมาะสมและเป็นธรรม มีกฎหมายควบคุมการประกอบอาชีพดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งในขณะนี้หลายหน่วยงานก็ได้บูรณาการ มีการประชุมร่วมกัน ซึ่งจะได้กำหนดออกมาเป็นมาตรฐานเบื้องต้น อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุนี้จะต้องมีการแก้ไขค่าตอบแทน ซึ่งควรจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ทั้งด้านการส่งเสริม การดูแล แล้วก็สงเคราะห์ผู้สูงอายุ เพราะเนื่องจากคำว่า “อาสาสมัคร” ก็จะตีความว่าไม่สามารถจะรับค่าตอบแทนได้ แต่ในความเป็นจริงแล้ว อาสาสมัครพวกนี้ก็ต้องมีการเดินทางก็จะต้องมีการใช้จ่าย คือถามว่ามีคนที่มีจิตใจที่จะเป็นอาสาสมัครโดยไม่คิดค่าตอบแทนไหม ก็มี แต่ก็มีไม่เป็นจำนวนมาก เพราะว่าปัจจุบันนี้การดำรงชีวิต การครองชีพอะไรต่าง ๆ ก็มีค่าใช้จ่ายมากขึ้น คือจะต้องมีการแก้ไขปัญหานี้ว่าจะมีค่าล่วงเวลาหรือจะเปลี่ยนชื่อเป็นอะไรก็แล้วแต่เพื่อให้เขามีค่าตอบแทน จะต้องมีการสร้างระบบอาสาสมัครที่ทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุให้เป็นระบบแล้วก็ให้ชัดเจนมากขึ้น จัดให้มีอาสาสมัครอยู่ในระบบของภาครัฐซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการช่วยเหลือภาครัฐดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งอันนี้ก็เป็นสิ่งที่ทางคณะของเราได้พิจารณาว่าเราจะต้องให้ชุมชนดูแลผู้สูงอายุกันเอง ซึ่งภาครัฐจะดูแลทั้งหมดก็คงเป็นไปได้ด้วยความลำบาก เพราะว่าจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทุกวันแล้วก็งบประมาณเทไปเท่าไรก็จะไม่พอ ทำอย่างไรให้ทางชุมชนเขาดูแลกันเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่พวกเราไปเห็นว่าสังคมไทยเราเป็นสังคมที่มีความเอื้ออาทรยังดูแลกันเองอยู่เป็นอย่างดีเรียกว่าอย่างไรดี เรียกว่าตามอัตภาพ มีเท่าไรก็ช่วยกัน บางที่ทำได้ดีมาก ซึ่งที่เราไปเห็นนี้เราจะเห็นจากสิ่งที่ชุมชนต่าง ๆ เขาร่วมมือกันทำ ที่ไหนผู้นำดีทุกอย่างก็จะไปได้ด้วยดี อันนี้ก็เป็นสัจจะที่เราได้ไปพบไปเห็นกันมา แล้วเราก็ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ในการเสนอข้อเสนอแนะเรื่องของการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร คือหน่วยงานของรัฐจะต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การจัดกิจกรรมโครงการ การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ สิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุองค์ความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนทุกคนโดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ห่างไกลได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง นอกจากนั้นเรายังมีข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย สำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุก็จะมีมาตรฐานของหลักสูตร ขณะนี้กรมกิจการผู้สูงอายุซึ่งเป็นหน่วยงานในการจัดทำมาตรฐานหลักสูตรร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น กรมอนามัย กระทรวง

สาธารณสุขปรับมาตรฐานของหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรอบรมพื้นฐานในการเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ได้นำไปใช้อบรมและสามารถกำหนดรายละเอียดเนื้อหาหลักสูตรเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละหน่วยงาน ก็จึงเห็นควรให้มีการออกกฎกระทรวงบังคับใช้หลักสูตรดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติต่อไป สำหรับอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุก็จะมีในเรื่องของปัญหาค่าตอบแทนตามที่ผมได้กล่าวไปเบื้องต้นแล้วก็ควรจะแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนโดยอาจจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ทั้งด้านการส่งเสริมและสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ----------

- ๓๓/๑

ส่วนผู้ประกอบอาชีพผู้ดูแลผู้สูงอายุนี้ก็ต้องมีการกำหนดว่า ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ทำการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย มีการทำหัตถการหรืออาจจะขัดต่อกฎหมายบางฉบับ และปัจจุบันอุปกรณ์ในการแพทย์ก็มีการพัฒนาเทคโนโลยีมากขึ้น ดังนั้นแพทยสภา สภาการพยาบาล ก็น่าจะมีการทบทวนการกำหนดบุคคลและระดับของการควบคุม ดูแลให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุสามารถที่จะให้การดูแลโดยใช้อุปกรณ์ดังกล่าว ซึ่งจำเป็นต้องมีกฎหมายควบคุมและให้ความคุ้มครองการปฏิบัติต่อผู้ปฏิบัติงานในกรณีดังกล่าวด้วย การออกกฎหมายให้ความคุ้มครองผู้สูงอายุที่อยู่ในความดูแลของสถานประกอบการรับดูแลผู้สูงอายุ ออกกฎหมายควบคุมการประกอบอาชีพผู้ดูแลผู้สูงอายุเพื่อควบคุมการปฏิบัติงาน คุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าว ซึ่งทางคณะอนุกรรมาธิการก็ได้พิจารณาให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาอยู่แล้ว ก็จะได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาต่อไปตามแผนงานของคณะอนุกรรมาธิการ ก็เป็นส่วนหนึ่งในเรื่องของสถานประกอบการ คือมีผู้ดูแลแล้ว มีบุคลากรแล้ว ต่อไปก็จะเป็นสถานประกอบการซึ่งก็ต้องมีมาตรฐานต่อไป ซึ่งปัจจุบันนี้ก็มีผู้ประกอบกิจการดังกล่าวดำเนินการจดทะเบียนการค้าเพื่อประกอบกิจการเท่านั้น ซึ่งเราก็ได้พิจารณาแล้วว่ามีความสำคัญต่อประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน ทางคณะอนุกรรมาธิการก็จะได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาต่อไปตามแผนการดำเนินงานของเรา ผมก็ขอจบการบรรยายสรุปในเรื่องเกี่ยวกับบุคลากรในกระบวนการดูแลผู้สูงอายุนะครับ ถ้าหากว่าทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นด้วยกับผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการแล้ว ก็ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ คุณหมอทั้งคู่เลย เชิญคุณหมอเฉลิมชัยและคุณหมอเจตน์นะครับ เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม นายแพทย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประการแรก ต้องขอชื่นชมคณะกรรมาธิการที่ได้กรุณาศึกษา แล้วก็รายงานหัวข้อที่มีความสำคัญมากสำหรับประเทศเรา ซึ่งไม่ได้เป็นมิติเฉพาะทางด้านสังคมเท่านั้น แต่เป็นมิติทางด้านเศรษฐกิจควบคู่กันไปด้วย ผมอยากจะเสนอความคิดเห็นประกอบเพื่ออาจจะเป็นประโยชน์กับการศึกษานี้สัก ๒ - ๓ ประเด็นนะครับ

ประเด็นแรก ผมคิดว่าเรื่องผู้สูงอายุเป็นความรับผิดชอบของรัฐ ร่วมกับตัวผู้สูงอายุเองด้วย เพื่อที่จะไม่เป็นภาระเกินสมควรกับคนในวัยแรงงาน หรือผู้ที่จะเป็นผู้เสียภาษี ซึ่งจริง ๆ ก็คือลูกหลานของผู้สูงอายุนั่นเอง เพราะฉะนั้นในเรื่องการดูแลผู้สูงอายุตามที่ได้กล่าวมานี้ ผมเห็นด้วยทุกประการ เพียงแต่ว่าสิ่งที่สำคัญมากประการหนึ่งก็คือการที่จะทำให้ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพกายดี สุขภาพจิตก็ยังดี รวมทั้งมีทัศนคติหรือศักยภาพเข้ามาเป็นผู้ร่วมดูแลผู้สูงอายุ น่าจะเป็นอีกเซ็คเตอร์ (sector) หนึ่งหรืออีกส่วนหนึ่งที่จะเป็นพลังของสังคม เป็นการผ่อนภาระของรัฐแล้วก็ผ่อนภาระของผู้ที่ไม่ใช่ผู้สูงอายุ โดยมีหลักการอยู่ ๒ - ๓ ประการ

ประการแรก ก็คือการดูแลผู้สูงอายุนั้นจะต้องเกิดผลได้จริง บุคลากรที่สูงอายุแล้วก็จะเข้ามาช่วยดูแลตรงนี้ได้ เช่น แพทย์ที่เกษียณอายุแล้ว หรือบุคลากรทางสาธารณสุขที่เกษียณอายุแล้ว มีความรู้ความสามารถมากกว่าที่อบรม ๑๘ ชั่วโมง หรือ ๗๐ ชั่วโมง เขาสามารถมาทำหน้าที่ได้เลย การพิจารณาขยายการทำงานของตุลาการแล้วก็อัยการไปเป็น ๗๐ ปี การขยายให้แพทย์หรือบุคลากรทางสาธารณสุขที่อายุเกินกว่า ๖๐ ปี แล้วยังมีสุขภาพที่เหมาะสมเข้ามาทำงานตรงนี้ ก็เป็นสิ่งที่น่าจะพิจารณา

ในประการที่ ๒ ก็คือคนที่อยู่ในวัยทำงานที่เราจะอบรม ถ้าเราคิดถึงจำนวนประชากรที่เกี่ยวข้องเราจะอบรมเหนื่อยมากเลย ทั้งผู้ที่ให้การอบรมอย่างมีคุณภาพ แล้วก็ผู้ที่รับการอบรม ผมจึงคิดว่าสถาบันอุดมศึกษาน่าจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการไม่อบรมคนนะครับ เพราะว่าถ้าอบรมก็จะยิ่งไม่ไหว ให้อบรมผู้ที่จะไปอบรมต่อที่เรียกว่า เทรนนิ่ง เดอะ เทรนเนอร์ (training the trainer) ก็คือหมายความว่าสถาบันอุดมศึกษานี้องค์ความรู้เยอะ มีความพร้อม ทำการอบรมคนที่มีความพร้อมให้เป็นผู้ไปอบรมหลักสูตร ๑๘ ชั่วโมง หรือ ๗๐ ชั่วโมงต่อไป ผมคิดว่าอย่างนี้เราถึงจะจัดการกับสเกล (scale) ของปัญหาซึ่งมีนับสิบล้านคนนี่ไหว ถ้าเราไล่อบรม ๑๘ ชั่วโมง หรือ ๗๐ ชั่วโมงไปนี้ผมเกรงว่าจะไม่ทัน กว่าจะอบรมเสร็จผู้อบรม ผู้ให้การอบรมกลายเป็นผู้สูงอายุไปเองด้วย ตัวเองก็จะเปลี่ยนจากผู้ให้การอบรมเป็นผู้รับบริการต่อไป

ประการถัดไปที่สำคัญก็คือแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ซึ่งปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๘ ข้อ ช (๕) ซึ่งได้กำหนดไว้แล้วว่า ให้มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลในสัดส่วนที่เหมาะสม เมื่อเป็นบทบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญอยู่แล้วแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวก็จะเป็นกำลังสำคัญที่จะเข้ามาดูแลผู้สูงอายุ รวมทั้งเรื่องการอบรมเทรนนิ่ง เดอะ เทรนเนอร์ ได้ด้วย อันนี้ก็อยู่ในหลักการข้อแรกก็คือทำให้เกิดผลได้จริง

ในประการที่ ๒ คือหลักค่าใช้จ่ายเหมาะสม ไม่เกิดภาระทางงบประมาณเกินสมควร อันนี้ก็คงจะเสนอไว้ ๒ ประการ ประการแรกก็คือคงต้องพยายามดูแลคนที่กำลังจะเป็นผู้สูงอายุ ก็คือคนที่อายุ ๔๕ ปี ผู้สูงอายุในสมัยที่อายุ ๔๕ ปี ถ้าดูแลตัวเองไม่ดีจะเป็นผู้สูงอายุที่สร้างภาระอย่างมาก เช่น เรื่องข้อเข่าเสื่อม เบาหวาน ความดัน แล้วไปถึงอัมพาต ไปถึงโรคหัวใจ แต่คนที่กำลังจะเข้าสู่ผู้สูงอายุในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า จริง ๆ ต้องดูแลมาตั้งแต่เด็ก แต่เอาเฉพาะคนที่อายุ ๔๕ ปีก็ได้ ถ้าเราดูแลตรงนี้ให้ดีเขาจะเข้าสู่ผู้สูงอายุซึ่งไม่เป็นภาระ และเขาจะเป็นคนที่อาจจะไปช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ติดเตียงหรือเป็นภาระได้ด้วย ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมประการที่ ๒ ก็คือ การคงไว้ซึ่งสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ที่สูงอายุเรียบร้อยแล้ว เราพบว่าคนที่ยังคงทำงานสม่ำเสมออยู่ตลอดเวลาหลังจากอายุ ๖๐ ปี ไม่ว่าจะได้รับเงินเดือนประจำหรือไม่ ไม่ว่าจะมีความรับผิดชอบประจำหรือไม่ มีสัดส่วนของการที่เป็นภาระในการต้องดูแลตนเองหรือผู้อื่นมาดูแลนี้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

หลักข้อที่ ๓ คือการดูแลอย่างบูรณาการ ผมวิเคราะห์ตัวเลขมา ๒ - ๓ เดือนแล้วว่าเราไล่ไม่ทัน ผมดูหมดนะครับทั้งของกรมอนามัย ของกระทรวงสาธารณสุข แล้วก็กรมอื่น ๆ ด้วย ดูของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่มีกรมกิจการผู้สูงอายุ รวมทั้งดูภาคเอกชน ไม่น่าจะไล่ทันจำนวนผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นจำเป็นที่จะต้องบูรณาการใช้ภาคส่วนอื่นที่สำคัญ โดยเฉพาะเรามีร่างพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งที่กำลังรออยู่ก็คือร่างพระราชบัญญัติวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือโซเชียล เอ็นเตอร์ไพร์ส (social enterprise) ผมคิดว่าอันนี้เป็นตัวอย่างในหลายประเทศซึ่งผมเคยอภิปรายในสภาแห่งนี้มาอยู่ครั้งหนึ่งว่า เราคงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาประสิทธิภาพของมูลนิธิ ของพับลิก เซ็คเตอร์ (public sector) ให้เข้ามาทำงานเรื่องนี้โดยใช้กระบวนการหรือโพรเซส (process) ของภาคเอกชน แต่ถ้าใช้ภาคเอกชนเขาจะทำเฉพาะอันที่ได้โพรฟิต (profit) หรือได้กำไรค่อนข้างสูง แต่ประสิทธิภาพเขาดี พอให้ภาครัฐทำก็ไม่เน้นกำไร แต่ประสิทธิภาพจะมีปัญหาโซเชียล เอ็นเตอร์ไพร์ส หรือเดอะ เธิด เซ็คเตอร์ (the third sector) ที่เราเรียกว่าธุรกิจเพื่อสังคม หรือกิจการเพื่อสังคม เขาจะได้จุดเด่นทั้ง ๒ ประการก็คือประสิทธิภาพของภาคเอกชน และเป้าหมายที่ไม่เน้นกำไรของมูลนิธิหรือภาครัฐ ผมคิดว่ามีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องพัฒนามูลนิธิ แล้วก็องค์กรสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล จึงสามารถจะไล่ทันสเกลของเรื่องผู้สูงอายุได้

ในประการสุดท้ายคงจะต้องเปลี่ยนแปลงการเกษียณอายุแล้ว เพราะว่าในสมัยก่อนนี้คนไทยเราเสียชีวิตที่อายุประมาณ ๖๘ - ๗๐ ปี เราจึงให้เกษียณที่อายุ ๖๐ ปี นั่นก็หมายความผู้ที่สูงอายุก็จะมีเวลาของการพักผ่อนแล้วก็ดูแลสุขภาพตัวเองประมาณ ๘ - ๑๐ ปี คือรับบำนาญ หลังจากนั้นจะเสียชีวิตไป วันนี้เราเริ่มพบผู้ที่รับบำนาญมากกว่า ๒๐ ปีเป็นจำนวนมาก และมีหลายคนกำลังจะรับบำนาญเป็นจำนวนปีมากกว่าจำนวนปีที่เขาทำงานมาตลอดชีวิต ----

รับบำนาญเป็นจำนวนปีนานกว่าจำนวนปีที่ทำงาน เช่นคนที่ทำงานมา ๓๐ ปี วันนี้รับบำนาญมา ๓๒ ปีแล้ว คงไปอย่างนั้นไม่ได้ ตัวเลขที่น่าจะเหมาะสมสำหรับการรับบำนาญก็คือดูอายุเฉลี่ยของคนในชาติที่เรียกว่า ไลฟ์ สแปน (life span) ว่ามีอายุเฉลี่ยเท่าไร แล้วค่อย ๆ ขยับการเกษียณอายุออกไปเพื่อให้ภาระในการดูแลบำเหน็จบำนาญเท่ากับในอดีต เราคงต้องเปลี่ยนแปลงความเชื่ออันหนึ่งว่า คนอายุ ๖๐ ปี คือผู้สูงอายุ ผมพบว่าในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ณ ที่นี้มีผู้ที่เข้านิยามซึ่งผมไม่เห็นด้วยว่าสูงอายุเกินกว่าครึ่งของสภา ทำงานทุกวันต่อเนื่องมา ๓ ปีไม่ได้หยุด ลงพื้นที่วันเสาร์ วันอาทิตย์เข้มแข็งไม่มีปัญหาแสดงว่านิยามของผู้สูงอายุแล้วให้เลิกทำงานที่อายุ ๖๐ ปีน่าจะไม่เหมาะกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาจจะเหมาะกับเหตุการณ์เมื่อ ๓๐ ปีก่อน ตรงนี้จะช่วยลดภาระของการดูแลผู้สูงอายุลง ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญท่านเจตน์ ศิรธรานนท์ ครับ

นายเจตน์ ศิรธรานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานครับ ก่อนอื่นก็ต้องขอขอบพระคุณทางประธานคณะอนุกรรมาธิการกับทางประธานคณะกรรมาธิการ รวมทั้งกรรมาธิการทุกท่านที่ได้นำเรื่องที่สำคัญอย่างนี้เข้ามาสู่การประชุมของสภา ทำไมผมถึงคิดว่าเรื่องนี้สำคัญ ผู้สูงอายุเป็นอนาคตของชาติและเป็นอนาคตของโลก แต่ว่าเราให้ความสำคัญกับมันน้อยมาก ทำไมเราถึงให้ความสำคัญน้อยมาก เพราะว่าการให้ความสำคัญกับมันน้อยอนาคตข้างหน้าเราจะประสบความลำบากอย่างมาก งบประมาณแผ่นดินจำนวนมหาศาลจะต้องหมดสิ้นไปกับเรื่องของผู้สูงอายุ ผมพยายามถามผู้ที่เข้ามาชี้แจงไม่ว่าในชั้นกรรมาธิการหรือในชั้นของสภาก็ตามว่าในงบเหมาจ่ายรายหัวของบัตรทองท่านเคยคิดแยกสัดส่วนของผู้สูงอายุที่เข้ามาใช้บริการหรือไม่ คำตอบคือไม่ได้แยกก็เลยไม่รู้ว่างบที่เพิ่มควรจะเพิ่มมากกว่าปกติ เพราะว่าผู้สูงอายุเรามากขึ้น เรากำลังจะก้าวสู่เป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์แต่อีกกี่ปีข้างหน้าผมบอกไม่ได้เพราะว่าตัวเลขจริง ๆ ผมก็ไม่เชื่อตัวเลขที่เขาโชว์กันออกมา ในขณะนี้ประมาณ ๑๔ – ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ก็เรียกว่าเอจจิ้ง โซไซตี้ (aging society) ยังไม่ได้เป็นเอจ โซไซตี้ (age society) ก็คือยังไม่ได้เป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ท่านประธานครับ ประเทศไทยเป็นสังคมเขาเรียกว่า เราก้าวจากสังคมใหญ่มาเป็นสังคมเดี่ยว สมัยก่อนเราอยู่กันครอบครัวใหญ่มีพ่อแม่ พี่น้องช่วยกันดูแล ในปัจจุบันเป็น

สังคมเดี่ยวแล้วเพิ่มขึ้น แล้วสังคมเดี่ยวที่เพิ่มขึ้นจะนำมาสู่ความน่ากลัวของผู้สูงอายุที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตเพราะว่าพอเขาอยู่ตัวคนเดียว เพราะว่าในคนไทยปัจจุบันไม่ยอมแต่งงานมีครอบครัวแล้วเขาอยู่ด้วยตัวเขาเองจนวันหนึ่งเขาทำงานไม่ไหวก็จะเป็นภาระของรัฐ ซึ่งตรงนั้นจะทำให้จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงจะเพิ่มขึ้นแล้วจะเพิ่มขึ้นอย่างน่ากลัว ตรงนี้เป็นสิ่งที่น่ากังวลใจ แล้วผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงแยกเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งมีญาติ มีครอบครัวที่ดูแลได้เขาก็สามารถไปใช้ที่พักหรือว่าเป็นศูนย์ผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นด้วยวัด ด้วยเอกชนสร้างหรือว่าชุมชนสร้างก็ตาม เพราะว่าเขาสามารถมีเงินไปจ้างหรือแม้กระทั่งจ้างคนมาดูแลที่บ้าน แต่ท่านประธานอย่าลืมว่ายังมีผู้สูงอายุอีกมากเลยที่เขาอยู่ตัวคนเดียว ตรงนี้จะไปไหนถ้าไม่ใช่เป็นภาระของรัฐ ประเทศญี่ปุ่นผมพูดในสภาแห่งนี้มาครั้งที่ ๔ แล้วครับ มากกว่า ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปี ๒๕๕๙ มากกว่า ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ใช้ไปกับเรื่องของลอง เทอม แคร์ (long term care) ผู้ป่วยที่มีภาวะพึ่งพิง อันนี้เป็นตัวเลขที่น่าตกใจแล้วเขาก็บอกแล้วว่าในเรื่องของผู้สูงอายุประเทศไทยอย่าไปเดินซ้ำรอยประเทศญี่ปุ่น ผมชอบใจที่ทางท่านพลเรือเอก พลวัฒน์ สิโรดม ประธานคณะอนุกรรมาธิการที่พูดมาในตอนท้ายก่อนจบท่านก็บอกว่า ประเทศเรางบประมาณน้อยเราไม่สามารถจะลงงบประมาณไปให้เรื่องของการจ้างผู้ดูแลหรือจัดศูนย์สำหรับดูแลผู้สูงอายุได้ก็ต้องให้ดูแลกันเอง ให้ชุมชนเป็นคอมมูนิตี้ (community) ดูแลดีที่สุดผมเห็นด้วยแล้วก็สนับสนุนความคิดนี้เต็มที่แล้วในชนบทเรายังเป็นสังคมใหญ่อยู่ เรายังมีการพึ่งพิงกันในระหว่างพวกชาวบ้านในครอบครัวต่าง ๆ เรายังมีชมรมผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือเราได้ ผมก็อยากให้ทางคณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็กเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ซึ่งออกไปทำในเรื่องนี้เป็นผู้ที่จะเสนอแนะร่วมกับทางสาธารณสุข เพราะว่าสาธารณสุขนี้ผมคิดว่าไปดูเรื่องของผู้สูงอายุที่มีปัญหาเรื่องเจ็บป่วย พัฒนาสังคมก็ดูเรื่องของผู้สูงอายุที่ไม่ได้เจ็บป่วย ทีนี้ก็แยกจากกันชัดเจนถึงแม้ว่าจริง ๆ ก็จะมีผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง แต่ว่าไม่ได้ถือว่าเป็นติดบ้านติดเตียงแล้วยังถือว่าไม่ได้เจ็บป่วยอาจจะไปเอายาที่โรงพยาบาลในบางสัปดาห์หรือบางเดือนแต่ก็ยังถือว่าตัดออกไปจากผู้เจ็บป่วยก็ได้เพราะไม่อย่างนั้นแยกออกจากกันได้ยากเพราะผู้สูงอายุแทบทุกคนมีโรคประจำตัว น้อยมากที่จะไม่มี อันนี้คือเป็นประเด็นที่ ๑

ในประเด็นที่เขียนมาในหน้า ๒๗ ที่บอกว่าเรื่องของกรีน แชนแนล (green channel) ให้โรงพยาบาลต่าง ๆ จัดให้มีกรีน แชนแนลสำหรับผู้สูงอายุ ผมใคร่จะบอกอย่างนี้ ผมมีความคิดอย่างนี้ตั้งแต่เมื่อสัก ๒๐ ปีก่อน ตอนที่เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลประจำจังหวัด

ผมอยากจะทำช่องทางด่วนให้กับผู้สูงอายุ ประเด็นก็คือว่าถ้าทำจะกำหนดผู้สูงอายุที่อายุเท่าไรเป็นเกณฑ์ เพราะว่าถ้าท่านเอาอายุ ๖๐ ปี ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ผู้ป่วยที่อยู่โอพีดี (OPD) แทบทุกคนเลยนะครับอายุ ๖๐ กว่าปีทั้งนั้นแล้วทำกรีน แชนแนลก็ไม่สามารถทำได้พอเขาทักเรื่องนี้ผมเลยต้องยุติเลิกไป นอกจากท่านจะบอกว่ากรีน แชนแนลสำหรับผู้สูงอายุท่านเอาอายุสัก ๗๕ หรือ ๘๐ ปีอะไรนี้ อันนี้ก็อาจจะเป็นช่องทางที่ทำได้ แต่ก็จะมีปัญหาเรื่องบุคลากร ตอนนี้กระทรวงสาธารณสุขมีปัญหาเรื่องของความคับคั่งของโอพีดี เป็นปัญหาใหญ่หลวงสาหัสสากรรจ์มาก คณะกรรมาธิการการสาธารณสุขเราไปดูงานที่ขอนแก่นเราก็พบขอนแก่น โมเดล (Khon Kaen model) เขาทำอะไรครับ เขาทำพีซีซี (PCC) ๔ มุมเมือง เขาไม่ให้ผู้ป่วยใหม่วอล์ค อิน (walk in) เข้าโรงพยาบาลเขาทำได้ เขาทำสำเร็จ แล้วตรงนั้นคือคำตอบเรื่องเวชศาสตร์ครอบครัว ผมดีใจนะครับท่านประธานอนุกรรมาธิการพูดมาประโยคหนึ่งว่าเวชศาสตร์ครอบครัว แต่ท่านพูดแล้วท่านก็ลืมไปเลยแล้วก็ไม่มีเรื่องเวชศาสตร์ครอบครัวอีกเลย มีอยู่คำเดียว แต่ว่าเวชศาสตร์ครอบครัวนั้นเป็นอนาคตของทุกเรื่องที่ท่านพูดพีซีซีมี ๔ แห่ง ของขอนแก่น ช่วยโรงพยาบาลขอนแก่น สกัดผู้ป่วยใหม่ที่มาโอพีดีได้ใช้แพทย์ ๓ คนต่อพีซีซี ดูแลประชาชน ๓๐,๐๐๐ คน แล้วถ้าหากว่าเป้าหมายของเขา ๖,๕๐๐ คน ภายใน ๑๐ ปี ปูพรมทั่วประเทศ แล้วเขาใช้เจ้าหน้าที่ ๑๕ คน คือแพทย์ ๑ คนต่อพยาบาล ๔ คน เท่ากับหน่วยหนึ่งแพทย์ ๓ คนเพื่อจะได้สลับกันทำงาน เพราะคนหนึ่งลาที่เหลือยังทำงานได้ ๑ : ๑๐,๐๐๐ แต่ใช้ ๓ : ๓๐,๐๐๐ พยาบาล ๑๕ คน รวมกับพวกเภสัชกรอีก ๑๕ คนนี้ถ้าใช้ ๔ แห่ง ๔ คูณ ๑๕ ๖๐ นะครับ แล้วโรงพยาบาลขอนแก่นโอพีดีใช้คนเท่าไร ----------

เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าใช้สูตรนี้สกัดผู้ป่วยเอาไว้ที่พีซีซี (PCC) หรือเรียกว่าจะเป็นโรงพยาบาลหรือเป็นศูนย์สาธารณสุขก็ได้ แต่ว่าก็เหมือนกับเป็นโรงพยาบาล เพียงแต่ว่าส่งผู้ป่วยให้กับโรงพยาบาลแม่ ตรงนี้คืออนาคตแล้วก็ทิศทางของกระทรวงสาธารณสุขที่ชัดเจน เขาทำงานแค่ครึ่งวันเช้า ครึ่งวันบ่ายคือสิ่งที่ท่านประธานคณะอนุกรรมาธิการต้องการ ครึ่งวันบ่ายนี้เขาไปเยี่ยมผู้ป่วย ผู้ป่วยที่ติดบ้านติดเตียงที่ท่านว่านั่นแหละ แล้วเขาไปกับใคร เขาไปกับพยาบาลแล้วก็อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เห็นไหมครับ เข้าตอบโจทย์เรื่องผู้ป่วยคับคั่งที่โอพีดี (OPD) ของโรงพยาบาลใหญ่ บ่ายออกตรวจเยี่ยมตามบ้านได้ ๒ เด้ง ประโยชน์สูงมาก แล้วก็ประสิทธิภาพสูงอีก เพียงแต่ว่างบประมาณปีนี้ที่จัดให้ประมาณสัก ๑,๒๐๐ ล้านบาท จากปีแรก ๖๐๐ ล้านบาท ๙๐๐ ล้านบาท ๑,๒๐๐ ล้านบาท อันนี้ไม่ได้เป็นงบประมาณสำหรับกรณีนี้หรอก แต่เป็นงบประมาณสำหรับผู้สูงอายุที่ติดบ้านติดเตียง เขาตั้งงบไปสำหรับแปรญัตติกลับคืนมา เพราะว่าถูกตัดไม่ได้ในคณะกรรมาธิการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้แต่ตัดอย่างเดียว เพิ่มไม่ได้ เขาก็ไปแปรญัตติขอ ๑,๕๐๐ ล้านบาท เรื่องนี้ก็อยากจะให้ผู้ที่อยู่ในสภานี้ช่วยสนับสนุนเพราะงบอย่างนี้ผมคิดว่าเป็นการทำงานที่มีคุณค่าอย่างมากแล้วก็มหาศาล เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าในทิศทางข้างหน้าที่เรายังมีปัญหามากมายอยู่ในขณะนี้ การทำงานแบบนี้มีประสิทธิภาพเพียงแต่ว่าเราจะหาหมอที่ไหนที่จะมาอยู่พีซีซี เพราะว่าเขาต้องการหมด ๑๐ ปีนี้ ๖,๕๐๐ คน ท่านต้องคูณพยาบาล ๔ คนเข้าไป ต้องผลิตพยาบาลเพิ่มอีก ใช้พยาบาลที่อยู่ในโรงพยาบาล ถ้าหากว่างานลด แต่งานไม่ลด ก็ต้องผลิตเพิ่ม ก็ต้องขอเพิ่ม ตรงนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นภาระของรัฐในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณ ผมก็อภิปรายในเรื่องนี้มา ผมก็คิดว่าไม่ได้ขัดกับสิ่งที่ท่านเขียน เพราะผมคิดว่าที่ท่านพูดมาทั้งหมดและใช้เวลาค่อนข้างยาวนี้เพราะว่าท่านทำทุกเรื่อง มีทุกเรื่องเลยเกี่ยวกับผู้สูงอายุ แล้วก็ทางแพทย์ก็เยอะ แต่ว่ามีเรื่องอื่น ๆ ด้วย คือท่านพูดครอบคลุมหมดเลย ผมก็เลยไม่สามารถที่จะอภิปรายได้หมด เพราะว่ามีทุกประเด็น ฝากขอบคุณอีกครั้งหนึ่ง แต่ผมคิดว่านั่นคือทิศทางข้างหน้าของประเทศชาติเรา แล้วเราก็ตกอยู่ในวังวนของการแก้ปัญหาเรื่องของบัตรทอง ทะเลาะกันตลอด เรื่องของร่วมจ่าย ไม่ร่วมจ่าย ทั้ง ๆ ที่คำว่า ร่วมจ่าย ฝรั่งเขาไม่ได้เรียกว่า โคเพเมนต์ (copayment) เขาเรียก คอสต์ แชริ่ง (cost sharing) ซึ่งถ้าจะแปลคำว่า คอสต์ แชริ่ง เป็นร่วมจ่ายไม่ใช่ แต่เขาใช้คำว่า คอสต์ แชริ่ง แล้วร่วมจ่ายเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในนั้น ลดต้นทุนเสียให้ประชาชนมาช่วยลดต้นทุนตรงนี้ก็เป็นส่วนหนึ่ง ผมก็คิดว่าตรงนั้นคือคำตอบ

ในอนาคต ท้ายที่สุดนี้ผมก็คิดว่า ในเรื่องของที่ทางอาสาสมัครผู้สูงอายุเรื่องของการเทรน (train) คน หรืออาจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ พูดเรื่องของเทรนนิ่ง เดอะ เทรนเนอร์ (training the trainer) อะไรก็ตาม ผมก็คิดว่าก็เป็นภาระ แต่ว่าก็จำเป็นที่จะต้องมีทั้งเรื่องของ แคร์ เมเนเจอร์ (care manager) แคร์ กิฟเวอร์ (care giver) ต่าง ๆ เหล่านี้ เพราะเราต้องอาศัยผู้ที่ไปดูแลผู้สูงอายุอยู่แล้ว ใช้กลไกที่ผมพูดมา คือส่วนหนึ่งจะใกล้เคียงกับความจริงที่จะเกิดขึ้น แต่ถ้าเราบอกว่าเราต้องการศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ ต้องการจ้างคนไปดูแลสมบูรณ์แบบ งบประมาณเท่าไรก็ไม่พอ ผมเป็นห่วงเรื่องงบประมาณ และผมคิดว่าในชีวิตแห่งความเป็นจริงเราต้องการใช้งบประมาณให้คุ้มค่าให้เป็นประโยชน์สูงสุด ประหยัดสุด อันนั้นคือสิ่งที่เราเป็นอยู่ เพราะว่างบประมาณเรื่องนี้เป็นปัญหาของสาธารณสุขมานาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอัตรากำลังคนหรืองบประมาณเหมาจ่ายรายหัวก็ตาม ท้ายที่สุดนี้ก็ขอขอบคุณทางกรรมาธิการทุกท่านอีกครั้งหนึ่งว่า ท่านทำเรื่องที่ดี ๆ อย่างนี้แล้วเป็นประโยชน์ต่อประเทศมหาศาล ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญคุณหมอครับ

ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต : เรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ผม นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องขอขอบคุณคณะกรรมาธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ที่ได้นำเสนอรายงานที่มีประโยชน์ยิ่ง ด้วยความที่ประเทศไทยเราเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วและใกล้ ๆ จะสมบูรณ์แบบในอีก ๔ – ๕ ปีข้างหน้านี้แล้ว ทำให้ผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น ถ้าหากว่าเราไม่รีบมองตั้งแต่ตอนนี้แล้ว เมื่อถึงเวลาที่มีผู้สูงอายุเป็นจำนวนมากแล้วปัญหาจะประดังเข้ามาอย่างมากมายและทำให้เราแก้ปัญหาเหล่านั้นไม่ทันท่วงที

ในเรื่องของมาตรฐานและหลักสูตรที่คณะกรรมาธิการได้นำเสนอนั้น ผมเห็นว่ามาตรฐานหลักสูตรปัจจุบันถ้ามองดูแล้วจะมีหลายกระทรวง ทบวง กรมที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการดำเนินการ จริง ๆ แล้วการเซ็ต (set) มาตรฐานคุณภาพของหลักสูตรให้เหมือนกัน นั่นน่าจะเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ไม่ว่าจะเป็น ๑๘ ชั่วโมง ซึ่งน่าจะเหมาะสำหรับญาติผู้ป่วยที่ไม่มีระยะเวลามากนักในการที่จะมาเข้าคอร์ส (course) ดูแล หลักสูตร ๗๐ ชั่วโมงก็ดีที่ต้องการความมีมาตรฐานมากขึ้น รวมทั้งหลักสูตร ๔๒๐ ชั่วโมงที่ตามมา อันนั้นมุ่งสำหรับผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพทางด้านนี้ แต่เหนือสิ่งอื่นใดก็คือ มาตรฐานและคุณภาพของหลักสูตรจะต้องใกล้เคียงกัน และหลักสูตรนี้

จะต้องไม่ทำอยู่เฉพาะใน ๓ กระทรวง ทบวง กรม ที่กล่าวเมื่อสักครู่นี้แล้ว จะต้องเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษารวมทั้งสถานศึกษาอื่น ๆ ได้มีส่วนเข้ามาร่วมในการนี้ เพื่อจะได้อบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุที่เราเรียกว่า แคร์ กิฟเวอร์ ได้อย่างรวดเร็ว แล้วก็ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ อันนั้นเป็นเรื่องของมาตรฐานหลักสูตร

อันที่ ๒ คือจำนวนของผู้ที่จะเข้ามาอบรม อันนี้ก็เป็นปัญหา หลายสถานที่ที่เราเข้าไปดูงานปรากฏว่า การหาผู้อบรมดูแลผู้สูงอายุหาไม่ง่าย เพราะว่าแต่ละคนก็มองดูความก้าวหน้าในอาชีพ เขาก็มุ่งไปทางอาชีพอื่น ๆ ที่จะมีค่าตอบแทนมากกว่า เพราะฉะนั้นบุคคลที่จะเข้ามาสู่การอบรมหลักสูตรอันนี้ก็มีความสำคัญ เมื่ออบรมแล้วทำอย่างไรถึงให้เขาอยู่ในอาชีพเหล่านี้ได้เป็นระยะเวลายาว ความก้าวหน้า ค่าตอบแทนที่เหมาะสม อันนี้ก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าในประเด็นของผู้สูงอายุ ยังมีประเด็นปลีกย่อยที่เราสามารถที่จะเข้าไปศึกษาได้ดูแลได้อีกมากมาย ซึ่งคณะกรรมาธิการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็มีหลายชุดด้วยกันที่เข้ามาดูแลในเรื่องนี้ รวมทั้งคณะกรรมาธิการการสาธารณสุขด้วย แต่เหนือสิ่งอื่นใด ก็คือการที่ทำให้ผู้สูงอายุอยู่ในสภาพที่แข็งแรงช่วยตนเองได้มากที่สุด นานที่สุดเท่าที่จะนานได้ คนที่อายุสูงกว่า ๖๐ ปี ในปัจจุบันยังมีสภาพร่างกายแข็งแรงแล้วก็ยังทำงานได้เป็นปกติอยู่ ทำอย่างไรถึงจะให้เขาแข็งแรงทั้ง ๖๐ ปี ๗๐ ปี และ ๘๐ ปี โดยเป็นภาระกับผู้อื่นให้น้อยที่สุดที่จะน้อยได้ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้สิ่งที่สำคัญที่สุดคือเรื่องของการออกกำลังกาย และเรื่องของภาวะโภชนาการ ซึ่งเราจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้ด้วย แล้วก็การดูแลตนเองเมื่อมีการเจ็บป่วยเล็กน้อยไม่ให้เจ็บป่วยมากขึ้น ทำตนเองให้สามารถที่ช่วยตัวเองให้มากที่สุดที่จะนานได้ นั่นก็น่าจะเป็นสิ่งที่ดีที่สุด ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มีสมาชิกท่านใดอีกไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี เชิญประธานคณะกรรมาธิการครับ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการ ก็ต้องขอบคุณอาจารย์หมอทั้ง ๓ ท่าน ที่ท่านนอกจากจะเป็นนายแพทย์แล้ว

ท่านยังเป็นนักวิชาการที่มีความชำนาญในเรื่องเกี่ยวกับผู้สูงอายุเป็นอย่างยิ่ง ความจริงสิ่งที่คณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการภายใต้คณะกรรมาธิการนี้กับสาระของทั้ง ๓ ท่านที่อภิปรายเข้ามานี้เป็นสิ่งที่สวมรับกันเข้ามาพอดี ที่พูดเช่นนี้ก็เพราะว่า ถ้าท่านประธานจินตนาการตามที่กระผมจะพูดต่อไปนี้สั้น ๆ ก็คือว่า เราเอาผู้สูงอายุไว้ตรงกลาง เราจะเป็น ๓ วงจรที่อยู่รอบ ๆ วงจรที่ ๑ คือบุคลากร ซึ่งท่านพลวัฒน์ได้อภิปรายไปแล้วว่าบุคลากรในหลายรูปแบบนั้นก็มีจำนวนอยู่พอสมควร เพียงแต่ว่าอาจจะมีการอบรมที่ไม่เท่ากันบ้าง อาจจะมีค่าตอบแทนที่ไม่เพียงพอบ้าง ก็อาจจะเป็นปัญหาอุปสรรคอยู่บ้าง อันนี้เป็นเรื่องบุคลากร ซึ่งหลายท่านก็ได้เติมเรื่องบุคลากรให้เต็มไปแล้ว

ส่วนที่ ๒ เป็นเรื่องระบบ ระบบอันนี้ต้องขอบคุณ โดยเฉพาะท่านอาจารย์หมอเจตน์แล้วก็ท่านอาจารย์หมอเฉลิมชัยที่พูดถึงเรื่องของระบบของการที่จะเกษียณอายุของผู้คนอายุมากขึ้น ระบบนี้ก็เป็นความคิดหนึ่งในคณะอนุกรรมาธิการว่า ถ้าในช่วงวัยหนึ่งสามารถจะเกษียณอายุยาวออกไปได้ก็จะทำให้ผู้สูงอายุมีจำนวนลดน้อยลงด้วย ขณะเดียวกันเขาก็พึ่งพาตัวเองได้ แล้วเขาก็สามารถจะเป็นพลังที่ไปเสริมต่อได้ อันนี้คือเรื่องของระบบ ----------

ซึ่งระบบที่ว่านี้คงไม่ใช่เป็นระบบของการเกษียณอายุที่ยาวเกินไปเท่านั้น แต่ยังเป็นระบบของชุมชนที่ดูแลกันเอง ซึ่งจากตัวเลขของคณะอนุกรรมาธิการที่ศึกษายืนยันชัดเจนในเชิงค่าใช้จ่ายที่อาจารย์หมอเจตน์ ศิรธรานนท์ พูดไว้อย่างชัดเจนอยู่ในหน้า ๓๗ ว่า การดูแลผู้สูงอายุในภาวะพึ่งพิงถ้าอยู่ในโรงพยาบาลจะมีค่าใช้จ่ายประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาทต่อปีต่อคน แต่ถ้าหากเป็นการดูแลของคนในชุมชนนี้จะตกแค่ ๑๖,๐๐๐ บาทต่อปีต่อคนเท่านั้น นี่เป็นฐานความคิดที่ยืนยันได้อย่างชัดเจนในการทำงานขององค์กรส่วนท้องถิ่น เพราะฉะนั้นระบบของชุมชนดูแลกันเองก็ดีของการขยับอายุเกษียณก็ดี หรือแม้แต่การใช้ระบบคน ๓ วัยที่มาอยู่ด้วยกัน ดูแลกันและทะนุถนอมเลี้ยงดูกันก็จะเป็นรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นระบบหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคมไทย รวมทั้งระบบการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมช่วย ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในหลายชุมชนที่ทำให้ผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียงได้มีระบบช่วยตัวเองได้มากขึ้น

อีกอันหนึ่งเป็นรูปแบบ ความจริงคณะกรรมาธิการได้แตะเรื่องรูปแบบสถานสงเคราะห์ รูปแบบบ้านพัก รูปแบบโรงเรียนผู้สูงอายุ รูปแบบชมรมผู้สูงอายุ และที่ท่านพลเรือเอก พลวัฒน์ สิโรดม จะศึกษาต่อไปคือรูปแบบสถานประกอบการ เหล่านี้เป็น ๓ วงจรที่อยู่รอบ ๆ ของผู้สูงอายุ ซึ่งขอเรียนให้ทราบว่าทั้ง ๓ รูปแบบนี้ ทั้ง ๓ แบบ ทั้ง ๓ วงนี้ คณะอนุกรรมาธิการได้ขยับศึกษาไปทีละจุดจนกว่าจะครบทั้งวงจร ซึ่งเราเชื่อว่าทั้งวงจรนี้ก็จะสามารถทำให้การดูแลผู้สูงอายุในสังคมไทยนี้ดีขึ้น แล้วก็สามารถจะตอบรับสถานการณ์ได้ภายใต้คำขวัญสำคัญที่เราเรียกร้องมาตลอดก็คือว่า จะต้องทำเรื่องผู้สูงอายุให้เป็นวาระแห่งชาติให้ได้ อันนี้ก็เป็นสิ่งที่ต้องขอขอบคุณทั้ง ๓ ท่านที่ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อจะได้บรรจุไว้ในนี้ต่อไป ซึ่งเป็นบันทึกการถอดเทปต่อไป ขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : พอสมควรแล้วนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วยกับรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ

ท่านสมาชิกครับ ทางคณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการไว้ และได้บันทึกข้อเสนอแนะไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป มีสมาชิกท่านใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วย กับข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ขอบคุณคณะกรรมาธิการครับ จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา

รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข พิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษามาตรฐานค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาล

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันอังคารที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบรายงานผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข พิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษามาตรฐานค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาล ตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้กับท่านสมาชิกทุกท่านแล้ว โดยในวันนี้มีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมชี้แจงข้อมูลประกอบการพิจารณามี

๑. นายแพทย์ภาณุวัฒน์ ปานเกตุ	รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
๒. ทันตแพทย์อาคม ประดิษฐสุวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ
๓. นางยุวดี ชอบพัฒนา	รองผู้อำนวยการสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ
๔. นางพรพิศ กาลนาน	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์
๕. นางชัญญาภัค บุณยรัตนิน	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาผมอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๒๖ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าพร้อมแล้วเชิญแถลงได้เลยครับ

นายแพทย์ภาณุวัฒน์ ปานเกตุ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายแพทย์ภาณุวัฒน์ ปานเกตุ รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ขอนำเรียนถึงความคืบหน้าในการดำเนินการดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุขได้รับมติคณะรัฐมนตรีไปนัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถานพยาบาล โรงพยาบาลเอกชนด้วย ในการประชุมได้มีการสรุปผลของการประชุมหารือในเบื้องต้นใน ๓ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับที่ทางคณะรัฐมนตรีให้นำเอาข้อเสนอหรือข้อศึกษาจากคณะกรรมาธิการไปพิจารณา ขอสรุปในส่วนที่คณะที่ประชุมได้ให้ความเห็นไว้

ประเด็นแรก เกี่ยวกับเรื่องของการแบ่งชนิดหรือลักษณะของโรงพยาบาลเอกชนและตีพิมพ์หรือเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบนั้น ประเด็นนี้ยังมีความไม่ชัดเจนในแง่ของการว่าจะใช้หลักการใดในการจัดประเภทของโรงพยาบาล ถ้าหากว่าใช้เงินหรือค่าใช้จ่ายก็อาจจะเป็นการตอกย้ำความเข้าใจของประชาชนในเรื่องของการที่จะแบ่งเกรด (grade) หรือระดับของโรงพยาบาลเอกชน อาจจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมว่าถ้ามีการจัดระดับแล้วจะมีผลกระทบเป็นอย่างไร แล้วจะปิดช่องว่างได้หรือไม่ ในปัจจุบันนี้โรงพยาบาลต่าง ๆ เน้นเรื่องของการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานให้เป็นสากล ซึ่งถ้าใช้ในเรื่องของการได้รับรองคุณภาพมาตรฐานสากลมาในการจัดประเภทก็จะเป็นทางออกที่ดีอีกทางหนึ่ง

ส่วนประเด็นข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบกิจการโรงพยาบาลเอกชน ให้แจ้งหรือแสดงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงให้กับประชาชนหรือหน่วยงานที่ต้องการเข้ารับการรักษาได้รับทราบ อันนี้ที่ประชุมก็มีความเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง แล้วก็ในปัจจุบันนี้พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่มีผลบังคับใช้แล้วได้กำหนดให้สถานพยาบาลต่าง ๆ ต้องแสดงรายละเอียดอัตราค่ารักษาพยาบาลตามหลักเกณฑ์ วิธีการอยู่แล้ว

ประเด็นสุดท้าย เป็นเรื่องของการให้คำแนะนำต่อประชาชนที่ต้องเข้ารับบริการให้ได้ทราบถึงเรื่องสิทธิ เรื่องการตรวจสอบสิทธิของตนเอง แล้วก็ควรมีช่องทางที่ง่ายต่อการตรวจสอบข้อมูลและเปรียบเทียบค่ารักษาพยาบาล ซึ่งสิ่งนี้มติที่ประชุมเห็นด้วยและได้มีการดำเนินการต่อไป

โดยสรุปว่า ทางกระทรวงสาธารณสุขได้มีการดำเนินการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องแล้วบางส่วน ได้ผลเบื้องต้นดังที่กล่าวมาแล้ว หากวันนี้ที่ประชุมมีข้อเสนอแนะอย่างอื่นเพิ่มเติมหรือจะให้ดำเนินการอย่างไรต่อไป กระทรวงสาธารณสุขก็พร้อมน้อมรับที่จะนำไปดำเนินการต่อครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : คุณหมอเจตน์ ศิรธรานนท์ เชิญครับ

นายเจตน์ ศิรธรานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานครับ ในเอกสารจากกระทรวงสาธารณสุขนี้ที่ส่งมา แล้วก็เป็นรายงานเพื่อให้สภาทราบ หัวเรื่องก็คือ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษามาตรฐานค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาลของ

คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐ อันนี้สืบเนื่องมาจากทางคณะกรรมาธิการการสาธารณสุขของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้จัดตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อให้คณะอนุกรรมาธิการไปศึกษาเรื่องมาตรฐานค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาล เพราะว่ามีประชาชนที่เขาร้องเรียนมาว่า โรงพยาบาลเอกชนคิดค่ารักษาแพง แล้วไม่ใช่แพงธรรมดา แพงมาก คือพอไปรักษาแล้วออกจากโรงพยาบาลแล้วช็อก (shock) ไม่ใช่ช็อกจากโรค ช็อกจากค่ารักษาพยาบาลที่ได้ใบเสร็จ ในหนังสือที่ส่งมาจากกระทรวงนี้ดูมีประเด็นต่าง ๆ ผมจะไม่พูดถึงประเด็นที่เห็นด้วย ----------

แต่ผมจะพูดในประเด็นที่เห็นต่าง ข้อเห็นต่างก็คือข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไม่เห็นด้วยหากมีการแบ่งชนิดลักษณะของโรงพยาบาลเอกชนและตีพิมพ์หรือเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ ท่านประธานครับ ผมถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เพราะว่าทางอนุกรรมาธิการนี้ศึกษา ศึกษาเสร็จก็มอบให้กับทางคณะกรรมาธิการชุดใหญ่ เรามีกรรมาธิการที่เป็นตัวแทนของ สนช. ๑๘ ท่าน แล้วก็มีที่ปรึกษาทั้งเป็นแพทย์และไม่เป็นแพทย์อีกเยอะแยะมากมาย เขาก็ดูกันในเนื้อเรื่องของรายงานแล้วที่คณะอนุกรรมาธิการศึกษาเขาก็ไม่ได้ศึกษาเฉย ๆ นะครับ เขาก็เชิญตัวแทนมาจากที่ต่าง ๆ มาจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ของกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการมาเองนะครับ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เขาเชิญโรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ อันนี้ก็เป็นภาครัฐในส่วนของโรงพยาบาลเอกชนเขาก็ไม่ได้เชิญแค่ ๑ – ๒ ที่ เขาเชิญโรงพยาบาลกรุงเทพ โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน โรงพยาบาลไทยนครินทร์ โรงพยาบาลนครธน โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ โรงพยาบาลหัวเฉียว แล้วก็โรงพยาบาลราชวิถี อันนี้คือเขาไม่ได้คิดแค่อนุกรรมาธิการแล้วก็ทางที่ปรึกษา เขาเชิญมาให้ข้อมูล แล้วก็ทำเป็นรายงานออกไปนะครับ เพื่อจะดูว่าเราจะแก้ปัญหาเรื่องของค่ารักษาที่แพงได้อย่างไร ทีนี้พอคณะอนุกรรมาธิการไปศึกษาเขาก็เลยต้องจัดกลุ่มโรงพยาบาล การจัดกลุ่มก็มีโรงพยาบาลระดับพรีเมียม (premium) โรงพยาบาลเอกชนชานเมืองโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย แล้วก็โรงพยาบาลมูลนิธิต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อจะได้ดูความแตกต่างคือกรุ๊ปปิง (grouping) เสร็จก็จะดูความแตกต่างของฐานราคา แล้วจะได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหา แต่ท่านบอกว่าท่านไม่เห็นด้วยกับการแบ่งชนิดลักษณะของโรงพยาบาลเอกชน เอกชนก็มีแค่ ๒ กลุ่มเอง แล้วถ้าไม่เห็นด้วย คือเท่าที่ทราบทางกระทรวงสาธารณสุขก็ไปนัดประชุมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ผมก็ไม่รู้หรอกว่าผู้ที่เกี่ยวข้องมากมายกว่าที่ผมพูดหรือเปล่า แล้วก็ได้สรุปความเห็นว่าไม่เห็นด้วยหากมีการแบ่งชนิดลักษณะของโรงพยาบาลเอกชน แล้วตีพิมพ์หรือเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ สมัยนี้ไม่มีความลับนะครับ ตีพิมพ์ต้องตีพิมพ์ เผยแพร่ต้องเผยแพร่ ผมติดใจประเด็นที่ว่าแบ่งกลุ่ม ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับแบ่งกลุ่มอย่างนี้ท่านจะแบ่งกลุ่มอย่างไรก็บอกมาสิ ท่านบอกมาว่าจะให้แบ่งกลุ่มอย่างไร ผมไม่ได้ติดใจในประเด็นเรื่องของผลสุดท้ายในเรื่องของการที่จะกำหนดอัตราค่ารักษาพยาบาล เพราะว่าเราเองเคยประชุมกันในคณะกรรมาธิการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เราก็ชูประเด็นนี้ขึ้นมาว่าเราจะไปคุมเรื่องของค่าใช้จ่ายตรงนี้เลยหรือไม่ ก็มีเสียงท้วงติงจากกรรมาธิการว่าเขาใช้หลักของดีมานด์ (demand) ซัพพลาย (supply) อันนั้นก็ไม่ใช่

ประเด็น แต่ประชาชนที่เข้าไปรักษาพยาบาลกับโรงพยาบาลเอกชน โดยเฉพาะโรงพยาบาลเอกชนที่เป็นระดับ ๕ ดาวหรือพรีเมียมเขาต้องรู้ว่าเขาควรจะเสียเงินประมาณสักเท่าไร อาจจะไม่เป๊ะแต่ว่าจะดูเพดานสูงสุดว่าเท่าไร เช่น ไปคลอดบุตรสักครั้งหนึ่งแล้วควรจะเสียสักเท่าไรอย่างนี้ เขาควรจะต้องรู้ อันนั้นคือที่มาที่ไป แล้วก็คือข้อสรุป ผมติดใจในประเด็นที่ว่าท่านไม่ให้ผมจัดกลุ่มอย่างนี้ ให้จัดอย่างไรบอกมาสิครับ เราก็คิดว่าเราจัดกลุ่มดีที่สุดแล้วนะครับ ไม่ได้แบ่งโรงพยาบาลเอกชนเป็นระดับ ๕ ระดับ ๖ ระดับ หรือท่านบอกว่า ถ้า ๒ ระดับน้อยไปแบ่งเป็น ๕ ระดับ ๑๐ ระดับก็ได้ แต่เสนอมา เพราะว่าทางคณะอนุกรรมาธิการก็คิดได้แค่นี้ ผมไม่ได้บอกว่าคณะอนุกรรมาธิการศึกษาอะไรแล้วจะต้องถูกหมด แต่การที่ฝ่ายบริหารทำอะไรก็ไม่ใช่ว่าถูกหมดเช่นเดียวกัน ไม่อย่างนั้นก็ต้องไม่ให้สภามีหน้าที่ควบคุม กำกับ หรือว่าโอเวอร์ไซด์ (overside) การทำงานของฝ่ายบริหาร เราก็ต้องดูว่าฝ่ายบริหารทำงานในลักษณะนี้เป็นอย่างไร แล้วเราจะเสนอแนะอย่างไร เพราะว่าการทำงานของสภาก็คือการเสนอแนะ ทำหรือไม่ทำแล้วแต่ฝ่ายบริหาร ขอขีดเส้นใต้ว่า <u>แล้วแต่ฝ่ายบริหารว่าจะทำหรือไม่ทำ</u> แต่ท่านต้องมีคำตอบว่าเพราะอะไร แล้วก็บอกว่าไม่เห็นด้วยกับการแบ่งกลุ่ม เห็นอย่างไร ท่านบอกมาให้ผมทราบ ผมจะได้ไปนัดต่อหรือเราจะได้ศึกษาต่อว่าแล้วเราจะทำอย่างไร เพราะว่าเป้าหมายของเรื่องนี้ก็คือว่าเราต้องการคำตอบว่าประชาชนที่เขามาร้องเรียนเรื่องค่าใช้จ่ายค่ารักษาที่แพง คือทางแก้ไขเราจะแก้ไขอย่างไร นอกเหนือจากพระราชบัญญัติสถานพยาบาล ซึ่งเราก็คิดว่าเราก็แก้ไขได้ตรงจุดอย่างหนึ่ง ก็คือว่าในพระราชบัญญัติสถานพยาบาลเองนี้ก็พูดถึงว่า มาตรา ๓๓ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาล ยาและเวชภัณฑ์ การบริการทางการแพทย์ หรือการบริการอื่นของสถานพยาบาล ซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องแสดงแล้วก็ผู้รับอนุญาตจะเรียกเก็บหรือยินยอมให้มีการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ หรือค่าบริการอื่น ๆ เกินอัตราที่ได้แสดงไว้มิได้ กฎหมายเขียนไว้กรมสนับสนุนบริการสุขภาพมีหน้าที่ไปดูว่าโรงพยาบาลเอกชนทำหรือเปล่า แล้วก็เรื่องของการแพทย์ฉุกเฉิน โรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังหรือโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นนะครับ ซึ่งผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับ อันนี้ก็ต้องรักษาฟรีนอกเหนือจากเขามีประกันอยู่กับเอกชนต่างหาก อันนั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่ว่าประชาชนวันนี้ป่วยฉุกเฉินเข้าโรงพยาบาลไหนก็ตามฟรีครับ ต้องฟรีอย่างเดียว อันนั้นก็เป็นเรื่องที่เราศึกษา ผมติดใจประเด็นที่พูด ท่านไม่ต้องตอบก็ได้ เพราะว่าสิ่งที่ผมพูดนี้ผมฝากไป เพราะว่าอันนี้เป็นรายงานให้ทราบ ปกติเรารับทราบก็เท่านั้นเอง

แต่รับทราบแล้วมีเงื่อนไขผมฝากท่านเอาประเด็นที่ผมพูดนี้กลับไปที่กระทรวง แล้วก็ไปคุยกันก็แล้วกัน ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ประเด็นอื่นคงไม่มีอะไรนะครับ เชิญครับคุณหมอนิเวศน์

ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต : ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพครับ ผม นายแพทย์นิเวศน์ นันทจิต ครับ ผมใคร่อภิปรายและเห็นด้วยกับที่อาจารย์หมอเจตน์ได้อภิปรายกล่าวไปเมื่อสักครู่นี้ว่าการแบ่งประเภทของโรงพยาบาลเอกชนจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่เข้ารับการรักษาพยาบาล โดยเฉพาะจะได้รับทราบค่ารักษาพยาบาลที่เขาจะต้องจ่ายเมื่อเขาออกจากโรงพยาบาล การแบ่งประเภทไม่จำเป็นจะต้องแบ่งประเภทเป็นแบบลักษณะที่เด่นชัดมาก อาจจะเป็นลักษณะเป็นแบบกลาง ๆ ถ้าเรามองดูอย่างการแบ่งประเภทของโรงแรมที่พักนี้เขาแบ่งไว้เป็น ๕ ดาว ๔ ดาว ๓ ดาว ผมยกตัวอย่างเป็นต้น ทำให้ผู้คนที่จะเข้าพักนี้เขาสามารถที่จะเลือกเข้าไปรับการพักได้ว่าเขาสามารถที่จะจ่ายได้ขนาดไหน ในส่วนของโรงพยาบาลเอกชนซึ่งมีจำนวนมากเพิ่มขึ้นทุกวัน ๆ ก็เช่นเดียวกัน น่าจะมีแบ่งเป็นประเภทกลาย ๆ เพื่อจะให้ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลเขาสามารถที่จะเลือกเข้าไปใช้บริการได้ เพราะบางครั้งเขาเจ็บป่วยฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยบางประเภทก็ไม่อาจจะเลือกได้ล่วงหน้า อันไหนที่อยู่ใกล้เขาอาจจะต้องเข้าไปรับการรักษาก่อนเป็นต้น ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ในวาระนี้ก็คงเป็นการรับทราบผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหารตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ก็รับไปแล้วกันนะครับ คงไม่มีท่านใดอภิปรายแล้ว ก็เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข พิจารณาศึกษาเรื่อง การศึกษามาตรฐานค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาลแล้วนะครับ ขอบคุณคณะผู้ชี้แจงครับ จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๕

สนช. ๔๒ จิรายุส ๓๗/๔

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

รายงานประจำปี ๒๕๕๙ ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔)

- ๓๘/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ด้วยกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ได้เสนอรายงานประจำปี ๒๕๕๙ ของกองทุนมายังสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณา (ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔) ซึ่งกำหนดให้ สสส. ทำรายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อพิจารณาภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี

รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งงบการเงิน และแรงงานของผู้สอบบัญชี และโดยที่มาตรา ๒๖๓ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ “ระหว่างที่ยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ยังคงทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป”

ดังนั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงต้องเป็นผู้พิจารณารายงานฉบับนี้ ซึ่งรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดมาให้กับท่านสมาชิกทุกท่านแล้ว

ในการพิจารณารายงานฉบับนี้ทางกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ได้มีหนังสือมอบหมายให้ผู้แทนเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงดังนี้ครับ

๑. ดอกเตอร์สุปรีดา อดุลยานนท์	ผู้จัดการกองทุน สสส.
๒. ดอกเตอร์นายแพทย์บัณฑิต ศรไพศาล	รองผู้จัดการกองทุน สสส.
๓. ดอกเตอร์ประกาศิต กายะสิทธิ์	ผู้ช่วยผู้จัดการกองทุน
๔. นายอธิปัตย์ อุทัยรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาผมอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๒๖ ขอเชิญคณะผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าพร้อมแล้วแถลงได้เลยครับ

ดอกเตอร์สุปรีดา อดุลยานนท์ (ผู้ชี้แจง) : เรียนท่านประธาน และท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ในนามของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพขอรายงานผลงานปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ต่อสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือ สสส. ได้ดำเนินงานตามพันธกิจในการสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพเชื่อมประสานและบูรณาการทุกภาคส่วน ให้ขับเคลื่อนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตในประเด็นสุขภาพต่าง ๆ ของประชาชนทุกช่วงวัย และสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรและชุมชนในทุกระดับ โดยมีการสนับสนุนโครงการสร้างเสริมสุขภาพทั้งสิ้น ๓,๘๗๖ โครงการ ในวงเงิน ๓,๙๑๑ ล้านบาท ได้ขยายแนวร่วมในการทำงานในภาคีผู้รับทุน ๓,๒๔๑ ราย เป็นภาคีผู้รับทุนรายใหม่จำนวน ๒,๘๕๙ ราย หรือร้อยละ ๘๘ ของผู้รับทุนทั้งหมด การทำงานในปีที่ผ่านมาก็ได้วางแผนจากภาพรวมของสถานการณ์ทางสุขภาพที่สำคัญ โดยพบว่าการบริโภคยาสูบจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า ยังมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจาก ๑๒.๒๖ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๒ ในปี ๒๕๓๔ เป็น ๑๐.๙ ล้านคน หรือร้อยละ ๑๙.๙ ในปี ๒๕๕๘ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการสำรวจสภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ ๓ – ๕ พบว่าสัดส่วนของผู้ที่ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอันตรายลดลงจากร้อยละ ๙.๑ ในปี ๒๕๔๗ เป็นร้อยละ ๓.๔ ในปี ๒๕๕๗ สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมแบบดื่มหนักของประชาชนไทยได้ลดต่ำลง หรือกิจกรรมทางกายเองที่การสำรวจของมหาวิทยาลัยมหิดลพบว่า ได้มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องใน ๔ ปีที่ผ่านมา จากร้อยละ ๖๖.๓ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๗๐.๙ ในปี ๒๕๕๙ เป็นต้น สำหรับผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา ผมขอรายงานเป็นใน ๕ หัวข้อหลักดังนี้ครับ คือผลการดำเนินงานที่สำคัญในรายงานได้นำมาเสนอจำนวน ๑๔ เรื่อง ซึ่งผมขอยกตัวอย่างเป็นบางส่วน

๑. สสส. ได้เป็นเจ้าภาพจัดประชุมนานาชาติว่าด้วยการส่งเสริมกิจกรรมทางกายและสุขภาพ ครั้งที่ ๖ ถึงการประชุมระดับโลกที่จัดขึ้นครั้งแรกในเอเชีย ซึ่งมีการประกาศปฏิญญากรุงเทพว่าด้วยการมีกิจกรรมทางกายฉบับแรกของโลก ส่งผลให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ รวมทั้งไทยด้วยได้เห็นความสำคัญ กระตุ้นให้เกิดกระแสกิจกรรมทางกาย และได้มีการทำร่างแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมกิจกรรมทางกายของชาติขึ้น ซึ่งจะเป็นรากฐานในการพัฒนาเรื่องนี้อย่างมั่นคงต่อไป

สนช. ๔๒ รุจิรา ๓๘/๓

๒. เรื่องของการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ให้ดำเนินงานด้านลด ละ เลิกบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นำไปสู่การพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน ในพื้นที่นำร่อง ๑๒ พื้นที่ แล้วนำมาสู่การขยายผลทั่วประเทศในโครงการ ๓ ล้าน ๓ ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน ในปีนี้ ในเรื่องของการงดเหล้าเข้าพรรษาได้ขับเคลื่อนการรณรงค์ให้มีผู้เข้าร่วมดื่มในช่วงเข้าพรรษา ๑๒ ล้านคน ประหยัดเงินค่าซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กว่า ๑๓,๐๐๐ ล้านบาท และต่อยอดให้เกิดการเลิกดื่มตลอดชีวิต หรือเรื่องของนวัตกรรมในการส่งเสริมคนพิการทำงานในชุมชน โดยการใช้ต้นแบบการส่งเสริมให้เกิดการจ้างงานคนพิการที่พัฒนาร่วมกับภาคประชาสังคมและท้องถิ่น ได้ช่วยเพิ่มทางเลือกและลดอุปสรรคของการที่ไม่สามารถจ้างงานของเอกชนจริงได้ตามกฎหมายที่ออกมาเกือบ ๑๐ ปีแล้ว เสนอมาตรการต่าง ๆ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันทำงานทั้งกระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข และสถานประกอบการของกลุ่มประชารัฐเพื่อสังคม ส่งผลให้เกิดการจ้างงาน ๓๒,๖๑๗ คน สร้างรายได้ให้แก่คนพิการมูลค่าไม่น้อยกว่า ๑๔๐ ล้านบาท โรงเรียนสุขภาวะได้พัฒนาโรงเรียนต้นแบบสุขภาวะ ๑,๖๔๘ โรงเรียนที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาวะและลดปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรลูกเสือเพิ่มทักษะชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ในโรงเรียนสังกัดของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศกว่า ๔๐,๐๐๐ โรง หรือการใช้ต้นแบบของกลไกสภาผู้นำชุมชนที่พัฒนาขึ้นจากต้นแบบของบ้านหนองกลางดง ประจวบคีรีขันธ์ ขยายผลสู่การจัดการชุมชนน่าอยู่กว่า ๒,๐๐๐ หมู่บ้านทั่วประเทศ หรือในส่วนของการขยายศูนย์เรียนรู้สุขภาวะสู่ภูมิภาคทั้ง ๔ ภูมิภาค นำมาซึ่งการขยายผู้มาใช้บริการและร่วมกิจกรรมในศูนย์เรียนรู้ในภูมิภาคกว่า ๓๘๙,๐๐๐ คน

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานตามเป้าประสงค์ ๖ เป้าประสงค์หลัก

เป้าประสงค์ที่ ๑ การลดปัจจัยเสี่ยงหลัก มีผลการดำเนินงานสำคัญ อาทิ การขยายเครือข่ายหน่วยบริการเลิกบุหรี่ที่มีคุณภาพ พัฒนามาตรการสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนกฎหมายที่เอื้อต่อการเลิกบุหรี่ ซึ่งรวมถึงทั้ง ๕ เรื่องครับ รวมถึง พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งทาง สนช. ได้กรุณาผ่านกฎหมายไปและได้เริ่มบังคับใช้ไม่กี่วันที่ผ่านมา การสร้างนวัตกรรม การดูแลผู้มีปัญหาการดื่มเรื้อรัง การสนับสนุนกิจกรรมทดแทน งานประเพณีปลอดเหล้าทั่วประเทศกว่า ๒๐๐ เทศกาล แล้วก็สนับสนุนด้านวิชาการและการสื่อสารเพื่อปรับนโยบายด้านยาเสพติด

ของประเทศ ลดอุบัติเหตุ แล้วก็เกิดกระบวนการผลักดันนโยบายสาธารณะทางกิจกรรมทางกาย และการบริโภคอาหาร

เป้าประสงค์ที่ ๒ พัฒนากระบวนการลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพอื่น ๆ ในเด็ก เยาวชน ครอบครัวและประชากรกลุ่มเฉพาะ งานที่สำคัญ เช่น การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กต้นแบบเป็นศูนย์เรียนรู้การพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน ๕๕ โรง ซึ่งได้สร้างเครือข่ายเรียนรู้ ๓๕๐ แห่ง และขยายผลสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกว่า ๗,๗๐๐ แห่งใน ๒๘ จังหวัด หรือการขับเคลื่อนการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในจังหวัดนำร่อง ๒๐ จังหวัด ซึ่งปรากฏผลลดอัตราการตั้งครรภ์วัยรุ่นในจังหวัดดังกล่าวอย่างชัดเจน แล้วก็มีการพัฒนาข้อเสนอนโยบายระดับประเทศเรื่องด้านคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการสร้างเสริมครอบครัวอบอุ่นในชุมชนท้องถิ่น โรงเรียน และองค์กรรัฐและเอกชน แล้วก็พัฒนาข้อเสนอแนวคิดเชิงบวกต่อประชาชนกลุ่มด้อยโอกาส กลุ่มเฉพาะต่าง ๆ ภายใต้โครงการนับเราด้วยคน

เป้าประสงค์ที่ ๓ พัฒนาต้นแบบสุขภาวะ อาทิเช่น พัฒนาบุคลากรในชุมชนเพื่อจัดการตนเองร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกว่า ๒,๐๐๐ แห่ง และสถาบันหลักของวิชาการจำนวนกว่า ๑๒,๔๓๙ คน ให้เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนพัฒนาสุขภาวะในระดับตำบลอย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบการจัดการจังหวัดน่าอยู่ต้นแบบ ๓ จังหวัด สนับสนุนองค์กรต้นแบบเพื่อให้เกิดเครือข่ายสุขภาวะ หรือองค์กรสร้างสุขแฮปปี้ เวิร์คเพลช (happy work place) ๖,๖๑๑ แห่ง ซึ่งประกอบด้วยทั้งสถานประกอบการ หน่วยราชการ วัด และองค์กรทุกประเภท

เป้าประสงค์ที่ ๔ สร้างความตื่นตัวและค่านิยมในสังคมใหม่ ผลักดันให้เกิดพื้นที่สุขภาวะทางปัญญาหรือพื้นที่สร้างสรรค์ ๒๑ แห่ง ใน ๑๒ จังหวัด พัฒนากลไกให้เกิดวิถีสุขภาวะทางปัญญา ขยายการรับรู้ การใช้บริการศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งมีกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจสุขภาวะรูปแบบต่าง ๆ ใน ๔๐ กลุ่มกิจกรรมใหญ่ ตัวอย่างเช่น ธนาคารจิตอาสาซึ่งมีสมาชิกมากกว่า ๔๒,๐๐๐ ราย และในปีที่ผ่านมาซึ่งเป็นปีที่รัชกาลที่ ๙ ทรงสวรรคต โครงการจิตอาสาพลังแผ่นดินได้น้อมนำพระปณิธานของรัชกาลที่ ๙ มาปฏิบัติ มีงานอาสากว่า ๙๒๑ ครั้ง มีอาสาสมัครร่วมงานกว่า ๑๗,๐๐๐ คน

เป้าประสงค์ที่ ๕ ขยายโอกาสและพัฒนานวัตกรรม เปิดโอกาสให้มีการสร้างแกนนำสร้างเสริมสุขภาพและพัฒนาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ๗,๒๘๙ คน นำไปสู่โครงการตัวอย่างที่เราเปิดรับโอกาสให้คนเสนอเข้ามาจำนวนทั้งหมด ๒,๐๖๗ โครงการ ครอบคลุมทุกจังหวัดในประเทศโดยมีประชาชนได้รับประโยชน์ ๔๕๑,๔๑๙ คน

เป้าประสงค์ที่ ๖ ส่งเสริมสมรรถนะของระบบสุขภาพและบริการสุขภาพ มีการสร้างความร่วมมือของหน่วยงานหลักทางด้านสุขภาวะทั้งกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนระบบสุขภาพระดับอำเภอ ในพื้นที่นำร่อง ๑๔๑ แห่ง ซึ่งได้พัฒนาจนนำมาเป็นต้นแบบเสนอเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่รับเป็น ๑ ใน ๕ นโยบายปฏิรูปสาธารณสุขสำคัญในเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา เกิดบุคลากรที่ตระหนักถึงการทำงานด้านสร้างเสริมสุขภาพเป็นพิเศษในพื้นที่จำนวน ๔,๗๒๒ คนในวิชาชีพต่าง ๆ แล้วเกิดเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ในต่างประเทศเองมีคณะศึกษาดูงานจาก ๓๐ ประเทศในปีที่ผ่านมา

ในส่วนที่ ๓ เป็นเรื่องของการประเมินผลของคณะกรรมการประเมินผลซึ่งถูกแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการประเมินผลได้แบ่งตัวชี้วัด ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ตามพันธกิจ ด้านการเงิน ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านปฏิบัติการ และด้านการบริหารพัฒนาทุนหมุนเวียน โดยมีคณะศึกษาอิสระ ๑๑ ชุด และได้สรุปว่าผลงานโดยรวมอยู่ในเกณฑ์สูง โดยได้คะแนนรวม ๔.๕๖ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๕ คะแนน สูงขึ้นกว่าปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา นอกจากนี้คณะกรรมการยังได้กำหนดตัวชี้วัดทางหลักธรรมาภิบาลที่ทำมาต่อเนื่องใน ๖ กรอบของการประเมิน ในปีนี้ได้คะแนนเฉลี่ย ๘.๗๘ คะแนน จาก ๑๐ คะแนน ซึ่งสูงกว่าปีก่อนเช่นกันครับ

ส่วนที่ ๔ เป็นเรื่องการตรวจสอบภายในของคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการตรวจสอบภายในซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการกองทุน ผลการตรวจสอบภายในระบุว่า สสส. มีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีการปรับปรุงแก้ไขประเด็นที่จุดอ่อนของการดำเนินงานโดยต่อเนื่องแล้วให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาตามข้อสังเกตของหน่วยงานตรวจสอบอย่างจริงจัง มีการแก้ไขที่เป็นรูปธรรม

ส่วนที่ ๕ การตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือ สตง. ได้รับรองงบการเงิน สสส. โดยไม่มีเงื่อนไข นอกจากนี้ สสส. ยังได้รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐในระดับคะแนนสูงมาก และได้เกียรติบัตรจากคณะกรรมการต่อต้านทุจริตภาครัฐหรือ คตช. และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตภาครัฐหรือ ป.ป.ท. โดยรายละเอียดของผลงานดังกล่าวจะอยู่ในรายงาน ซึ่งผมขอนำสรุปโดยย่อเพียงเท่านี้นะครับ จึงขอรายงานผลงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพในปี ๒๕๕๙ ดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติและขอรับคำชี้แนะต่อไปด้วยความเคารพครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ สำหรับรายงานฉบับนี้ทางคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มอบหมายให้คณะกรรมาธิการการสาธารณสุขเป็นผู้พิจารณาศึกษารายงานล่วงหน้า ขอเชิญประธานคณะกรรมาธิการการสาธารณสุขครับ

นายเจตน์ ศิรธรานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานครับ สสส. นี่เป็นหนึ่งในตระกูล ส นะครับ ในความคิดของผมเองนี่ตระกูล ส ไม่ได้เลวร้ายอะไร เพียงแต่ว่าเป็นเรื่องของคนในกลุ่มที่ไปทำงาน แล้วด้วยแนวคิดที่ฉีกตัวออกมาจากระบบราชการต้องการความคล่องตัวในการทำงาน เพราะฉะนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดขององค์กรเหล่านี้ก็คือว่าความโปร่งใสแล้วก็ตรวจสอบได้ เขาเรียกว่าตั้งแต่มีทรานส์พาเรนซี (transparency) แอคเคาท์แทบิลิที (accountability) แล้วก็ธรรมาภิบาลหรือกูด กัฟเวิร์นแนนซ์ (good governance) ๓ ตัวนี้ต้องมี ทีนี้เราวัดการทำงานขององค์กรอิสระเหล่านี้ด้วยวิธีใด ก็ต้องดูการประเมินผลว่าเอาท์พุท (output) ออกมาเป็นอย่างไร เอาท์คัม (outcome) คืออะไร งบประมาณที่ได้ในแต่ละปีนี้สูงมาก

๔,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับหน่วยงานหนึ่งถ้าไปเทียบกับหน่วยงานโดยทั่ว ๆ ไปแล้วนี้ถือว่ามาก แล้วก็ถึงเอียร์มาร์ค แทกซ์ (earmark tax) ก็จะได้เพิ่มขึ้นตามอัตราภาษีสรรพสามิตที่ขึ้น ถ้าเขาขึ้นเมื่อไรก็จะพลอยได้ตามไปด้วย ซึ่งตรงนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งที่เราจะต้องดูว่าเงินที่ใช้ไปกับผลงานออกมานี้คุ้มค่าหรือไม่ คือต้องเข้าใจว่ามีทั้งประชาชนที่ชื่นชมและประชาชนที่เขาไม่เห็นด้วย ส่วนที่ไม่เห็นด้วยก็คือเรื่องของในอดีตที่ผ่านมาว่ามีบอร์ด (board) หรือมีกรรมการบริหารก็ไปตั้งมูลนิธิแล้วก็มารับสนับสนุนจาก สสส. ก็ใคร่จะถามว่า บัดนี้เวลาเปลี่ยน บอร์ดก็เปลี่ยน เรื่องที่เป็นปัญหานี้ได้รับการแก้ไขแล้วใช่ไหม แก้ไขอย่างไร ก็อยากจะให้พูดผ่านสภาไปถึงพี่น้องที่อยู่ที่บ้านด้วยให้เกิดความมั่นใจว่าเรื่องดังกล่าว ไม่มีแล้ว แต่ถ้าจะบอกว่าทำได้ตามกฎหมายนี้ผมพูดดักหน้าไว้เสียก่อนเลยว่าทำไม่ได้ เพราะว่าจริยธรรมไม่ให้ทำนะครับ แล้วก็อยากจะฟังเหตุผล ทีนี้ในส่วนที่ผมชื่นชมการทำงานก็ต้องบอกก่อนว่างานมีทั้งส่วนที่เราชื่นชมแล้วก็มีประเด็นที่เราตั้งคำถาม ในส่วนที่ชื่นชมมากก็คือเรื่องของกิจกรรมทางกายที่เพิ่มขึ้น ถ้าดูจากตัวเลขปี ๒๕๕๕ ถึงปี ๒๕๕๙ ประชากรไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไปเพิ่มจากร้อยละ ๖๖.๓ ในปี ๒๕๕๕ เพิ่มเป็นร้อยละ ๗๐.๙ ในปี ๒๕๕๙ อันนี้สำรวจโดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคมของมหาวิทยาลัยมหิดลร่วมกับการทำงานของ สสส. ท่านสามารถผลักดันจนผ่านการประชุมระดับชาติหรืออีสปาฮ์ (ISPAH) ในปี ๒๐๑๖ ที่มีผู้เข้าร่วมประชุมจาก ๘๐ ประเทศทั่วโลก ๑,๓๐๐ คน และก็ร่วมกันประกาศปฏิญญากรุงเทพว่าด้วยกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาวะโลกและการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สำคัญคือท่านนายกรัฐมนตรีออกมาชูธงนำเรื่องของการออกกำลังกายทุกวันพุธ เวลา ๑๕.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ผมคิดว่าตรงนี้เป็นโอกาสของ สสส. ที่ท่านได้ผู้นำของประเทศเป็นโรล โมเดล (role model) ที่ประชาชนจะลุกขึ้นออกกำลังกายตาม ท่านต้องฉวยโอกาสตอนนี้ทำให้เป็นผลงานเด่นของ สสส. ให้ได้ ซึ่งผมคิดว่าทำอยู่แล้วนะครับ ทางท่านรองนายกรัฐมนตรี พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย ก็ได้รายงานต่อ ครม. ไปเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แล้วก็กระทรวงสาธารณสุขกับ สสส. ก็ผลักดันจนเกิดแอคชัน แพลน ออน ฟิสิคัล แอคทิวิที (action plan on physical activity) เตรียมเสนอในที่ประชุมดับเบิลยูเฮชเอ (WHA) ในปี ๒๕๖๑ ตรงนี้ชื่นชมว่าเป็นสิ่งที่ สสส. ทำได้ดี แล้วก็จะเป็นโอกาสและจังหวะที่ดี อันนี้หน้าที่โดยตรงของท่านนะครับส่งเสริมสุขภาพ ----------

- ๔๐/๑

เมื่อสุขภาพดีก็จะป้องกันโรคนะครับ ก็อยากจะฝากเรื่องนี้ไว้ แน่นอนครับ หน้าที่ของ สสส. คือริเริ่มผลักดันกระตุ้นสนับสนุนและร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในสังคมในการขับเคลื่อนกระบวนการสร้างเสริมสุขภาพก็ค่อนข้างชัดเจนว่าท่านคือน้ำมันหัวเชื้อที่จะไปทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ แต่ไม่ใช่ว่าจะให้งบประมาณไปแล้วก็แล้วกัน ในส่วนที่ผมจะตั้งข้อสังเกตน่าจะมีอยู่สัก ๒ – ๓ ประเด็น

ประเด็นแรก ก็คือเรื่องของเอสดีจี (SDG) หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน ท่านประธานครับเอสดีจีนี้ผ่านที่ประชุมใหญ่ของสหประชาชาติที่เขาเริ่มทำจัดให้มีเวิร์คกิง กรุ๊ป (working group) ในเรื่องของเอสดีจี แล้วก็เสนอเอสดีจีต่อที่ประชุมใหญ่ ข้อเสนอนี้มีเป้าหมายอยู่ทั้งสิ้น ๑๗ เป้าหมาย (goal) แล้วก็มีทาร์เกต (target) ๑๖๙ ทาร์เกต ที่ครอบคลุมเรื่องของเอสดีจีทั้งหมด ประเด็นคือเดือนกรกฎาคม ๒๐๑๔ แล้วก็มาผ่านที่ประชุมใหญ่เป็นรีโซลูชัน (resolution) ที่ ๗๐/๑ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๐๑๕ ประเด็นคือไม่มีการกล่าวถึงเอสดีจีในรายงานปีนี้เลย ปีนี้คือรายงานปี ๒๕๕๙ ก็ปี ๒๐๑๖ อันนี้ที่ประชุมใหญ่ปี ๒๐๑๔ แล้วก็มาผ่านรีโซลูชันที่ปี ๒๐๑๕ รายงานของปี ๒๐๑๖ คือมาเริ่มรายงานก็ปี ๒๐๑๗ ไม่มี ก็เป็นเรื่องที่ฝากไว้ว่าในประเด็นของเอสดีจีที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพเป็นมติของประชาคมโลก ๑๙๓ ประเทศที่ให้สัตยาบันก็มีตั้งแต่เรื่องของป้องกันและรักษาโรคไม่ติดเชื้อเพื่อลดอัตราตายเรื่องยาเสพติด เรื่องการเข้าถึงเซคชวล รีโพดัคทีฟ เฮลท์ แคร์ เซอร์วิสเซส (sexual reproductive health care services) รวมถึงแฟมิลี แพลนนิง อินฟอร์เมชัน (family planning information) และการศึกษาการเสียชีวิตจากสารเคมีและอากาศที่เป็นพิษ มลภาวะจากน้ำและดิน รวมถึงการปนเปื้อนความเสี่ยงในเรื่องสุขภาพในประเทศ ท่านทำมาหมดแล้ว เรื่องที่ผมพูดนี้ท่านทำมาหมดแล้ว เพียงแต่ว่าโฟกัส (focus) ไปประเด็นที่เป็นเรื่องของเอสดีจีของสหประชาชาติ ผมอยากจะให้ท่านดูตรงนี้ด้วยฝากไว้เท่านั้นเอง เพราะว่า สสส. ทำโครงการนี้เยอะมากจนผมเป็นห่วงเรื่องของโฟกัส พ้อยท์ (point) ท่านอาจจะขาดหายไปในเรื่องของพอมาทำประเด็นที่หลากหลาย เนื่องจาก สสส. ไปตีความหมายของคำว่า“สุขภาพ สุขภาวะ” ไปตามของดับเบิลยูเฮชโอ (WHO) ซึ่งไม่ผิด เราเรียกว่าตีความอย่างกว้างก็เลยทำทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องทำหมดเลย มีอะไรที่เกี่ยวก็ทำ ผมกลัวว่าจะขาดโฟกัส พ้อยท์ คืออาจจะชูประเด็นที่เด่น ๆ เข้ามา แล้วก็ลุยทำ ผมคิดว่าตรงนั้นเป็นเนื้อเป็นหนังจะชัดเจนกว่า นี่คือประเด็นที่อยากจะฝากไว้นะครับ

อีกประเด็นหนึ่งคือเรื่องของการใช้ไอที (IT) ผมไม่แน่ใจว่าจากรายงานที่เท่าดูไปนี้ก็พูดถึงเรื่องนี้ไม่มากเท่าไร ผมคิดว่าไอทีคืออนาคต สำนักงานสถิติแห่งชาติเราก็ยังใช้วิธีออกสำรวจด้วยวิธีเดิม ๆ แต่มีผู้เสนอว่าทำไมไม่ลงไปให้ชาวบ้านเขาทำสะท้อนกลับมาที่ศูนย์ แล้วส่งเข้าข่าวจะเป็นการทำงานที่ใช้เงินน้อยและคุ้มค่ากว่า เพราะฉะนั้นในการทำงานของ สสส. ท่านลองลงไปดูเรื่องของการใช้ไอที ตอนนี้ประชาชนทุกคน ผมเชื่อว่าเขามีมือถือหมดแล้ว ทำอย่างไรถึงจะดึงประโยชน์จากเขามาใช้ได้ แล้วก็ข้อเสนอของ สปท. มีข้อหนึ่งผ่านจากที่ประชุมของ สนช. แล้วด้วย หมายถึงว่าประชุมร่วม ๒ ฝ่าย เขาเสนอเรื่องเฮลท์ ลิเทอเรเจอร์ (health literature) ผมคิดว่าปีนี้ท่านไม่แน่ใจว่าทำอยู่หรือเปล่า เพราะว่าอันนี้เป็นรายงานของอดีตก็เลยไม่ทราบว่าท่านทำอยู่หรือเปล่า อันหนึ่งที่ผมต้องขอขอบคุณในเรื่องของรายงาน รายงานนี้มีข้อสังเกตประกอบงบการเงินดีมาก คือถ้ามีงบการเงิน พวกเราก็สงสัยว่างบการเงินท่านอาจจะไม่สุจริต สมมุตินะครับ ผมก็ไปดูหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตรงไหนที่เขาท้วงติงผมเชื่อ เพราะผมเชื่อผู้ตรวจสอบบัญชีในหน่วยงานหลายหน่วยงานที่นำเสนอในสภาแห่งนี้ บางครั้งเราก็ไม่เชื่อผู้นำเสนอ แต่เราจะไปดูหมายเหตุประกอบงบการเงิน บางหน่วยงานที่เสนอเข้ามาด้วยความเร่งไม่มี เมื่อไม่มีก็ไม่รู้ว่าจะไปดูในประเด็นใด เพราะว่าผู้ตรวจสอบงบการเงินเขาจะแม่นกว่าเรา เพราะฉะนั้นก็ขอบคุณในเรื่องของเฮลท์ ลิทิเรเจอร์ ผมอยากจะให้ทาง สสส. ทำตัวเป็นหน่วยที่ให้ข้อมูลหรือจะไปประสานกับหน่วยงานใดที่เป็นแหล่งที่จะให้ข้อมูล สมมุติว่าประชาชนเขาถามว่า กินไข่ดีกับสุขภาพไหม ใช้น้ำมันพืชหรือน้ำมันสัตว์ดี อย่างนี้ถามว่าประชาชนจะไปถามใคร ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตอบ อาจจะเป็นกรมอนามัย สสส. อาจจะต้องทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงไปทำหน้าที่ให้หน่วยงานนั้นเป็นหน่วยงานที่ประชาชนเขาเชื่อถือหาข้อมูลได้ ผมคิดว่าเรื่องนี้ควรจะมีแล้วประชาชนเขาจะได้มีที่พึ่ง ปัจจุบันนี้ข้อมูลทางโซเชียล มีเดีย (social media) หลอกลวงกันมากพอออกมาประชาชนก็เชื่อเลย แต่ถ้าเขาสามารถไปสอบถามด้านสุขภาพจากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งก็เชื่อถือได้ สสส. อาจจะทำเป็นว่าเขาสนใจจะออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ท่านมีหน่วยงานที่ให้เขาโทรศัพท์สอบถามหรือโมบายที่จะสอบถามเป็นโซเชียล มีเดีย ผมคิดว่าประโยชน์ก็จะเกิดขึ้นดีกว่าที่เราไปเปิดเว็บไซต์ (website) เข้าถึงบ้างไม่ถึงบ้าง แต่ว่าอันนั้นก็ดีอยู่แล้ว แต่ว่าในส่วนที่ประชาชนเขาต้องการที่จะสอบถามข้อมูล ผมคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ครับ ท้ายที่สุดนี้ผมก็คิดว่าในประเด็นต่าง ๆ ที่ทาง สสส. ได้นำเสนอมาเป็นเรื่องของเป้าหมาย เรื่องของผลงานเด่นก็เป็นสิ่งที่

น่าชื่นชมกับจำนวนเงินที่ท่านใช้ไป แน่นอนอาจจะดูว่าเงินมาก แต่ถ้าเราพูดถึงว่าเราไปเทียบกับหน่วยงานของภาครัฐอื่น ๆ ที่ใช้เงินด้วยกัน ด้วยมิติใหม่ของการจัดโครงสร้างหน่วยงานของรัฐในลักษณะที่มีความคล่องตัวแบบนี้ ไม่ได้อิงติดกับระบบราชการเหมือนเดิม ผมคิดว่าเป็นมิติที่น่าสนับสนุน แล้วเราสามารถที่จะหาผลงานเอาท์พุท (output) เอาท์คัม (outcome) มีตัวชี้วัดออกมาชัดเจน ตรงนี้ก็จะช่วยได้ ท้ายที่สุดนี้ผมก็หวังว่าการทำงานของ สสส. ต่อไปนี้ก็คงจะช่วยตอบโจทย์ของประชาชน ของประเทศชาติในเรื่องของการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคได้ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มีสมาชิกท่านอื่นประสงค์อภิปรายหรือซักถามเพิ่มเติมไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ทางสำนักงานมีอะไรชี้แจงเพิ่มเติมไหมครับ เชิญครับ

ดอกเตอร์สุปรีดา อดุลยานนท์ (ผู้ชี้แจง) : เบื้องต้นก็กราบขอบพระคุณสำหรับคำแนะนำที่มีค่าของทางท่านประธานคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข สภานิติบัญญัติแห่งชาติในจุดต่าง ๆ ที่ท่านแนะนำ เรื่องแรกที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเรื่องของธรรมาภิบาล ซึ่งก็ขอให้ข้อมูลว่าให้ท่านอุ่นใจได้มากขึ้นด้วย เพราะเราเองก็พัฒนาเรื่องนี้มาตลอด คณะกรรมการประเมินผลที่แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีเองก็มีเคพีไอ (KPI) ชุดธรรมาภิบาลเพิ่มเติมนอกจากเคพีไอเรื่องของคุณภาพหรือว่าผลการทำงาน แล้วก็ในปีที่ผ่านมาก็ได้มีการปรับปรุงระเบียบของกองทุนว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการกรณีมีส่วนได้ส่วนเสียกับกองทุน แล้วก็ระเบียบกองทุนว่าด้วยประมวลจริยธรรมของกรรมการ ผู้จัดการและผู้ปฏิบัติงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งก็ปรับปรุงจุดต่าง ๆ ที่สังคมมีความห่วงกังวลให้กระชับมากขึ้น เรื่องของกิจกรรมทางกายก็ขอบพระคุณในคำชื่นชมแล้วก็จะรับคำแนะนำที่เราอยากจะให้เราใช้โอกาสนี้ให้เป็นประโยชน์สูงสุด ขณะนี้เองเราก็ได้ทำในหลาย ๆ เรื่อง แล้วก็ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะทางมหาดไทยก็ได้รับนโยบายจากทางรัฐบาล แล้วก็เอาไปร่วมที่จะขยายงานในจังหวัดต่าง ๆ ครับ ----------

แล้วก็ส่วนหนึ่งคือสำนักงานเลขาธิการรัฐสภานี้เองก็มีกิจกรรมและมีขึ้นอย่างชัดเจนมาก โดยเราก็เข้ามามีส่วนสนับสนุนด้วย ในเรื่องของเอสซีจี (SCG) เราเองอาจจะยังไวไม่พอในปีก่อน แต่ตามที่ท่านเจตน์แนะนำปัจจุบันปีนี้และแผนปีหน้าเอสซีจีถูกใช้เป็นธงสำคัญในการที่จะเอามาเสริมในเรื่องของการสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งไปในครรลองเดียวกับที่ สสส. ทำอยู่ แล้วก็ในกรรมการบอร์ดเองก็ใช้คำว่า “แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและเอสซีจี” เพราะว่าจริง ๆ ส่วนนี้ก็คล้องกันแต่ไทยเราอาจจะเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงมายาวกว่า เป็นต้น เราใช้ร่วมกัน แล้วก็ในเบื้องต้น ๑๗ เป้าหมายนี้เราได้วิเคราะห์ขั้นต้นว่า สสส. เองมีความเกี่ยวข้องอยู่อย่างน้อย ๑๑ เป้าหมายเป็นอย่างต่ำ แล้วเราก็จะดึงมาใช้ ซึ่งตอนนี้รัฐบาลไทยก็ได้ตั้งคณะกรรมการแห่งชาติเรื่องนี้ขึ้นมาแล้ว เราก็จะติดตามและประสานร่วมเป้าหมายต่อไป ซึ่งตรงนี้เองอาจจะทำให้งานดูกว้างนิดหนึ่ง เพราะว่าปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพก็มีความกว้าง ซึ่งผมเข้าใจความเป็นห่วงของท่านสมาชิกสภาและอื่น ๆ ที่พูดถึง เราจะตีความเรื่องของสุขภาพกว้างไหม ซึ่งขอยืนยันว่าโดยรวมคณะกรรมการกองทุนก็ดี สำนักงานเองตอนนี้เราเน้นที่จะโฟกัส (focus) โดยเฉพาะส่วนที่เป็นคอร์ บิสิเนส (core business) ของสิ่งที่เรียกว่าสุขภาพ แล้วก็ในขณะเดียวกันในความกว้างขวางที่อาจจะเกี่ยวข้องบ้าง ส่วนที่เราแตะเกี่ยวข้องบ้าง เช่น เป้าหมายของเอสซีจีบางข้อเราก็จะทำเท่าที่เกี่ยวข้องพอประมาณ แล้วก็ไม่ได้เป็นส่วนที่เราลงทุนเป็นหลักจะเป็นส่วนน้อย ในส่วนของไอที (IT) ขอรับคำแนะนำที่จะปรับปรุง แล้วก็ในปีนี้เองเรามีเรื่องของแอพพลิเคชัน (application) ทางสุขภาพจำนวนมากได้พัฒนาขึ้น แล้วปี ๒๕๖๐ ซึ่งอาจจะรายงานปีหน้าจะมีส่วนนี้ที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน แล้วก็สุดท้ายเรื่องของเฮลท์ ลิเทอเรซี (health literacy) หรือเราอาจจะเรียกว่า ความฉลาดรู้ทางสุขภาพ หรือว่าความรู้เท่าทันทางสุขภาพ ทาง สสส. เองได้รับเป็นเป้าหมายสำคัญตามที่ทราบว่าทางสภาก็ดีทั้ง สนช. ทั้ง สปท. ได้ให้ความสำคัญเรื่องนี้ เราได้ทำงานร่วมกับทางกรมอนามัย ซึ่งตอนนี้เป็นโฟแคล พอยท์ (focal point) เป็นเนชันแนล ออธอริตี (national authority) เรื่องนี้โดยตรงกรมอนามัยได้เริ่มนิยามสิ่งที่เรียกว่าขอบเขตของการรอบรู้ทางสุขภาพที่จำเป็นขั้นต่ำ แล้วก็จะเริ่มมีการสำรวจเพื่อวางพื้นฐานข้อมูล แล้วก็จะได้วัดการขึ้นต่อไป สสส. เองได้เข้าไปร่วมในการเตรียมงานเรื่องนี้ แล้วก็จะเป็นผู้สนับสนุนสำคัญในการทำงานกับสื่อวงกว้าง ซึ่งปัจจุบันภูมิทัศน์ของสื่อเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก การให้ความรู้แบบตรง ๆ จากผู้ให้บริการหรือแม้กระทั่ง อสม. ก็ดีจะเป็นส่วนน้อยแล้ว เพราะคนรับแหล่งความรู้ผู้ส่งข่าวจำนวนมาก สสส. จะรับที่ไปประสานส่วนนั้นเพื่อเสริมลิเทอเรซีโดยรวมของคนไทย ต้องกราบพระคุณอย่างสูง แล้วก็จะรับเอาคำแนะนำต่าง ๆ ไปเร่งรัดในการปฏิบัติต่อไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานประจำปี ๒๕๕๙ ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว ขอบคุณคณะผู้ชี้แจงครับ เป็นอันจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๖

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ขอบคุณทุกท่าน ปิดการประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกา

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๔๒/๒๕๖๐
วันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐
ณ ตึกรัฐสภา

การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในครั้งนี้ มีสมาชิกฯ ลงชื่อเข้าร่วมประชุม จำนวน ๒๓๑ คน และมีการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการพิจารณาระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

๑. ญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓๙ (๑) ให้ดำเนินการประชุมลับตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๓ ซึ่งนายสมชาย แสวงการ เป็นผู้เสนอ

๑.๑ <u>การตรวจสอบองค์ประชุม</u> **(เพื่อลงมติ ญัตติ)**

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๒๐๘ คน

๑.๒ ที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการประชุมลับ หรือไม่ (ถ้าสมาชิกฯ เห็นด้วยให้ดำเนินการประชุมลับ กดปุ่มเห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วย ไม่ต้องกดปุ่ม หมายถึง ไม่ลงคะแนนเสียง)

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๒๐๘ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๐๕ คน

<u>ผลการลงมติ</u>

- เห็นด้วย (ให้ดำเนินการประชุมลับ)	**๒๐๓**	**เสียง**
- ไม่เห็นด้วย	-	เสียง
- งดออกเสียง	๒	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง (ไม่ให้ดำเนินการประชุมลับ)	-	เสียง

๒. พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ (เรื่องด่วนที่ ๑)

๒.๑ <u>การตรวจสอบองค์ประชุม</u> **(เพื่อลงมติ เรื่องด่วนที่ ๑)**

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๘๗ คน

๒.๒ ที่ประชุมเห็นสมควรอนุมัติให้พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติ หรือไม่

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๗ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๙ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (เห็นสมควรอนุมัติ)	**๑๗๗**	**เสียง**
- ไม่เห็นด้วย (ไม่เห็นสมควรอนุมัติ)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๑๑	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	๑	เสียง

โดยมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามที่แนบ